

1e Voortgangsrapportage 2024

Versie t.b.v. raadsvergadering 29 mei 2024

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Algemeen	3
Hoofdpijnen	3
Leeswijzer	9
Programma's	10
0. Bestuur en ondersteuning	10
1. Veiligheid	22
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	26
3. Economie	32
4. Onderwijs	37
5. Sport, cultuur en recreatie	42
6. Sociaal domein	50
7. Volksgezondheid en duurzaamheid	58
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	65
Financiën	71
Algemeen	71
Overzicht financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage	72
Financieel meerjarenbeeld	90
Overzicht van baten en lasten	94
Bijlagen	96
Overzicht begrotingswijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage	97

ALGEMEEN

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

Met deze eerste voortgangsrapportage van 2024 informeren we u tussentijds over de voortgang van de begroting en geven we een prognose van het financiële resultaat voor 2024. Daarnaast biedt deze rapportage de mogelijkheid voor de raad om (bij) te sturen.

We bevinden ons op schema om de doelstellingen van zowel het coalitieakkoord als het collegeprogramma te bereiken. De meerderheid van de resultaten verloopt zoals gepland en is groen gemarkeerd of kan worden afgesloten. Voor enkele resultaten zijn echter extra inspanningen of maatregelen vereist om ze binnen de gestelde planning en het budget te voltooien. Deze resultaten zijn aangeduid met oranje en rood.

Hoewel het merendeel van de resultaten op schema ligt, groeien de zorgen over het financiële meerjarenperspectief van de gemeente. Verwachte tekorten door stijgende kosten en vermindering van rijks gelden creëren een zorgelijk financieel meerjarenperspectief. Het maken van de juiste keuzes in tijden van schaarste vergt zorgvuldige voorbereiding en afweging. Daarom zijn we gestart met het traject van strategiebepaling voor een gezonde financiële toekomst.

Ondanks de financiële uitdagingen blijven we ons als gemeente onverminderd inzetten om onze ambities te realiseren. We tonen daadkracht in het aanpakken van de wooncrisis door gebruik te maken van de Wet voorkeursrecht gemeenten. Door vooruit te denken en strategisch grond aan te kopen vergroten we onze grip op woningbouwontwikkelingen. Ook de verkoop van gronden op bedrijventerrein 7Poort II verloopt gestaag, wat de werkgelegenheid en economische slagkracht flink zal versterken.

Ook in het sociaal domein is van stilstand geen sprake. Veranderingen in de relatie met het Rijk en de zorgvragen van inwoners benadrukken de noodzaak van een evaluatie en actualisatie van de Beleidsvisie Sociaal Domein. Samen met partners, inwoners en de gemeenteraad is de afrondende fase van deze beleidsvisie ingezet. Daarnaast werken wij binnen het sociaal domein aan betere grip en sturing door middel van dashboarding.

Grip en sturing zijn ook de focus van de doorlopen organisatieontwikkeling. De nieuwe domeinstructuur en het nieuw aangetreden managementteam van drie domeinmanagers moeten de strategische sturing en interne beheersing een impuls geven.

Toch zijn er zaken waar de gemeente geen grip op kan uitoefenen. De trage voortgang van het project ViA15 is hiervan een voorbeeld. De recente uitspraak van de Raad van State geeft de minister nog een half jaar de tijd om de compensatie voor stikstofuitstoot te verbeteren. Hoewel deze uitspraak ons voorzichtig positief stemt blijven we van mening dat vertraging zeer onwenselijk is. De mobiliteit van de regio heeft te lang te weinig aandacht gekregen.

Dit alles benadrukt de uitdagingen waar we als gemeente voor staan. We zullen risico's blijven analyseren en beoordelen hoe ze onze financiële situatie beïnvloeden. Ook blijven we ons onverminderd inzetten om de doelen van het coalitieakkoord en het collegeprogramma te behalen.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen. In het hoofdstuk Financiën vindt u een uitgebreide specificatie van de financiële effecten van deze 1e voortgangsrapportage. Bij de 1e voortgangsrapportage zijn alle effecten boven de € 25.000 in beeld gebracht.

Exploitatie (bedragen x€ 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Meerjarenbegroting 2024-2027	-391	3.352	-4.266	-5.841
Tot 1e voortgangsrapportage	-179	-134	-122	-21
Saldo tot de 1e voortgangsrapportage	-570	3.218	-4.387	-5.862
Mutaties 1e voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	552	-21	-352	856
2. Actualisatie bestaand beleid	-5.056	-4.916	-4.964	-4.961
3. Nieuw beleid	-132	0	0	0
Totaal 1e voortgangsrapportage	-4.636	-4.937	-5.316	-4.105
Begrotingssaldo na de 1e voortgangsrapportage	-5.206	-1.719	-9.703	-9.967

Toelichting financieel meerjarenbeeld

Het saldo in de primitieve begroting 2024 was € 391.000 negatief. De mutaties in 2024 die volgen uit raadsbesluiten tot de 1e VGR 2024 zijn € 179.000 negatief. De mutaties die volgen uit deze 1e VGR komen in 2024 uit op een nadeel van € 4.636.000. De grootste mutatie wordt veroorzaakt door de zorgkosten van zowel jeugd als Wmo. Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. In 2024 een nadeel van € 3.544.000. Daarnaast zijn diverse plannen doorgeschoven van 2023 naar 2024 (ruim € 1.000.000). Dit komt met name door diverse vertragingen in het proces. Tenslotte doen wij voorstellen voor verhoging van bestaande budgetten omdat de beschikbaar gestelde middelen niet voldoende zijn. Door gebrek aan eigen expertise en uitvoeringscapaciteit wordt vaker een beroep gedaan op extern advies of inhuur. Dit brengt hogere kosten met zich mee. Voordelen zien wij in eenmalige baten en vrijval van (eenmalige) budgetten.

Het totaal van de mutaties leidt tot een geactualiseerd begrotingssaldo voor 2024 van € 5.206.000 negatief. Een aantal mutaties werkt structureel door waardoor ook het begrotingsresultaat voor de komende jaren verslechtert. De jaren na 2024 blijven daardoor ook negatief.

De hoogte van het structurele begrotingstekort uit de meerjarenbegroting 2024-2027 en de opstelling van het Rijk (en de financiering richting de gemeenten) zorgt voor onzekerheid. Daarnaast kampen we met krapte op de arbeidsmarkt, stijging van de tarieven in de zorg en grote maatschappelijke vraagstukken. Om die reden heeft u in de raadsvergadering van 28 februari 2024 ingestemd te starten met het vervolg op de "strategiebepaling voor een gezonde toekomst". U heeft gekozen voor optie 2: we verwachten gedeeltelijke compensatie van het Rijk dus we treffen, afhankelijk van de meerjarenbegroting 2025-2028, in de kadernota 2026-2029 maatregelen. Wij zijn gestart met de eerste stap in dit proces: het opstellen van een onderzoeksrapport met als uiteindelijke doel te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting.

Mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

Hieronder vindt u een tabel waarin de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 100.000 worden gepresenteerd. Daarna worden deze mutaties toegelicht.

Bedragen x € 1.000

Mutatie omschrijving	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
<i>Overzicht van de mutaties >= € 100.000</i>				
1. Autonome ontwikkelingen	456	10	-321	887
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625 N	-123 N	o V	o V
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	580 V	133 V	-421 N	787 V
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	o V	o V	100 V	100 V
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	214 V	o V	o V	o V
Dividend Alliander	287 V	o V	o V	o V
2. Actualisatie bestaand beleid	-4.502	-4.850	-4.725	-4.725
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	104 V	o V	o V	o V
Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs (PO)	-125 N	-125 N	o V	o V
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	-140 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	-112 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	-101 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	-105 N	o V	o V	o V
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	-3.544 N	-4.725 N	-4.725 N	-4.725 N
Dorpdeal Lathum later	225 V	o V	o V	o V
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	-113 N	o V	o V	o V
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	-490 N	o V	o V	o V
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	-100 N	o V	o V	o V
3. Nieuw beleid	-120	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	-120 N	o V	o V	o V

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting bij de mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - decembercirculaire 2023

625.000 N

In de decembercirculaire 2023 is de uitkeringsfactor vanwege een actualisatie van maatstaven geactualiseerd. Daarnaast zijn voor een beperkt aantal maatstaven de aantallen definitief geworden.

Algemene uitkering - september 2023

580.000 V

In RIB 2023-065 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van de septembercirculaire 2023 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:

*accres voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 € 1.000.000. De stijging bestaat geheel uit een verwachte stijging van de lonen. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten van de lonen te verhogen.

*accres voor volumeontwikkeling (groei bevolking en economie). Het volumedeel is over de periode 2022-2025 vastgezet. In de septembercirculaire 2022 is vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem compensatie toegekend voor de groei in 2026. In deze septembercirculaire is een nieuwe financieringssysteem op basis van het bbp (bruto binnenlands product) uitgewerkt. Dit betekent een groei van € 1.471.000 in 2027.

Tenslotte zijn nog diverse taakmutaties en hoeveelheidsverschillen verwerkt. Per saldo resulteert dit in een resultaat in 2024 van € 580.000, in 2025 van € 133.000, in 2026 van € -/- 421.000 en in 2027 van € 787.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd

100.000 V vanaf 2026

De compensatie voor de jeugdzorg is na de meicirculaire 2023 naar beneden bijgesteld. Het Rijk heeft een deel van de compensatie uit de algemene uitkering gehaald en dat bedrag voor uitvoering van de hervormingsagenda overgeheveld naar het ministerie van VWS.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer

214.000 V

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten hierdoor met € 235.000 (Wmo-vraagafhankelijk vervoer € 93.000, Wmo-vervoer dagbesteding € 119.000 en jeugdvervoer € 23.000). De daling wordt verklaard door de aanbesteding van het Wmo-vervoer, door een daling van genoemde onderdelen van het doelgroepenvervoer eind 2023 en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten). Tegenover de daling in de kosten van het doelgroepenvervoer via de BVO DRAN is de subsidie van de Plusbus gestegen. Dit zijn communicerende vaten. In 2024 is op de subsidie van de Plusbus een nadeel van € 21.000 ontstaan. De stijging van de subsidie komt door indexering, die na een aantal jaren echt weer nodig was, en de aanstelling en pensioenvoorzieningen van een coördinator en administratieve medewerker bij de Plusbus. Deze personen zijn aangesteld om de dienstverlening te verruimen en te verbeteren. Om die reden is ook een klein subsidiebedrag verleend voor de aankoop van een extra bus.

Dividend Alliander

287.000 V

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 april 2024 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2023 van € 120,3 miljoen ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.

Verder heeft Alliander in 2023 overeenstemming bereikt over de verkoop van Kenter, waarvan de overdracht van de aandelen heeft plaatsgevonden. De verkoopopbrengst draagt bij aan een extra dividend van € 53 miljoen. Voor Zevenaar betekent dit een dividenduitkering van € 781.000 en een eenmalig voordeel in 2024 van € 287.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens 104.000 V

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000.

Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs 125.000 N

In de eerste voortgangsrapportage 2023 is de raming van de fasering voor de investeringen in de onderwijshuisvesting (primair onderwijs) geactualiseerd. Abusievelijk is de fasering van de bestemmingsreserve kapitaallasten niet aangepast. Een eenmalig nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000.

Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ 140.000 N

Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij in 2024 een nadeel van € 140.000. Het gaat om werkzaamheden vanwege het grote aantal beroepszaken WOZ (ruim 50), vervolgwerkzaamheden naar aanleiding van het hoge aantal bezwaarschriften in 2023 en extra handelingen c.q. controlewerkzaamheden van de in dit jaar ingekomen bezwaren. We zijn genooddaakt tot extra ondersteuning in de vorm van inhuur. Ook verwachten wij ondanks de gewijzigde proceskostenvergoeding meer (verplichte) kosten te moeten betalen. De bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen en hier een winstmodel van maken.

Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering 112.000 N

Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (meicirculaire 2023). Voor 2024 is ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (Septembercirculaire 2023/cluster Participatie). De extra middelen (incidenteel voor 2024: € 112.000) zijn toegevoegd aan het budget 'minimabeleid'. Per saldo budgettair neutraal in combinatie met de algemene uitkering.

Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting 101.000 N

In 2023 is incidenteel extra budget (€ 60.000) beschikbaar gesteld voor het actualiseren van het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs), waarvan € 12.000 is ingezet. Voor het proces t.b.v. het IHP is een basis gelegd die we in 2024 verder uitwerken om tot een nieuw IHP 2025-2050 te komen. Daarnaast is in 2023 voor het uit te voeren onderzoek en organiseren van bijeenkomsten naar verduurzaming van onze schoolgebouwen, een incidenteel budget van € 25.000 beschikbaar gesteld. Wegens onvoorziene omstandigheden is het onderzoek naar duurzaamheid niet gestart. Het proces om tot een nieuw IHP te komen strekt zich uit over meerdere jaren en vraagt extra aandacht in verband met de geplande woningbouw voor de komende jaren en de mogelijke consequenties voor onderwijshuisvesting in met name Zevenaar en Babberich. Het restant budget 2023 is niet toereikend. O.b.v. offertes is incidenteel voor 2024 een bedrag nodig van € 76.000 (inclusief het restant budget van 2023 ad. € 48.000) voor het IHP en € 25.000 voor het uit te voeren onderzoek naar verduurzaming. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 van € 101.000.

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' 105.000 N

Het rapport n.a.v. het verkennend onderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' biedt te weinig informatie om op basis daarvan een onderbouwd voorstel ter besluitvorming voor te leggen. Dit vraagt om verdere uitwerking in de vorm van een voorlopig ontwerp, voorlopige kostenraming en het in beeld brengen van juridische en financiële consequenties. Het in 2023 beschikbare gestelde budget is niet volledig ingezet en wordt als voordeel (€ 23.000) in het resultaat van de jaarrekening 2023 verwerkt. De kosten voor het vervolgonderzoek bedragen € 105.000 (excl. btw.).

Budgetmutatie zorgkosten Wmo en jeugd 3.544.000 N

Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. Ditzelfde beeld laten ook de landelijk ingekochte zorgproducten zien. Ook de effecten van deze prijsstijging zijn in deze begrotingswijziging meegenomen. Omdat de meeste tarieven wijzigen per 1-4-2024 is het effect voor 2024 € 3.544.000 en vanaf 2025 € 4.725.000.

Dorpendeal Lathum later 225.000 V

Voor het project Lathum later is voor de fase van onderzoek en voorbereiding een bedrag beschikbaar van € 800.000 (waarvan € 400.000 subsidie van de provincie Gelderland). Op basis van de uitkomsten van de fase van onderzoek en voorbereiding zal uit de te nemen stappen moeten blijken of tot een uitvoerbaar plan kan worden gekomen en/of welke aanvullende middelen hiervoor noodzakelijk zijn. Uit de voorbereiding blijkt dat de kosten voor deze fase aanzienlijk lager zullen uitvallen. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 225.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid 113.000 N

Bij de aanbesteding van de drie integrale onderhoudsbestekken in 2023 is per abuis de aanneemsom over 2 jaren gelijk verdeeld over 2023 en 2024 terwijl de looptijd in 2023 37 weken was in plaats van 52 weken. Op basis van de aanneemsom van de drie integrale onderhoudsbestekken is in 2024 (op basis van 52 weken) € 113.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling 490.000 N

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u voor het jaar 2023 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de gehele organisatieontwikkeling. Daar bovenop is door de provincie Gelderland een subsidie Vitaal Bestuur beschikbaar gesteld van € 120.000. Dit brengt het totale budget op € 620.000. In 2023 zijn kosten gemaakt ter voorbereiding van de organisatieontwikkeling. Dit zijn onder meer de kosten van een organisatieadviesbureau. Op 8 november 2023 heeft u een akkoord gegeven voor de verdere doorontwikkeling. Vanaf dat moment zijn wij gestart met het werving- en selectietraject voor de domeinmanagers en deze is inmiddels afgerond. Een bedrag van € 490.000 is nog niet besteed en is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling. In 2024 vragen we dit budget opnieuw aan.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording 100.000 N

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten voor de eerste keer verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject onduidelijk was tot eind 2023 en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2023 niet nodig geweest. In 2024 stellen wij de eerste verantwoording op en hebben wij de eerste inzichten in de benodigde verbeteringen. In 2024 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen versneld aan de slag te kunnen.

3. Nieuw beleid

Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda 120.000 N

In de hervormingsagenda Jeugd staan belangrijke punten voor lokale teams. Een van deze punten is dat zo'n team verschillende soorten basishulp moet bieden, zowel lichte als intensievere hulp, voor korte en lange periodes. Om alvast vooruitgang te boeken volgens deze agenda, willen we in 2024 al acties uitvoeren die snel voordelen opleveren. Hiervoor vragen wij middelen om dit jaar een gezinscoach en een gedragswetenschapper in te huren.

LEESWIJZER

Inleiding

Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de meerjarenbegroting 2024-2027.

Naast de papieren versie wordt deze voortgangsrapportage ook digitaal gepubliceerd. Door de mogelijkheden van het internet kunnen wij meer informatie op een eenvoudigere manier beschikbaar stellen. Via de menustructuur kiest u welke informatie u tot u neemt en hoeft u niet eerst het boekwerk door te bladeren. Ook kunt u indien gewenst aantekeningen maken, die u bovendien altijd digitaal beschikbaar heeft. De opbouw van de (online) voortgangsrapportage is als volgt:

- Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het?

Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de resultaten binnen dit programma. Achter de resultaat presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	Met dit resultaat is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	Dit resultaat loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). De groene activiteiten worden niet toegelicht met een stand van zaken.
Oranje	Dit resultaat dreigt óf qua beleidsdoel óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	Dit resultaat loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	Dit resultaat is behaald en wij stellen voor deze af te sluiten.

- Financiën

Voor een overzicht van alle financiële mutaties verwijzen wij naar het overzicht 'financiële mutaties in de 1e voortgangsrapportage'. Dit overzicht geeft een totaalbeeld van alle mutaties inclusief de toelichting. De toelichting op de financiële mutaties is een toelichting op gesaldeerde (netto) bedragen, dat wil zeggen de baten en lasten samengeteld. Dit geldt voor de toelichting in de programma's en bij het overzicht "financiële mutaties" achterin deze rapportage.

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen van financiële tabellen.

PROGRAMMA'S

o. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Ontwikkelingen

Wet Arbeid en Zorg (WAZO)

De WAZO is een wet waarin het recht op verschillende verlofsoorten geregeld is, zoals zwangerschapsverlof, ouderschapsverlof en zorgverlof.

De afgelopen jaren is de WAZO fors uitgebreid en met name op het terrein van verloven rond kinderen (zwangerschap, geboorteverlof voor mannen en ouderschapsverlof). Steeds meer van onze medewerkers kunnen daardoor, meer dan voorheen, een beroep op de Wet Arbeid en Zorg (WAZO) doen. Met de druk op de zorgsector neemt ook de druk op de mantelzorg toe en daarmee de behoefte aan verlof voor mantelzorg. Met ontwikkelingen in de demografische opbouw van ons personeelsbestand, verjonging en vergrijzing, merken wij ook de gevolgen van de ontwikkelingen op het terrein van de WAZO en de mantelzorg. Met deze regelingen ervaren medewerkers weliswaar een betere werk-privébalans, maar zijn tegelijkertijd ook van invloed op de beschikbare productieve uren. Met de afname van het aantal productieve uren ontstaat het risico dat andere medewerkers extra belast worden. Om deze neerwaartse spiraal te voorkomen en ervoor te zorgen dat de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven volgens planning uitgevoerd kunnen blijven worden, moeten we realistischer plannen met aangepaste productieve uren. Wij verwachten in de loop van 2024, op basis van de domeinplannen en de aangepaste productieve uren, met een extra budgetaanvraag bij u terug te komen.

Gewijzigde WGR

Het Rijk wil met de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) de democratische legitimiteit versterken door de gemeenteraden meer invloed te laten uitoefenen op de gemeenschappelijke regelingen (GR). De raden van de gemeenten kunnen daarbij met name aan de voorkant van dit proces een belangrijke richting geven door bijvoorbeeld afspraken te maken over onderwerpen waarbij zij nader betrokken willen worden (verruiming zienswijze) of door een raadsadviescommissie in te stellen. De raad krijgt meer mogelijkheden om invloed te hebben op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en komen er extra controlebevoegdheden, zoals de mogelijkheid om een enquête in te stellen over het functioneren van de regeling. Deelnemers van een gemeenschappelijke regeling hebben tot 1 juli 2024 de tijd om hun regeling in overeenstemming te brengen met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen. Op dat moment moet de besluitvorming over alle te wijzigen gemeenschappelijke regelingen zijn afgerond. De GR brengt de aanpassingen eerst in hun dagelijks bestuur en vervolgens worden de raden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven over het ontwerpvoorstel. Inmiddels zijn wij zover in dit proces dat nagenoeg alle gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast. Bij een enkele regeling halen we de datum van 1 juli 2024 niet. Er zijn geen juridische consequenties verbonden aan het niet halen van de datum van 1 juli 2024, maar voor een rechtmatige en doelmatige bedrijfsvoering is spoedige aanpassing essentieel.

Bezwaar- en beroep WOZ-waarde

Op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken bepaalt de gemeente de waarde van woningen en bedrijfspanden. De hoogte van de OZB is gebaseerd op de WOZ-waarde, welke in Zevenaar in dit belastingjaar gemiddeld is gestegen met 6%. De gemeente ontvangt niet meer OZB als gevolg van de waardestijging omdat we een lager OZB-tarief rekenen. We zien dat de hoogte van de WOZ-waarden de laatste jaren meer discussie bij belastingplichtigen oproept. Dit is een landelijke tendens die gepaard gaat met meer bezwaren. De toename van bezwaren zien we in het bijzonder bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen. In Zevenaar is 70% van het aantal bezwaren ingediend door deze bedrijven die hier winsten mee maken. De gemeente betaalt zo'n bureau een verplichte proceskostenvergoeding indien het bezwaar of het beroep gegrond is. Bij de afhandeling van de bezwaren

bezoekt de gemeente veelal de bezwaarmaker en dit informele contact wordt op prijs gesteld.

Domeingericht werken / organisatieontwikkeling

In 2023 legden we het fundament voor een robuuste en wendbare organisatie en hebben we de organisatieontwikkeling voorbereid. We gaan werken vanuit drie niveaus, namelijk op: domein-, team- en medewerker-niveau. Hiermee bouwen we samen verder aan een robuuste en wendbare organisatie, waarbij eventuele toekomstige nieuwe of uit te besteden taken, voortkomend uit veranderende opgaven, politieke of organisatorische overwegingen, beter georganiseerd kunnen worden.

De werving en selectie van domeinmanagers is eind 2023 gestart en in 2024 succesvol afgerond. De huidige managers zijn na een zorgvuldige procedure in de nieuwe organisatie geplaatst, met inachtneming van het sociaal plan. Na de plaatsing van de huidige afdelingshoofden, start de werving voor de functies van teammanager voor de overgebleven teams.

Met het vernieuwde management en de plaatsing van medewerkers gaan we een nieuwe fase van de organisatieontwikkeling in. De domeinplannen en de transitieplannen zijn hierbij ondersteunend en zorgen voor een geleidelijke overgang naar reguliere bedrijfsvoering.

Aanbesteding HRM systeem

Het personeelsinformatiesysteem moet op basis van de waardeomvang en de aanbestedingsregels Europees worden aanbesteed. Na de herindeling is voor het bestaande personeelsinformatiesysteem binnen de huidige overeenkomst inmiddels gebruik gemaakt van het maximaal aantal verlengmogelijkheden. Dit betekent dat opnieuw Europees moet worden aanbesteed. Hiervoor zal in 2024 en 2025 een extra beroep moeten worden gedaan op personele en financiële middelen.

Beleidskaders

- [Besturingsfilosofie](#)
- [Dienstverleningsvisie](#) 2018-2022
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- Collegeprogramma 2022-2026 (2022)
- Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) 2023
- Verordening controle financieel beheer en organisatie (artikel 213 Gemeentewet) 2023
- [Nota Verbonden partijen](#)
- [Nota reserves en voorzieningen 2018](#)
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Beleidsnota risicomangement en weerstandsvermogen 2023
- Nota garantiebeleid 2023
- Normen- en toetsingskader 2023
- Verordening Rekenkamer 2023
- Verordening op de raadscommissies (3e wijziging, 2023)
- Datastrategie (vastgesteld 14 maart 2023)

WAT WILLEN WE?

o. Bestuur en ondersteuning

Wij stellen in ons handelen goede dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties centraal. We willen meer gebruik maken van digitalisering om dienstverlening te verbeteren en zetten daarbij ook in op het versimpelen en digitaal toegankelijk maken van onze dienstverlening. We nemen onze inwoners serieus en betrekken hen actief bij het maken van ons beleid en de uitvoering.

Door vanuit respect, gelijkwaardigheid en transparantie te denken en te doen, zorgen we voor een goede basis voor de organisatie van morgen. We werken daarom ook aan strategisch personeelsbeleid.

De financiën van onze gemeente zijn op orde en dat willen we zo houden.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
o.1.2 Wij breiden onze online dienstverlening uit	2022-2026		
o.1.3 Wij communiceren in begrijpelijke taal	2022e.v.		
o.1.4 Wij maken onze processen klantgericht	2024-2026		
o.2.1 Wij coördineren participatie	2023-2024		
o.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur	Doorlopend		
o.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing	Doorlopend		
o.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie	2023-2024		
o.4.3 Wij groeien verder als aantrekkelijke werkgever	2022-2026		
o.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid	2023-2024		
o.4.5 Wij herijken de bestuurlijke opdracht aan RID de Liemers	2022-2023		
o.4.6 Wij verbeteren onze datahuishouding en datagedreven werken in Zevenaar	2022-2026		
o.4.7 Wij verbeteren het functioneel beheer in de informatievoorziening	2022-2025		
o.4.8 Wij verbeteren van het (digitaal) documentenbeheer	2022-2025		
o.4.9 Wij voeren de Wet open overheid (Woo) uit	2022-2027		
o.4.10 Wij herijken het Integraal Accommodatiebeleid 2020-2040	2025-2026		
o.5.1 Wij voeren de planning- en controlcyclus uit	2022-2026		

0.2 Stimuleren van betrokkenheid van inwoners, ondernemers en instellingen

0.2.1 Wij coördineren participatie

2023-2024

Participatie gaat over op welke manieren inwoners mogen meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. Participatie is een belangrijk thema voor onze bestuursperiode. Participatie is een rode draad in het coalitieakkoord en in dit collegeprogramma, maar ook onderwerp op de raadsagenda. In verschillende resultaten in dit collegeprogramma is participatie concreet benoemd, onder andere bij energietransitie (7.2.1), ruimtelijke plannen en wonen (8.2.3), invoering van de Omgevingswet (8.2.2) en openbare ruimte (5.6.5 en 8.2.3).

Wij brengen de verschillende initiatieven op het gebied van participatie samen in een uniforme werkwijze door hiervoor een programma participatie in te richten. We stellen hiervoor een toolbox samen. De middelen en methodes uit deze toolbox helpen medewerkers en inwoners om op een effectieve manier participatie in te zetten. We stellen een tijdelijke programmamanager aan om dit te realiseren.

Stand van zaken

Status
2023

Niet volgens
plan

Status
1e VGR

Niet volgens
plan

De programmamanager participatie is verantwoordelijk voor het verder professionaliseren en structureel integreren van participatie binnen onze organisatie. Het is de bedoeling verder aan de slag te gaan met het uitrollen van de participatie, hoe en wanneer betrekken wij inwoners in het meedenken en meepraten over onderwerpen en beleid in de gemeente. De werving voor de vacature voor de tijdelijke programmamanager heeft niet geleid tot een match, ondanks dit is er wel meer aandacht voor de integraliteit op het gebied van burgerparticipatie. Dit is goed te zien bij het proces van de woonzorgvisie, de visie Sociaal Domein en de omgevingsvisie.

Voorstel raad

We komen met een voorstel hoe we het thema participatie verder gaan vormgeven.

0.3 Optimaliseren van bestuurlijk ambtelijk samenspel

0.3.1 Wij werken aan verbetering van de (organisatie)cultuur

Doorlopend

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen richt zich op verschillende dimensies. In de eerste plaats raakt dit het functioneren van de raad zelf. Daarnaast gaat het om de betrekkingen tussen het college en de raad. Verder is er het samenspel tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie en tenslotte het samenspel met de samenleving. Van belang is dat men op een respectvolle manier met elkaar omgaat met ruimte voor eenieders mening en standpunt. Het debat wordt op een goede en toegankelijke manier gevoerd, het besluitvormingsproces is helder en duidelijk en men gunt elkaar een succes.

Raad en college moeten vanuit een duidelijke taakverdeling werken met een heldere rolverdeling in termen van opdrachtgever- en opdrachtnemersrol. Het college ondersteunt de raad bij het nemen van uitvoerbare besluiten en voert deze besluiten uit. Rolzuiverheid, verantwoording, evalueren en leren moeten structureel onderdeel zijn van het samenspel tussen raad en college.

De ambtelijke organisatie ondersteunt het college (en de raad) vanuit een integrale werkwijze en fungeert als antennefunctie voor het bestuur. Zij informeert het bestuur over belangrijke opgaven en urgente ontwikkelingen in de samenleving. In de doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie hebben we de uitdaging om onze organisatie hierop nog beter in te richten en onze medewerkers daarvoor de goede uitrusting te geven.

Voor een goed samenspel met de samenleving is het van belang om samen op te trekken en zuiver te zijn over rolverdeling, taken en verantwoordelijkheden. Rond concrete maatschappelijke opgaven organiseren we samenwerking en bundelen we de krachten. Participatie vormt een rode draad in de aanpak van de ambities uit dit collegeprogramma.

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen is een proces van lange adem. Een allesomvattende aanpak is er eigenlijk niet. De bereidheid om te willen veranderen en het inzicht in de mogelijkheden en kansen om elkaar te versterken en te helpen, zijn de eerste stappen naar een verbeterde samenwerking. In de raadaagenda wordt de verdere aanpak uitgewerkt.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
	
Niet volgens plan	Niet volgens plan

Het verbeteren van de bestuurlijke en ambtelijke werk- en omgangsvormen blijft een lastig en veelzijdig thema. Zowel in de raad als in aanverwante commissies die over het functioneren van de raad gaan, bijvoorbeeld het Presidium en de agendacommissie, wordt vaker gereflecteerd op het eigen handelen van de raad. Het behouden van rolzuiverheid is soms nog lastig en het is essentieel dat iedereen bereid is en blijft om te evalueren en te blijven leren.

In navolging van de in 2023 uitgevoerde vergaderscan heeft de raad april 2024 een training kunnen volgen over framing, interrupties en overredingskracht. Deze training was een samenwerkingsvorm vanuit de Gelderland Academie. Ook heeft de raad in maart 2024 een training kunnen volgen over de controlerende taak van de raad. Deze training heeft bijgedragen aan het behouden van rolzuiverheid.

Onze inwoners konden in het voorjaar van 2024 deelnemen aan de cursus Politieke Actief. Op deze manier proberen we inwoners van onze gemeente meer inzicht te geven in de gemeente en de lokale politiek. Dat zorgt voor meer wederzijds begrip.

Voorstel raad

De raad en de raadsleden werken aan hun persoonlijke ontwikkeling en debatvaardigheden door het volgen van cursussen. Zo komt er meer inzicht in hun eigen rol als raadslid en bestuurlijke omgangsvormen.

0.4 Verbeteren van de bedrijfsvoering (betere sturing en beheersing van processen) als ondersteuning aan het realiseren van taken en doelen van de gemeente

0.4.1 Wij verbeteren onze interne beheersing

Doorlopend

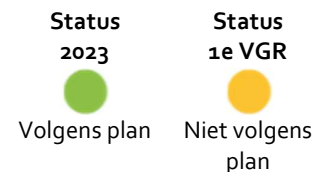
Een goede interne beheersing is de basis voor een transparante en betrouwbare gemeente, die zijn doelstelling weet te realiseren en verantwoord omgaat met de middelen die zij beheert. We willen een (digitaal) toegankelijke, betrouwbare organisatie zijn waarbij veiligheid en zorg voor onze inwoners voorop staat. Om dit te kunnen realiseren moet de interne beheersing van onze bedrijfsvoeringsprocessen op orde zijn.

Wij zijn verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de risico's en moeten daar adequate maatregelen voor inrichten. Hiervoor is concernbreed aandacht, ook waar het gaat om de beschikbare capaciteit om de uitvoering van de bestuurlijke ambities te realiseren vanuit alle domeinen (fysiek, sociaal en bedrijfsvoering). Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het behalen van de doelen in het coalitieakkoord en dit collegeprogramma.

Wij leggen verantwoording af aan de raad over de kwaliteit van de interne beheersing in de paragraaf bedrijfsvoering van de documenten uit de planning- en controlcyclus. Daar gaan we in op de kwaliteit van de interne beheersing met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid. Met name ook de verwachte toename van het aantal cyberincidenten de komende jaren, vereist dat cybersecurity integraal onderdeel moet zijn binnen onze processen. We blijven dan ook investeren in het veilig inrichten van onze bedrijfsvoeringsprocessen en zorgen voor bewustwording bij onze medewerkers.

Ter ondersteuning hiervan starten we met de doorontwikkeling van meetlatten en (beleids)indicatoren om de effectiviteit van beleid beter te kunnen meten.

Stand van zaken

Wij hebben in beeld welke verbeteringen wij door moeten voeren. De beheersing is op orde, maar er moeten nog verbeteringen worden doorgevoerd om geheel in control te zijn. De organisatieontwikkeling is daar een belangrijk onderdeel van en de acties die daar mee samenhangen lopen volgens plan.

Voorstel raad

Wij voeren verdere verbeteringen door om in control te komen, met specifieke aandacht voor onderwerpen als rechtmatigheid, privacy en informatieveiligheid.

0.4.2 Wij herijken het inkoopbeleid en positioneren de inkoopfunctie

2023-2024

Om de lokale economie te stimuleren, zetten we in op het gebruik van lokale producten. Dit geldt ook voor lokale diensten. In verband met de complexiteit van inkoop en aanbesteding en de toenemende aandacht vanuit rechtmatigheid is het noodzakelijk om voor dit onderwerp vol aandacht te hebben. Dit thema – en ook social return en duurzaamheid – komt nadrukkelijk aan bod bij het herijken van ons inkoopbeleid. Tevens positioneren we de inkoopfunctie zodanig dat deze past bij de huidige ambitie van de organisatie en het bestuur.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
 Niet volgens plan	 Niet volgens plan

Het proces om inkoop lokaal te organiseren loopt, echter is er een sterke afhankelijkheid van de SDL. De SDL neemt haar tijd om de ontvlechting te organiseren en mogelijkheden te verkennen in samenwerking met 1Stroom. Wij koersen af op 1 juli 2024 als datum waarop we het proces zelfstandig vorm geven.

Voorstel raad

De noodzaak voor snelle afhandeling van het verzoek om inkoop te ontvlechten bij de SDL voor gemeente Zevenaar is meermaals bij de SDL aangegeven. SDL begrijpt de noodzaak en is het proces om te komen tot ontvlechting van inkoop aan het voorbereiden. Vooralsnog hanteren wij de datum van 1 juli 2024 als richting.

o.4.4 Wij voeren een strategisch personeelsbeleid

2023-2024

Het uitgangspunt hierbij is dat er aansluiting is op de visie en missie van de organisatie. Het doel van het strategisch personeelsbeleid is om ondersteunend te zijn aan het realiseren van doelstellingen (beleidsmatig en organisatorisch) door adequate inzet van personeel en organisatie. Het stapsgewijs toewerken naar een vernieuwd strategisch personeelsbeleid stelt ons in staat om in te spelen op veranderingen in de toekomst. Na de herindeling in 2018 zijn we vooral bezig geweest met consolideren en de basis van de organisatie op orde brengen. We willen nu meer gaan kijken naar veranderingen in de samenleving, maatschappelijke opgaven, nieuwe taken en de arbeidsmarkt. We brengen op basis daarvan kansen en uitdagingen in beeld.

Door dit anticiperend inzicht kunnen we tijdig interventies in gang zetten om de organisatie wendbaar te houden. Bijvoorbeeld door:

- Arbeidsmarktcommunicatie
- Doorontwikkeling van de Zevenaar Academie
- Beleid voor duurzame inzetbaarheid
- Verhogen van digitale vaardigheden
- Datagedreven werken
- Digitalisering, automatisering en robotisering
- Aanpassing van arbeidsvoorwaarden
- Aansluiting beschikbare formatie t.o.v. uitvoeringsvraag borgen (m.n. binnen fysiek en sociaal domein)

Een onderdeel van het strategisch personeelsbeleid is het opmaken van een strategische personeelsplanning. Op basis van de opgedane inzichten inventariseren we welke competenties noodzakelijk zijn om de doelstellingen en ambities van bestuur en organisatie te realiseren. We brengen kwantitatief en kwalitatief in beeld wat de huidige situatie is en waar we naar toe willen groeien. Wij houden daarbij rekening met de te verwachten competenties als gevolg van de ambities zoals deze in het coalitieakkoord zijn opgenomen. Wij sturen op het (verplicht) ontwikkelen en bijhouden van (dienstverlenings)competenties, schriftelijke en mondelinge communicatie en vakinhoudelijke kennis en competenties.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
 Niet volgens plan	 Niet volgens plan

In het kader van strategisch personeelsplanning zijn de interne en externe ontwikkelingen in beeld gebracht. Er heeft een kwantitatieve analyse plaatsgevonden op het huidige personeelsbestand. Hiermee is onze in-, door- en uitstroom in beeld.

De vervolgstap is dat we een bredere kwalitatieve analyse maken op basis van de benodigde competenties. Op basis van de data vanuit de kwantitatieve analyse en de bredere kwalitatieve analyse, wordt strategisch

personeelsbeleid ontwikkeld voor de komende jaren. Deze voeren we na de ingezette organisatieontwikkeling uit.

Ten aanzien van arbeidsmarktcommunicatie is de "Werken bij de gemeente Zevenaar" pagina gelanceerd waarop wij ons als werkgever presenteren. Hierop plaatsen we onze vacatures maar vullen deze ook verder aan met testimonials en video's waarmee geïnteresseerden zich een goed beeld kunnen vormen van de diversiteit aan functies en werkzaamheden binnen gemeente Zevenaar.

Met de Zevenaar Academie zijn verdere stappen gezet door leerpaden op te nemen waarmee medewerkers die nieuw bij ons in dienst komen snel hun weg kunnen vinden binnen onze organisatie. Maar ook door specifiek inhoudelijke trainingen aan te bieden voor bijvoorbeeld de medewerkers van Publiekszaken. Verder is een belangrijke ontwikkeling dat het digitale werken toeneemt. Dit vraagt wat van onze medewerkers. We vinden het belangrijk dat zij digitaal vaardig zijn. Om dit te bepalen heeft er een nul-meting plaatsgevonden van het huidige niveau en de leerbehoeften. Op basis van deze resultaten biedt de Zevenaar Academie een passend leeraanbod.

Wat betreft de aanpassing van onze arbeidsvoorwaarden: sinds 1 mei 2023 geldt een regeling voor reiskosten woon- werkverkeer. Daarnaast is het Individueel Keuze Budget (IKB) verruimd.

Voorstel raad

Op basis van de drie domeinplannen, starten we eind 2024 met een kwalitatieve analyse van ons personeelsbestand.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	116.816	118.748	112.004	110.847
Tot de 1e voortgangsrapportage	96	-58	-89	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	116.913	118.690	111.915	110.847

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.242	1.010	579	1.787
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.580	1.133	579	1.787
Dividend Alliander	287	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	4	4	4	4
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	4	4	4	4
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	1.246	1.014	583	1.791

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	118.159	119.704	112.499	112.638
---	----------------	----------------	----------------	----------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	27.105	27.733	27.819	27.598
Tot de 1e voortgangsrapportage	300	196	38	-8
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	27.404	27.930	27.857	27.590

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.000	1.000	1.000	1.000
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	0	0	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.000	1.000	1.000	1.000
Dividend Alliander	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	1.045	107	166	145
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-69	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	57	49	49	29
Actualisatie investeringen hardware werkplekken	-14	0	0	0
Budgetmutatie accountantskosten	25	25	25	25
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	140	0	0	0
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	75	0	0	0
Budgetmutatie inhuur interim griffier	42	0	0	0
Budgetmutatie organisatie verkiezingen	30	0	30	30
Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	28	-28	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	490	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	78	0	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	63	61	61	61
3. Nieuw beleid	120	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	120	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	2.165	1.107	1.166	1.145
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	29.570	29.037	29.023	28.735
Saldo voor bestemming	88.589	90.667	83.476	83.903

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	2.492	489	537	537
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	383	-86	-86	-86
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	2.875	404	452	452

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	-2.085	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	495	0	0	0

Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-1.590	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.286	404	452	452
Saldo na bestemming	89.875	91.071	83.928	84.354

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
---	-------------	-------------	----------	----------

In de decembercirculaire 2023 is de uitkeringsfactor vanwege een actualisatie van maatstaven geactualiseerd. Voor Zevenaar levert dit een nadeel voor 2024 op van € 500.000. Daarnaast zijn voor een beperkt aantal maatstaven de aantallen definitief geworden. Een nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000 respectievelijk € 123.000. Per saldo een resultaat voor 2024 van -/- € 625.000 en voor 2025 van -/- € 123.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	580	133	-421	787
--	------------	------------	-------------	------------

In RIB 2023-065 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van de septembercirculaire 2023 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:

*accres voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 € 1.000.000. De stijging bestaat geheel uit een verwachte stijging van de lonen. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten van de lonen te verhogen.

*accres voor volumeontwikkeling (groei bevolking en economie). Het volumedeel is over de periode 2022-2025 vastgezet. In de septembercirculaire 2022 is vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem compensatie toegekend voor de groei in 2026. In deze septembercirculaire is een nieuwe financieringssysteem op basis van het bbp (bruto binnenlands product) uitgewerkt. Dit betekent een groei van € 1.471.000 in 2027.

Tenslotte zijn nog diverse taakmutaties en hoeveelheidsverschillen verwerkt. Per saldo resulteert dit in een resultaat in 2024 van € 580.000, in 2025 van € 133.000, in 2026 van € -/- 421.000 en in 2027 van € 787.000.

Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2028 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2028 van € 887.000.

Dividend Alliander	287	0	0	0
---------------------------	------------	----------	----------	----------

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 april 2024 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2023 van € 120,3 miljoen ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.

Verder heeft Alliander in 2023 overeenstemming bereikt over de verkoop van Kenter, waarvan de overdracht van de aandelen heeft plaatsgevonden. De verkoopopbrengst draagt bij aan een extra dividend van € 53 miljoen. Voor Zevenaar betekent dit een dividenduitkering van € 781.000 en een eenmalig voordeel in 2024 van € 287.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	69	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000,

programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	-53	-44	-45	-25
---	------------	------------	------------	------------

De vastgoed gerelateerde budgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Zo stijgen de huurkosten van het steunpunt in Zevenaar noord in verband met personele voorzieningen en opslag van materiaal/gereedschappen, hetgeen onnodige reisbewegingen voorkomt. Verhoging van de huur van diverse panden waaronder Gezondheidscentrum Markt 5 Lobith en Raadhuisplein 14 en 1d Zevenaar. Daarnaast zijn de gaskosten van de gebouwen en de belastingen van het sportbedrijf geactualiseerd. Dit heeft per saldo een negatief effect in 2024 van € 80.000, in 2025 en 2026 € 72.000 en vanaf 2027 € 52.000.

Actualisatie investeringen hardware werkplekken	14	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De planning van de uitgaven van de investeringen in hardware van werkplekken is aangepast. Dit leidt tot een voordeel in de afschrijvingslasten in 2024 van € 14.000 en een even groot nadeel in 2028.

Budgetmutatie accountantskosten	-25	-25	-25	-25
--	------------	------------	------------	------------

De te verwachten accountantskosten over het boekjaar 2023 overstijgen het budget. De toename van het aantal SISA regelingen is de belangrijkste oorzaak. Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 25.000.

Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	-140	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij in 2024 een nadeel van € 140.000. Het gaat om werkzaamheden vanwege het grote aantal beroepszaken WOZ (ruim 50), vervolgwerkzaamheden naar aanleiding van het hoge aantal bezwaarschriften in 2023 en extra handelingen c.q. controlewerkzaamheden van de in dit jaar ingekomen bezwaren. We zijn genoodzaakt tot extra ondersteuning in de vorm van inhuur. Ook verwachten wij ondanks de gewijzigde proceskostenvergoeding meer (verplichte) kosten te moeten betalen. De bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen en hier een winstmodel van maken.

Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	-75	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In 2023 hebben wij een evaluatie gehouden over de exploitatie van de TCF. Hier is een aantal adviezen uitgekomen voor verbetering van de exploitatie. Op woensdag 3 april bent u hierover al geïnformeerd tijdens de informatieve raadsbijeenkomst. We hebben voor 2024 extra financiële middelen nodig (€ 75.000). Dit wordt ingezet voor extra ondersteuning en het opvragen van externe adviezen. De verwachting is dat we deze investering de komende jaren terugverdienen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 75.000.

Budgetmutatie inhuur interim griffier	-42	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Onze huidige griffier is voorgedragen als burgemeester van Mook en Middelaar. We huren de komende maanden een interim griffier in. De extra lasten in 2024 ramen wij op € 42.000.

Budgetmutatie organisatie verkiezingen	-30	0	-30	-30
---	------------	----------	------------	------------

Door nieuwe wettelijke verplichtingen zien we dat de kosten van de organisatie van de verkiezingen toenemen. Daarnaast zien we ook een toename van de kosten van het drukwerk en de portokosten. Er wordt een bedrag van € 30.000 bijgeraamd.

Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	28	0	0
---	------------	-----------	----------	----------

Woningstichting Plavei is van plan om aan de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Doordat de

bouw van de woningen eerder wordt gerealiseerd dan gepland, en daarmee de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen naar voren schuift, stellen wij voor om het budget hiervoor van 2025 naar 2024 te halen. Dit is een eenmalig nadeel van € 28.000 in 2024 en een eenmalig voordeel van € 28.000 in 2025.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	-490	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u voor het jaar 2023 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de gehele organisatieontwikkeling. Daar bovenop is door de Provincie Gelderland een subsidie Vitaal Bestuur beschikbaar gesteld van € 120.000. Dit brengt het totale budget op € 620.000. In 2023 zijn kosten gemaakt ter voorbereiding van de organisatieontwikkeling. Dit zijn onder meer de kosten van een organisatieadviesbureau. Op 8 november 2023 heeft u een akkoord gegeven voor de verdere doorontwikkeling. Vanaf dat moment zijn wij gestart met het werving- en selectietraject voor de domeinmanagers en deze is inmiddels afgerond. Een bedrag van € 490.000 is nog niet besteed en is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling. In 2024 vragen we dit budget opnieuw aan en melden nu een nadeel van eenmalig € 490.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	-100	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten voor de eerste keer verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject onduidelijk was tot eind 2023 en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2023 niet nodig geweest. In 2024 stellen wij de eerste verantwoording op en hebben wij de eerste inzichten in de benodigde verbeteringen. In 2024 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen versneld aan de slag te kunnen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 100.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	-78	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In het collegeprogramma is er voor 2023 een bedrag van € 80.000 beschikbaar gesteld voor het uitbreiden van de online dienstverlening. Het is niet gelukt om dit in 2023 al uit te voeren en daarom is een bedrag van € 78.000 vrijgevallen bij de jaarrekening van 2023.

In 2024 zal de uitbreiding van de dienstverlening worden uitgevoerd. Wij vragen om hiervoor weer € 78.000 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 78.000.

Uitvoeringskosten Omgevingswet	-63	-61	-61	-61
---------------------------------------	------------	------------	------------	------------

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor extra nog nader te duiden uitvoeringskosten is in de begroting 2023-2026 € 190.000 beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging rekenen wij de volgende kosten toe aan dit budget:

1. het uitvoeren van controles op bodemsaneringen door ODRA. Deze taak is van de provincie overgegaan naar de gemeente zonder dat hier budget voor beschikbaar is gesteld door het Rijk. (€ 23.000 in 2024).
2. een nieuwe functie voor regalanalist (0,8 fte) als gevolg van de invoering van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) (€ 41.000 oplopend tot € 61.000 structureel vanaf 2024. Per saldo een budgettair neutrale wijziging: een nadeel in programma 0 en een voordeel in programma 8.

3. Nieuw beleid

Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	-120	0	0	0
--	------	---	---	---

In de hervormingsagenda Jeugd staan belangrijke punten voor lokale teams. Een van deze punten is dat zo'n team verschillende soorten basishulp moet bieden, zowel lichte als intensievere hulp, voor korte en lange periodes. Om alvast vooruitgang te boeken volgens deze agenda, willen we in 2024 al acties uitvoeren die snel voordelen opleveren.

Gezinscoach:

Op dit moment krijgen mensen in Zevenaar nauwelijks hulp van maatschappelijk werkers en is er geen ondersteuning vanuit de toegang. Daardoor moeten veel mensen een officiële aanvraag doen voor hulp. Uit analyse blijkt dat de meeste hulptrajecten gemiddeld acht maanden duren. Als we zelf hulp bieden, kan inzet van zwaardere zorg mogelijk voorkomen worden. We vragen de gemeenteraad om geld vrij te maken voor tijdelijke inzet van een gezinscoach. We willen de besparingen en de caseload van deze begeleider evalueren. Voor 2024 vragen we €50.000. We verwachten minstens €20.000 te besparen in 2024 en €700 per traject. Dit wordt tijdens het proces gecontroleerd. Als de besparingen behaald worden, willen we de coach structureel financieren vanaf 2025.

Verminderen van het aantal uithuisplaatsingen:

Het aantal uithuisplaatsingen moet naar beneden. In 2024 willen we een extra gedragswetenschapper inhuren die zich richt op de efficiëntie van zorgtrajecten en het aantal uithuisplaatsingen. Deze deskundige kan ook helpen bij Wmo-zaken. We verwachten hiervoor €70.000 uit te geven in 2024. Samen met andere maatregelen verwachten we minstens €300.000 te besparen.

Op basis van de resultaten willen we kijken of we deze deskundige structureel kunnen inzetten en of we de kostenbesparingen kunnen gebruiken om dit te financieren. Een belangrijke indicator voor de kostenbesparing is een afname in het aantal kinderen dat uithuisgeplaatst wordt.

Totaal mutaties	-919	-93	-582	646
-----------------	------	-----	------	-----

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweezorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Ontwikkelingen

Aanpak ondermijnende criminaliteit

We geven uitvoering aan onze integrale veiligheidsagenda. In 2024 zijn al meerdere controles gedaan door het kernteam. Ook zijn we druk met aanpakken van drugsdealers: in 2024 zijn meerdere lasten onder dwangsom opgelegd voor drugshandel op straat. Voor het eerst hebben we ook uitvoering gegeven aan de beleidsregel illegaal vuurwerk: tot twee keer toe in 2024 (overtredingen uit december 2023). Tot slot blijven we ook rapportages ontvangen van woningen waar drugs is gevonden. De aanpak van ondermijnende criminaliteit neemt veel tijd in beslag, in het bijzonder de aanpak van het vakantiepark Rhederlaagse Meren.

Aanpak vakantiepark

Samen met de provincie zijn we in 2021 gestart met het project Ariadne. Sinds 2023 is de aanpak in een stroomversnelling gekomen. De toezichthouders van de provincie hebben meermaals en veelvuldig illegale permanente bewoning geconstateerd. Bij die controles zijn ook tot vier keer toe grote hoeveelheden drugs in verschillende chalets op het vakantiepark aangetroffen. Daarbij zijn ook wapens en andere explosieve stoffen aangetroffen. Een zorgelijke ontwikkeling waar we als gemeente tegen op moeten treden. Door de aanpak en structurele controles zien we dat de problematiek op het park groot is. Het aantal geconstateerde feiten en de impact daarvan op onze capaciteit en inzet is flink. De aanpak van het vakantiepark vraagt om een geprioriteerde aanpak vanuit de gemeente.

Beleidskaders

- Integrale Veiligheidsagenda 2023-2026
- Uitvoeringsplan ondermijnende criminaliteit 2022-2023 (2021)
- Toezicht en handhavingsbeleid 2018-2022

WAT WILLEN WE?

1. Veiligheid

We zetten ons in voor een veilige en leefbare samenleving. Samen met onze inwoners werken we aan een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt. Thuis, op straat, in het dorp of de stad én in het buitengebied.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
1.1.1 Wij voorkomen dat jongeren overlast op straat veroorzaken en treden op tegen van overlast gevende en/of criminele jeugdgroepen	2022-2026		
1.1.2 Wij zetten in op het terugdringen van meldingen van personen met verward gedrag en betere begeleiding naar passende hulp	2022-2024		
1.1.3 Wij vergroten en bewaken de veiligheid en leefbaarheid in alle kernen	2022e.v.		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	131	131	131	131
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	131	131	131	131

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	11	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	11	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	142	131	131	131
---	------------	------------	------------	------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	4.821	4.812	4.802	4.803
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	4.821	4.812	4.802	4.803

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	10	8	8	8
Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	10	8	8	8
2. Actualisatie bestaand beleid	161	83	87	87
Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	65	0	0	0
Budgetmutatie opvang zwerfdieren	51	83	87	87
Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	45	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	0	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	170	91	95	95

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	4.991	4.903	4.896	4.898
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-4.849	-4.771	-4.765	-4.766
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
------------------------------	---	---	---	---

Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	0	0	0	0
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo na bestemming	-4.849	-4.771	-4.765	-4.766

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	-10	-8	-8	-8
--	------------	-----------	-----------	-----------

Voor organisaties die boa's in dienst hebben en daarbij opsporingstaken uitvoeren, is de toegankelijkheid van bevoegde medewerkers tot politiegegevens van belang. Bij deze opsporingstaken is de Wpg van toepassing. Volgens deze wet zijn wij verplicht om ieder jaar een interne audit uit te voeren en elke vier jaar een externe audit. Ook de interne audit wordt uitgevoerd door een externe partij. Wij waren niet op de hoogte van deze verplichting. Om die reden zijn deze kosten nog niet eerder in de begroting opgenomen. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 10.000 aflopend naar € 8.000 vanaf 2025.

2. Actualisatie bestaand beleid

Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	-65	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Om het project Rhederlaagse Meren goed vorm te geven is het noodzakelijk om capaciteit te labelen. Voor de rol van projectleider is in eerste instantie 8 uur per week nodig voor een periode van 2 jaar. We vragen nu voor 2024 €50.000 aan voor de functie van projectleider vanuit OOV.

Voor de juridische handhaving in het kader van het bestemmingsplan van VTH vragen we € 15.000 eenmalig in 2024. In 2023 is € 15.000 door uw raad beschikbaar gesteld voor juridische ondersteuning van handavingsproject Ariadne. Dit budget is in 2023 niet gebruikt omdat deze juridische ondersteuning is verzorgd door de provincie Gelderland waardoor het bedrag eind 2023 ten gunste van het rekeningresultaat is gebracht. In verband met verloop van personeel binnen de provincie Gelderland is deze ondersteuning weggefallen. Binnen de bestaande formatie is er onvoldoende capaciteit beschikbaar om deze werkzaamheden op te pakken. Betreffende inzet vervalt zodra de ondersteuning vanuit de provincie weer kan worden verzorgd. In 2024 een eenmalig nadeel van € 65.000

Budgetmutatie opvang zwerfdieren	-51	-83	-87	-87
---	------------	------------	------------	------------

Samen met acht andere gemeenten is met stichting dierentehuis Arnhem en omstreken met ingang van 1 januari 2024 een nieuwe overeenkomst gesloten voor de periode van tien jaar, daarna stilzwijgend te verlengen met maximaal vier maal gedurende 5 jaar. Op basis van de begroting 2024-2026 van het dierentehuis is de bijdrage voor Zevenaar in 2024 € 85.000, in 2025 € 117.000 en vanaf 2026 € 121.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 51.000 oplopend naar een structureel nadeel vanaf 2026 van € 87.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	-45	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2027 is budget beschikbaar gesteld voor een pilot met de inzet van jeugdboa's. Deze pilot heeft in 2023 niet plaats kunnen vinden in verband met het ontbreken van externe deskundigheid. Betreffende firma heeft de gewenste inzet niet kunnen leveren. De pilot is nu gepland in de zomer van 2024. De kosten bedragen € 45.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 45.000.

Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
------------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 een bedrag van € 11.000 voor opgelegde vorderingen bestuursdwang. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 11.000.

Totaal mutaties	-159	-91	-95	-95
------------------------	-------------	------------	------------	------------

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Ontwikkelingen

Project ViA15: doortrekken A15 en verbreden A12

Op 6 maart 2024 heeft de Raad van State (RvS) wederom een tussenuitspraak gedaan. Naar aanleiding hiervan moet de minister van infrastructuur en waterstaat nog een betere onderbouwing geven bij het zogenaamde extern salderen. Hij heeft hiervoor een half jaar gekregen. Na aanlevering wordt het dossier verder door de RvS behandeld. De verwachting is dat de behandeling hiervan nog een half jaar kan duren voordat er een uitspraak komt. Het is dus nog niet duidelijk of het project kan doorgaan. Vooralsnog gaan we uit van een positieve uitspraak. De raad wordt uiteraard geïnformeerd zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Daarnaast speelt nog dat de huidige VRI's op de kruising Doesburgseweg/Ringbaan/Noordeinde al vier jaar technisch zijn afgeschreven en dringend aan vervanging toe zijn. Uitstel is vanuit oogpunt van veiligheid niet meer acceptabel. Over vervanging van deze voorzieningen is overleg gaande met Rijkswaterstaat aangezien de besturing van de twee VRI's van Rijkswaterstaat aan de Doesburgseweg gekoppeld zijn aan de besturing van de gemeentelijke VRI's. Omdat de recente uitspraak van de RvS nog steeds geen uitsluitel geeft over de aanleg A15/verbreding A12 zijn we nu genooddaakt om voorzorgsmaatregelen te treffen. Plannen zijn nu in voorbereiding. Het is ons streven om nog dit jaar de onderdelen van de VRI's te vervangen. Verder onderzoeken we nog wat de restlevensduur van het asfaltwegdek van de Doesburgseweg is. Mogelijk dat ook de top laag vervangen moet worden.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 \(2013\)](#)
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Gemeentelijke verkeers- en vervoersplan 2020
- Beheerplan openbare verlichting (2022)
- Beheerplan straatmeubilair (2022)
- Beheerplan verkeersregelinstallaties (2022)
- Beheerplan wegen en civiele kunstwerken (2022)

WAT WILLEN WE?

2. Verkeer en vervoer

Wij willen dat de gemeente Zevenaar voor elke inwoner en bezoeker goed bereikbaar is. Of je nu wandelt of jezelf met de fiets, auto of het openbaar vervoer verplaatst. Dit moet voor iedereen comfortabel en veilig zijn. Hierbij hebben we oog voor verkeersgedrag, de inrichting van de infrastructuur en het verkeersveiligheidsgevoel van inwoners.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
2.1.1 Wij anticiperen op het doortrekken van de A15 en het verbreden van de A12	2024-2028		
2.1.2 Wij verbeteren de aansluiting van de fietsstraat Babberichseweg met het centrum	2022-2024		

2.1.3 Wij beschermen en geven voorrang aan fietsers, voetgangers en mensen met een beperking in het verkeer	2022-2030		
2.1.4 Wij actualiseren het verkeers- en mobiliteitsbeleid	2024-2025		
2.1.5 Wij inventariseren verkeersonveilige situaties en ondersteunen lokale initiatieven	2022-2026		
2.1.6 Wij nemen regie op de verbetering van de verkeerssituatie Witte Kruis en stimuleren RWS en de provincie om het wegennet rondom Babberich en Zevenaar te verbeteren en hierop te anticiperen	2022-2030		
2.1.7 Wij anticiperen op wijzigingen in de infrastructuur en op toename van verkeer	2024-2025		
2.1.8 Wij richten de Edisonstraat opnieuw in	2024-2028		
2.2.1 Wij spannen ons in voor de komst van hub Zevenaar Oost	2023-2030		
2.2.2 Wij behouden de buurtbus	2022-2030		
2.2.3 Wij zetten in op het voorkomen van de realisatie van de Noordtak	2022-2026		
2.2.4 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Verbonden Regio	2021-2026		
2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.	2022-2023		

2.3 Met een doelmatig parkeerbeleid de leefbaarheid en veiligheid in de kernen bevorderen

2.3.1 Wij actualiseren het parkeerbeleid.

2022-2023

Met de gemeenteraad en samen met onze inwoners, instellingen en ondernemers onderzoeken we wat er goed is en wat kan worden verbeterd aan het parkeren in de gemeente Zevenaar. Op de raadsagenda staat dit onderwerp opgenomen als onderdeel van het thema Mobiliteitsvisie (zie 2.1.4).

Met actieve betrokkenheid van genoemde groepen maken we een plan waarin in ieder geval de volgende onderdelen zijn opgenomen:

- Het opstellen van een parkeerbeleid voor de gehele gemeente (o.a. parkeernormen).
- Een evaluatie en zo nodig het bijstellen van het betaald parkeren en vergunningen-parkeren in het reguleringsgebied in Zevenaar.
- Het zo nodig actualiseren van de Parkeerverordening Zevenaar 2017.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
	
Niet volgens plan	Niet volgens plan

Op basis van de evaluatie kan er gestart worden met de actualisatie van het parkeerbeleid voor de gehele gemeente, maar hiervoor is geen budget beschikbaar.

Voorstel raad

In deze voortgangsrapportage is een voorstel opgenomen voor extra budget.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	280	280	280	280

Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	280	280	280	280

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	30	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	30	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	30	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	310	280	280	280
---	------------	------------	------------	------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	7.019	6.894	6.952	7.131
Tot de 1e voortgangsrapportage	265	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	7.284	6.894	6.952	7.131

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-434	-107	131	52
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-9	0	0	0
Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	-11	0	0	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstantaties	-3	0	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-52	47	60
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	-9
Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	-67	-6	-16	2
Actualisatie investeringen wegen	-54	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-370	-50	100	0
Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	50	0	0	0
Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	30	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-434	-107	131	52

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	6.849	6.787	7.083	7.183
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-6.539	-6.507	-6.803	-6.903
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	202	139	39	39
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	261	11	11	11
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-409	-50	100	0
Totaal onttrekkingen reserves	54	100	150	50

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-45	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-45	0	0	0
Totaal mutaties reserves	9	100	150	50

Saldo na bestemming	-6.530	-6.407	-6.653	-6.853
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	9	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	11	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

Voor de herinrichting Babberichseweg is in de kadernota 2018 € 75.000 en op 26 januari 2022 door de raad € 443.000 beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Babberichseweg. Onderdeel van dit project is de herinrichting van het parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Het bedrag van € 518.000 rekenen wij toe aan de herinrichting van het parkeerterrein. Dit project wordt apart geregistreerd. Om die reden hevelen wij € 518.000 over van project herinrichting Babberichseweg naar herinrichting parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Daarnaast worden deze projecten pas in 2024 afgesloten. Een eenmalig voordeel op de afschrijvingslasten in 2024 van € 11.000.

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelinstallaties	3	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 3.000 in programma 2.

Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	52	-47	-60
--	----------	-----------	------------	------------

De wegen-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Daarnaast verwachten we dat de werkzaamheden van fietspad Geitenwaard in 2025 plaatsvinden in plaats van 2024. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2025 van € 59.000 (programma 2: € 51.000 programma 5: € 8.000) een eenmalig negatief resultaat in 2026 € 51.000 (programma 2: € 47.000 programma 5: € 4.000) en een eenmalig negatief resultaat in 2027 van € 68.000 (programma 2: € 59.000 programma 5: € 9.000)

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	9
--	----------	----------	----------	----------

Wij hebben de startdatum van twee investeringsprojecten met 1 jaar in de tijd verschoven. Het gaat hierbij "Monitoring geluid/fijnstof/trillingen A12/A15 en "Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis". Deze projecten zijn afhankelijk van externe besluitvorming. Daarnaast wordt de startdatum van twee andere investeringsprojecten met 2 jaar verschoven. Het gaat hierbij om "Planvorming herinrichting Edisonstraat" en "Planvorming herinrichting Mercurion". Bovenstaande heeft een eenmalig voordeel van de kapitaallasten tot gevolg in 2027 en 2028 van € 9.000 respectievelijk € 25.000.

Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	67	6	16	-2
---	-----------	----------	-----------	-----------

Door het uitblijven van een beslissing over het project ViA15 kunnen een aantal onderdelen die opgenomen zijn in het budget van "aanleg 2e viaduct 7Poort" nog niet worden uitgevoerd. Het gaat om het doortrekken van de verharding zijde Hengelderweg, het aanpassen en realiseren van de aansluiting van het viaduct op de Hengelderweg en tijdelijke maatregelen in afwachting van de realisatie van de definitieve herinrichting van de Hengelderweg. Om die reden stellen wij voor de resterende middelen (€ 225.842) toe te voegen aan het investeringsbudget "Vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort". De werkzaamheden kunnen dan gecombineerd worden met dit project dat ook vertraging oploopt in afwachting van de uitspraak over het project ViA15. Door de vertraging een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2024 van € 67.000, in 2025 van € 6.000 en in 2026 van € 16.000. Door het samenvoegen een structureel nadeel vanaf 2027 van € 2.000.

Actualisatie investeringen wegen	54	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	400	50	-100	0
---	------------	-----------	-------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een budgettair neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	-50	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is voor 2024 een bedrag van € 26.000 beschikbaar gesteld voor het omvormen van het bestaande gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) tot een bredere mobiliteitsvisie (inclusief

enquête). Het uitgangspunt hierbij was dat het in 2020 vastgestelde GVVP voldoende input zou leveren om gemakkelijker (en goedkoper) dan gebruikelijk een mobiliteitsvisie op te stellen. Er zijn echter na afronding van het GVVP in de gemeente Zevenaar veel nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (op de korte en lange termijn) bijgekomen die van invloed zijn op bereikbaarheid en mobiliteit en waar dus in de op te stellen mobiliteitsvisie aandacht voor moet zijn. Daarnaast zijn er ook nieuwe ontwikkelingen en ambities op het gebied van mobiliteit die nu meegenomen moeten worden. Hoewel het eerder leek dat een lager bedrag voldoende was, is dat door voorgaande niet meer het geval. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een bureau in die de visie met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale verwachte kosten bedragen € 76.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 50.000.

Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	-30	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

De parkeernota is een vervolg op de afgeronde evaluatie van het parkeerbeleid. De parkeernota bevat de visie van de gemeente Zevenaar op parkeren en de daarbij behorende normen en maatregelen. In de parkeernota worden vragen beantwoord zoals: hoe gaan we om met parkeren en de parkeernormen, hoeveel ruimte bieden we aan de auto, waar vindt parkeren plaats en waar niet, waar is het gratis en waar gereguleerd? Is er voldoende overschot aan parkeren om ruimte te bieden aan ontwikkelingen zoals woningbouw (nieuwe locaties en transformatie van detailhandel naar woningbouw). Hierbij leggen we nadrukkelijk een link met de op te stellen mobiliteitsvisie. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een adviesbureau in die de nota met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale kosten hiervoor zijn € 30.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 30.000.

Totaal mutaties	464	107	-131	-52
------------------------	------------	------------	-------------	------------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen wegen	-9	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-400	-50	100	0
---	-------------	------------	------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een budgettair neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Totaal reservemutaties	-409	-50	100	0
-------------------------------	-------------	------------	------------	----------

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Ontwikkelingen

De werkgelegenheid in onze gemeente is in 2023 bovengemiddeld gestegen. Wij kenden een groei van 5% tot 19.430 banen, tegenover een groei van 3,3% in de Groene Metropoolregio en 3% in Gelderland. In 2024 zetten we in op het verbeteren van de dienstverlening aan ondernemers. Naast het verbeteren van onze gemeentelijke dienstverlening, met name op het gebied van communicatie en doorlooptijden, werken we met de Groene Metropoolregio aan het overzichtelijk en beter bereikbaar maken van informatie specifiek voor bedrijven. Dit pakken we samen met partners als de Kamer van Koophandel op.

Beleidskaders

- [Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 \(2015\)](#)
- [Liemers Economische Visie LEV \(2019\)](#)
- Economische Agenda Zevenaar (2021)
- [Regionaal Programma Werklocaties \(RPW\) 2021 - 2024](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 \(2012\)](#)

WAT WILLEN WE?

3. Economie

Economische ontwikkeling is een essentieel onderdeel van de brede welvaart. We willen 'Onderneem het in Zevenaar!' op de kaart zetten. Dit doen we om economisch groeien, vernieuwen en ondernemen in Zevenaar aantrekkelijker te maken. Daarvoor bieden we ruimte voor ondernemerschap op toekomstbestendige bedrijventerreinen, in een bruisend stadscentrum en in levendige dorpscentra. Ons buitengebied is aantrekkelijk en combineert agrarische en vrijetijdseconomie op duurzame wijze. We zorgen voor het juiste aanbod van kavels op nieuwe bedrijventerreinen en verbetering van de kwaliteit van bestaande. Dat laatste kan als ondernemers zich per bedrijventerrein weten te organiseren rond het thema van 'toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
3.1.1 Wij werken samen aan een toekomstbestendig centrum van Zevenaar	2022-2026		
3.1.2 Wij zetten in op het herinrichten en aantrekkelijker maken van de pleinen in het centrum van Zevenaar	2022-2024		
3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)	2017-2024		
3.2.2 Wij zetten in op het toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein Tatelaar/Hengelder	2021-2024		
3.2.3 Wij maken plannen voor de ontwikkeling van 7Poort II	2022-2035		
3.3.1 Wij stimuleren partners om in te zetten op meer balans op de krappe arbeidsmarkt	2023-2025		
3.3.2 Wij participeren in de Liemerse Ambassade	2023-2026		

3.3.3 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Productieve Regio	2021-2026		
3.3.4 Wij voeren de Economische Agenda Zevenaar uit	2022-2026		
3.3.5 Wij voeren de Liemers Economische Visie uit	2023-2026		
3.3.6 Wij zetten in op een toekomstbestendig ondernemersklimaat voor agrariërs	2022-2023		

3.2 Ruimte bieden voor groei- en ontwikkelkansen voor bedrijven

3.2.1 Wij blijven inzetten op de realisatie van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ)

2017-2024

We blijven inzetten op het realiseren van de Fashion Outlet Zevenaar. Deze ontwikkeling levert circa 500 directe arbeidsplaatsen op. We werken aan een positief effect voor de binnenstad. Daarnaast benutten we de FOZ om de regio te promoten. Dit heeft een economische spin-off. Samen met de Regionale Opleidingscentra (ROC's) leidt de FOZ haar personeel op.

Stand van zaken

Status 2023	Status 1e VGR
	
Niet volgens plan	Niet volgens plan

Op 6 maart 2024 heeft de Raad van State (RvS) wederom een tussenuitspraak gedaan over de aansluiting Zevenaar - oost als onderdeel van het project doortrekking A15/ Verbreding A12 (ViA15). Naar aanleiding hiervan moet de minister van infrastructuur en waterstaat nog een betere onderbouwing geven bij het zogenaamde extern salderen. Hij heeft hiervoor een half jaar gekregen. Na aanlevering wordt het dossier verder door de RvS behandeld. De verwachting is dat de behandeling hiervan nog een half jaar kan duren voordat er een uitspraak komt. Vanwege het ontbreken van de definitieve duidelijkheid over de aansluiting Zevenaar - Oost is de levering van de gronden ten behoeve van de Fashion Outlet Zevenaar opgeschort. Het voorziene moment van gronduitgifte is vooralsnog niet in strijd met de afspraken hierover in de koop- en realisatieovereenkomst van de Fashion Outlet Zevenaar.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	9.178	2.039	493	493
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	9.178	2.039	493	493

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	6	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	6	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	6	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	9.184	2.039	493	493
---	--------------	--------------	------------	------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	9.862	2.588	1.081	1.119
Tot de 1e voortgangsrapportage	-6	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	9.856	2.588	1.081	1.119

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-15	14	12	-11
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	-17	-25
Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	-41	14	14	14
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	41	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-15	14	12	-11

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	9.842	2.601	1.093	1.108
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-657	-563	-600	-615
------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	55	0	17	17
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-6	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-15	0	15	0
Totaal onttrekkingen reserves	34	0	32	17

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	34	0	32	17

Saldo na bestemming	-623	-563	-568	-599
----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	17	25
--	----------	----------	-----------	-----------

Door het uitblijven van een beslissing over het project ViA15 schuift de start van het project Herinrichting Edisonstraat / Doesburgseweg twee jaar door. Wij verwachten te starten met de uitvoering in 2026. In 2024 vindt de planvorming en de afstemming met de omgeving plaats. Het jaar erop worden de bestekken gemaakt en gestart met de aanbesteding. De realisatie wordt verwacht in 2026. Voor het project "Toekomstbestendig bedrijventerrein Hengelder/Tatelaar" gaan we dit jaar samen met de stuurgroep van ondernemers een vereniging opzetten en de aanbesteding opstarten voor een parkmanager. Een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2026 van € 17.000 en in 2027 van € 25.000.

Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	41	-14	-14	-14
--	-----------	------------	------------	------------

In het kader van een (Europese) subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied (LEADER 2023-2027) is bestuurlijk commitment uitgesproken om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een lokale ontwikkelstrategie voor de vijf gemeenten in de Liemers. In de kadernota 2024 is hiervoor € 275.000 beschikbaar gesteld met een fasering van 5 jaar. De fasering zal nu in 4 jaar plaatsvinden. De totale bijdrage blijft gelijk. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 41.000 en een eenmalig nadeel in 2025, 2026 en 2027 van € 14.000 per jaar.

Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	15	0	-15	0
--	-----------	----------	------------	----------

Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	-35	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In 2023 werkten gemeente Zevenaar, Stichting Activiteiten Zevenaar (centrumondernemers) en de vastgoedeigenaren centrum Zevenaar onder leiding van het Kadaster samen aan het behoud van een aantrekkelijk centrumgebied Zevenaar. Dit resulteerde in het Toekomstperspectief Centrum Zevenaar. Het college heeft dit stuk als uitvoering van de Centrumvisie vastgesteld. Uitsluitend transformeren naar andere functies van winkelpanden is echter niet voldoende. Om het toekomstige centrumgebied vitaal te houden is meer regie nodig. Voor de start van de uitvoering van het vervolg compacter maken centrum Zevenaar is € 35.000 nodig als incidentele impuls. Hiervoor was in het coronaherstelplan budget beschikbaar. Door gebrek aan tijd en uitvoeringscapaciteit is dit budget echter niet volledig benut. In de jaarrekening 2023 vloeien de resterende middelen van het coronaherstelplan terug naar de algemene reserve. Het college gaat nu een vervolg geven aan dit traject en de nodige maatregelen treffen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 35.000.

Totaal mutaties	21	-14	-12	11
------------------------	-----------	------------	------------	-----------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
2. Actualisatie bestaand beleid				
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.				
Totaal reservemutaties	-15	0	15	0

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Ontwikkelingen

Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting

In 2023 is een start gemaakt met het opstellen van een vernieuwd Integraal Huisvestingsplan Onderwijshuisvesting (IHP). De verwachting is dat het IHP in 2024 wordt vastgesteld.

Projecten Onderwijshuisvesting

In 2023 is een eind gekomen aan het onderzoek naar onderwijshuisvesting voor IKC's de Wissel en de Tamboerijn op Vestersbos. Met de GRHVOL zijn de mogelijkheden verkend voor vervangende nieuwbouw van locatie Zonegge.

Onderwijskansenbeleid

In 2024 werken we verder aan de uitvoering van het onderwijskansenbeleid. De gemeente ondersteunt in dit kader diverse projecten voor kinderen en hun ouders. Zo verlenen we subsidie voor de Taalschool de Liemers, de onderwijsvoorziening voor Oekraïense vluchtelingen en vluchtelingkinderen met een verblijfsstatus. Hier blijven de kinderen maximaal anderhalf jaar en gaan dan naar de buurtschool voor vervolgonderwijs. Voor het onderwijskansenbeleid ontvangen we een specifieke doeluitkering van het Rijk.

Maatschappelijk werk op school

In 2024 continueren we de ondersteuning van het maatschappelijk werk voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Ouders, leerlingen en scholen zijn hier heel blij mee, want hierdoor kunnen problematieken in de gezinssituatie laagdrempelig worden opgepakt. De financiering voor het schoolmaatschappelijk werk is tot en met 2025 opgenomen in de gemeentebegroting. Vanwege de positieve impact van deze voorliggende voorziening zien wij het belang van blijvende investering in het maatschappelijk werk op school na 2025. In de kadernota 2025 vragen wij budget voor continuering na 2025.

Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat

In 2024 wordt op alle drie de locaties van het Liemers College jongerenwerk op school ingezet. De jongerenwerkers van Caleidoz zijn op vaste dagen en tijden laagdrempelig in de school aanwezig en bieden een luisterend oor voor alle leerlingen. De aanwezigheid van de jongerenwerkers in de pauzes zorgt tevens voor meer rust in de school. Het preventieve spreekuur van Halt wordt voortgezet, waar school leerlingen naar kan verwijzen bij grensoverschrijdend gedrag. De interventie van Halt werkt corrigerend en voorkomt escalatie van het gedrag binnen en buiten de school. Iriszorg Preventie gaat in 2024 door met het programma Helder op School, waarin zij docenten trainen in het herkennen en bespreekbaar maken van middelengebruik en verslavingsgedrag, en voorlichtingen geven over deze thema's aan leerlingen en ouders.

Volwasseneneducatie

Ook in 2024 wordt er geïnvesteerd in de doorontwikkeling van het Liemers Taalhuis, eind 2023 is een certificeringstraject doorlopen. De daaruit voortvloeiende aanbevelingen om de kwaliteit en dienstverlening van het Liemers Taalhuis verder te versterken zijn omgezet in een jaarplan. Er zal in de zomer van 2024 een hercertificering plaatsvinden. Ondertussen worden er steeds meer vindplaatsen uitgerust met de juiste materialen en kennis. Ook binnen de eigen organisatie als gemeente wordt er gewerkt aan het beter signaleren en doorverwijzen van inwoners met lage basisvaardigheden. Voor 2024 wordt er verder vooral ingezet op de zichtbaarheid en bekendheid van het Taalhuis de Liemers, dit gebeurt met alle samenwerkende organisaties en de brede arbeidsmarktregio.

Beleidskaders

- Beleidsplan onderwijskansen 2020-2023
- Beleidsregels uitvoering gemeentelijke taken Wet Kinderopvang Zevenaar 2019

- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 (2019)
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar 2019 (2019)
- Verordening leerlingenvervoer Zevenaar 2018
- Subsidieregeling peuteropvang en Voor- en Voegschoolse Educatie (2022)
- Visie- en werkdokument 'de verbinding van onderwijs en jeugd in de Liemers 2019-2023

WAT WILLEN WE?

4. Onderwijs

We vinden het belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. Hierdoor is de school een ontmoetingsplaats voor kinderen en ouders. Kinderen moeten lopend of met de fiets naar de basisschool kunnen.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
4.1.1 Wij vernieuwen het Integraal Huisvestingsplan (IHP)	2023-2024		

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	1.077	1.074	1.074	1.074
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	1.077	1.074	1.074	1.074

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	135	135	135	135
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	135	135	135	135

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	1.212	1.208	1.208	1.209
---	--------------	--------------	--------------	--------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	6.096	6.032	6.540	6.696
Tot de 1e voortgangsrapportage	33	7	2	2
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	6.128	6.040	6.543	6.698

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	167	135	135	135
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	3	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	29	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
2. Actualisatie bestaand beleid	101	0	0	0
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	101	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	268	135	135	135

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	6.396	6.174	6.677	6.833
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Saldo voor bestemming	-5.184	-4.966	-5.469	-5.624
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves*Onttrekkingen*

Meerjarenbegroting 2024-2027	193	193	193	193
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	75	75	74	75
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-125	-125	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	143	143	268	268

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	-451	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-451	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-308	143	268	268

Saldo na bestemming	-5.492	-4.823	-5.201	-5.356
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	-3	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de MGR voor de module 'Onderwijs (RBL)' is voor 2024 gewijzigd als gevolg van het doorvoeren van de 2e fase van de aangepaste formatierichtlijn. De aanpassing betekent voor het aandeel van Zevenaar in 2024 een eenmalig nadeel van € 3.000.

Budgetmutatie leerlingenvervoer	-29	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. De bijdrage in 2024 daalt met € 31.000 door een daling van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten). Daarnaast verwachten wij dat de stijging van het vervoer in natura uit de 2e VGR 2023 zich ook in 2024 voordoet. Hierdoor stijgen deze kosten met € 60.000. Deze stijging komt door 'verplaatsing' van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN naar bekostiging van het leerlingenvervoer via openbaar vervoer en door de aanhoudende stijging van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 op leerlingenvervoer van € 29.000.

Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 135.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

2. Actualisatie bestaand beleid

Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	-101	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In 2023 is incidenteel extra budget (€ 60.000) beschikbaar gesteld voor het actualiseren van het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs), waarvan € 12.000 is ingezet. Voor het proces t.b.v. het IHP is een basis gelegd die we in 2024 verder uitwerken om tot een nieuw IHP 2025-2050 te komen. Daarnaast is in 2023 voor het uitvoeren onderzoek en organiseren van bijeenkomsten naar verduurzaming van onze schoolgebouwen, een incidenteel budget van € 25.000 beschikbaar gesteld. Wegens onvoorziene omstandigheden is het onderzoek naar duurzaamheid niet gestart. Het proces om tot een nieuw IHP te komen strekt zich uit over meerdere jaren en vraagt extra aandacht in verband met de geplande woningbouw voor de komende jaren en de mogelijke consequenties voor onderwijshuisvesting in met name Zevenaar en Babberich. Het restant budget 2023 is niet toereikend. O.b.v. offertes is incidenteel voor 2024 een bedrag nodig van € 76.000 (inclusief het restant budget van 2023 ad. € 48.000) voor het IHP en € 25.000 voor het uitvoeren onderzoek naar verduurzaming. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 van € 101.000.

Totaal mutaties	-133	0	0	0
------------------------	-------------	----------	----------	----------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
2. Actualisatie bestaand beleid				
Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs (PO)	-125	-125	0	0
In de eerste voortgangsrapportage 2023 is de raming van de fasering voor de investeringen in de onderwijshuisvesting (primair onderwijs) geactualiseerd. Abusievelijk is de fasering van de bestemmingsreserve kapitaallasten niet aangepast. Een eenmalig nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000.				
Totaal reservemutaties	-125	-125	0	0

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Ontwikkelingen

Het waterverhaal:

Het thema water speelt zowel in Zevenaar en de Liemers als in de rest van de Groene Metropoolregio en de IJsselvallei een steeds belangrijkere rol. De bovenregionale ambitie om met elkaar het derde waterverhaal van Nederland te gaan vertellen is groeiende. Vanuit toerisme en recreatie willen we dit thema beleefbaar maken voor inwoners en bezoekers. Het derde waterverhaal "De Rivier, je kan er niet omheen" gaat over het leven in de (Rijn)delta en de rol die de beheersing van het water hier gespeeld heeft door de eeuwen heen, hoe het dat nu nog steeds doet en ook in de toekomst zal doen. De locatie en geschiedenis van Zevenaar en de Liemers maakt dat wij hierin actief willen optreden en verkennen wat de mogelijkheden voor recreatie en toerisme zijn hierin. Wij zetten ons in om het waterverhaal – zo mogelijk in regionaal verband – verder uit te werken. De gemeente Zevenaar speelt en neemt hierbij (namens de Liemers) een actieve rol, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Daarbij houden we een Rijnobservatorium als mogelijke manier om dat verhaal in Zevenaar te vertellen in het achterhoofd. Wij werken regionaal aan de ontwikkeling van een beleevingsconcept en een uitvoeringsprogramma.

Romeinen:

In het voorjaar 2024 is het Masterplan Romeins Verleden voor de regio Arnhem-Nijmegen (en rest van Gelderland) gereed. In het beoogde uitvoeringsprogramma is een belangrijke rol voor Zevenaar weggelegd om een Romeins cluster in Zevenaar / de Liemers verder te ontwikkelen. Het zichtbaar/beleefbaar maken van het gevonden tempelcomplex Herwen-Hemeling zal daar (een belangrijk) onderdeel van uit gaan maken. In de loop van 2024 (met uitloop naar 2025) zal duidelijk worden welke ambities Zevenaar met de ontwikkeling van dit Romeins cluster heeft.

Beleidskaders

- [Beleidsnota Sport 2021-2028](#)
- [Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 \(2017\)](#)
- [Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 e.v. \(2018\)](#)
- [Structuurvisie gemeente Zevenaar 2012-2030](#)
- [Een visie op het erfgoed 2015-2019 \(Zevenaar\)](#)
- [Beleidskader vrijetijdseconomie 2030 \(2019\)](#)
- [Archeologie in de gemeente Zevenaar, actualisatie van de archeologische waarden en verwachtingskaart](#)
- Notitie kunstbezit
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Beheerplan openbaar groen (2022)
- Beheerplan speelvoorzieningen (2022)
- Cultuur- en Erfgoedpact 2022-2024 (2022)
- Economische Visie de Liemers 2040

WAT WILLEN WE?

5. Sport, cultuur en recreatie

Wij vinden het belangrijk dat inwoners hun vrije tijd op een aangename en zinvolle wijze kunnen invullen. Een goed aanbod van sport, cultuur en recreatie is hiervoor essentieel en draagt bij aan de leefbaarheid, ontmoeting en verbinding. Sport is goed voor de gezondheid en brengt mensen samen. We willen een divers en kwalitatief sterk cultureel en educatief aanbod dat toegankelijk is voor alle inwoners. De gemeente

Zevenaar is een mooie bestemming. We hebben diverse natuurgebieden, recreatiegebieden en landgoederen. Zowel inwoners als toeristen moeten zich kunnen ontspannen en vermaken in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

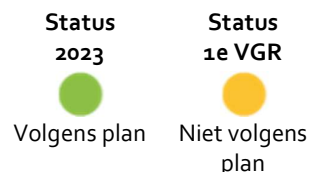
Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
5.1.1 Wij benutten subsidies beter om onze beleidsdoelstellingen te bereiken	2023-2026		
5.2.1 Wij verhogen de sport- en beweegdeelname	2022-2026		
5.2.2 Wij promoten het sportaanbod	2023-2026		
5.2.3 Wij maken sportpark Hengelder toekomstbestendig	2023-2026		
5.2.4 Wij willen vitalere sportverenigingen en sportaanbieders	2023-2026		
5.2.5 Wij stimuleren aangepast sporten	2023-2026		
5.3.1 Wij stellen een Beleidsnotitie Erfgoed op en geven hier uitvoering aan	2023e.v.		
5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast	2023e.v.		
5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan	2022e.v.		
5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek	2022-2026		
5.3.5 Wij zetten in op doorontwikkeling van de prestatieafspraken met Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar	2022-2026		
5.4.1 Wij voeren het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 uit	2022-2030		
5.4.2 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Ontspannen Regio	2022-2026		
5.5.1 Wij zetten in op verduurzaming van dorpshuizen	2023-2026		
5.6.1 Wij hebben meer aandacht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte	2022-2032		
5.6.2 Wij vergroten de biodiversiteit	2023-2026		
5.6.3 Wij breiden het aantal bomen uit	2023-2026		
5.6.4 Wij bestrijden schadelijke planten	2023-2026		
5.6.5 Wij betrekken de samenleving bij de openbare ruimte	2023-2026		
5.6.6 Wij verbeteren speel- en ontmoetingsplekken	2023-2025		
5.6.7 Wij bevorderen de toegankelijkheid van de openbare ruimte	2023-2026		

5.3 Stimuleren van het behoud van cultureel erfgoed en een goed aanbod van culturele voorzieningen

5.3.2 Wij stellen de herziene Archeologische Beleidskaart Zevenaar en een parapluplan Archeologie Zevenaar vast 2023-e.v.

In 2022 hebben wij een herziene archeologische beleidskaart opgesteld. Deze kaart vervangt de verouderde kaarten van de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden. De conceptkaart is ter consultatie voorgelegd aan inwoners en ondernemers in Zevenaar. De reacties nemen we mee in het bestemmingsplan buitengebied Gelders Eiland. Voor het noordelijke deel van de gemeente en de kernen van het Gelders Eiland stellen we een parapluplan (omgevingsplan) Archeologie op. De beleidskaart Archeologie Zevenaar is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie.

Stand van zaken

Vanwege omissies bij de publicatie van het plan eind 2023 wordt het parapluplan Archeologie & Cultuurhistorie in de loop van 2024 opnieuw in procedure gebracht. Het dorpsgezicht Oud-Zevenaar is eveneens in deze procedure betrokken.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

5.3.3 Wij stellen een Individueel Management Plan De Neder-Germaanse Limes, Herwen-De Bijland op en geven hier uitvoering aan 2022-e.v.

In 2022 stellen wij het Individueel Management Plan (IMP) vast. Het opstellen van een IMP vloeit voort uit de werelderfgoedstatus van de Neder-Germaanse Limes. Het doel van het managementplan is het beschermen, behouden en duurzaam onderhouden van de site. Ambities met betrekking tot onder andere educatie, publieksbereik, vrijetijdseconomie en de vindplaats Herwen-Hemeling zijn onderdeel van het plan.

Op basis van het IMP voeren we elk jaar een Werelderfgoedgesprek met de Nederlandse Limes Samenwerking (NLS) en de provincie, gecombineerd met een schouw. Tijdens dit gesprek wordt de stand van zaken en realisatie van de ambities en doelen van het plan besproken.

Stand van zaken

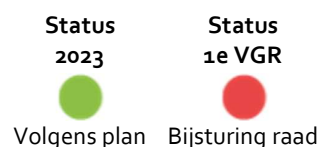
Het college heeft 10 januari 2023 het IMP (versie oktober 2022) vastgesteld en de raad geïnformeerd door middel van een raadinformatiebrief. Een gesprek met de Nederlandse Limes Samenwerking (NLS) heeft nog niet plaatsgevonden. Initiatiefnemer hiervan is de NLS.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

5.3.4 Wij zetten in op doorontwikkeling van de Turmac Cultuurfabriek 2022-2026

Wij stimuleren activiteiten in de Turmac Cultuurfabriek (TCF), zowel van gebruikers als van derden. Het doel is een bruisende ontmoetingsplek met een collectief programma voor Zevenaar en de Liemers. We zetten in op een financieel zo gezond mogelijke exploitatie, waarbij we rekening houden met de valse start in de coronaperiode. Voor het beheer onderzoeken we nieuwe mogelijkheden.

Stand van zaken

In 2023 hebben wij een evaluatie gehouden over de exploitatie van de Turmac Cultuurfabriek. Hier zijn een aantal adviezen uitgekomen voor verbetering van onze exploitatie. Op woensdag 3 april bent u hierover al geïnformeerd tijdens de informatieve raadsbijeenkomst. We hebben voor 2024 extra financiële middelen nodig. Dit willen we gebruiken voor extra ondersteuning en het opvragen van externe adviezen. We verwachten circa € 75.000 nodig te hebben. Hiervoor is in deze rapportage een voorstel opgenomen. De verwachting is dat we deze investering de komende jaren terugverdienen.

Voorstel raad

Kennismemen van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	1.420	1.415	1.407	1.407
Tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	1.420	1.415	1.407	1.407

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	248	-10	-10	-10
Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-10	-10	-10
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	248	-10	-10	-10

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	1.668	1.405	1.397	1.397
---	--------------	--------------	--------------	--------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	11.724	11.575	11.490	11.554
Tot de 1e voortgangsrapportage	367	-6	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	12.091	11.569	11.490	11.554

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	14	14	14	14
Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	14	14	14	14
2. Actualisatie bestaand beleid	515	-15	24	28
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-17	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	27	27	27	27
Actualisatie investeringen openbaar groen	0	-2	2	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-8	4	9
Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	105	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	113	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	12	0	0	0

Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	25	-25	0	0
Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	-8	-8	-8	-8
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
3. Nieuw beleid	12	0	0	0
Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	12	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	541	-1	38	42

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	12.632	11.568	11.529	11.596
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Saldo voor bestemming	-10.964	-10.163	-10.131	-10.198
------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	869	454	254	254
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	364	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.233	454	254	254

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	-307	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	-307	0	0	0
Totaal mutaties reserves	926	454	254	254

Saldo na bestemming	-10.039	-9.709	-9.877	-9.945
----------------------------	----------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	-14	-14	-14	-14
---	------------	------------	------------	------------

Het beheer en onderhoud van de overnachtingshaven in Spijk is overgedragen vanuit het ministerie van Verkeer en waterstaat naar de gemeente. Dit heeft een structureel nadelig effect van € 14.000 op de begroting vanaf 2024.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	17	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	-27	-27	-27	-27
---	------------	------------	------------	------------

De vastgoed gerelateerde budgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Zo stijgen de huurkosten van het steunpunt in Zevenaar noord in verband met personele voorzieningen en opslag van materiaal/gereedschappen, hetgeen onnodige reisbewegingen voorkomt. Verhoging van de huur van diverse panden waaronder Gezondheidscentrum Markt 5 Lobith en Raadhuisplein 14 en 1d Zevenaar. Daarnaast zijn de gaskosten van de gebouwen en de belastingen van het sportbedrijf geactualiseerd. Dit heeft per saldo een negatief effect in 2024 van € 80.000, in 2025 en 2026 € 72.000 en vanaf 2027 € 52.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-8	-12	-10
--	------------	-----------	------------	------------

De openbaar groen gerelateerde investeringsbudgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Met betrekking tot de Gimbornhof heeft de betrokken partij zich teruggetrokken waardoor de verwachting is dat dit in 2025 wordt afgerond en derhalve wordt een deel van het budget verplaatst naar 2025. Het investeringsbudget voor de uitbreiding van bomen voor eerstgeborene wordt van 2026 naar 2024 verplaatst. Tot slot worden de baten voor tuinonderhoud (bij overgang van publiek naar particulier terrein) ten dele (€ 10.000) afgeraamd. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 10.000 vanaf 2024. Per saldo een eenmalig nadeel van € 8.000 in 2025 en van € 12.000 in 2026 in programma 5.

Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	8	-4	-9
--	----------	----------	-----------	-----------

De wegen-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Daarnaast verwachten we dat de werkzaamheden van fietspad Geitenwaard in 2025 plaatsvinden in plaats van 2024. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2025 van € 59.000 (programma 2: € 51.000 programma 5: € 8.000) een eenmalig negatief resultaat in 2026 van € 51.000 (programma 2: € 47.000 programma 5: € 4.000) en een eenmalig negatief resultaat in 2027 van € 68.000 (programma 2: € 59.000 programma 5: € 9.000)

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	-105	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Het rapport n.a.v. het verkennend onderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' biedt te weinig informatie om op basis daarvan een onderbouwd voorstel ter besluitvorming voor te leggen. Dit vraagt om verdere uitwerking in de vorm van een voorlopig ontwerp, voorlopige kostenraming en het in beeld brengen van juridische en financiële consequenties. Het in 2023 beschikbare gestelde budget is niet volledig ingezet en wordt als voordeel (€ 23.000) in het resultaat van de jaarrekening 2023 verwerkt. De kosten voor het vervolgonderzoek bedragen € 105.000 (excl. btw.).

Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	-113	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Bij de aanbesteding van de drie integrale onderhoudsbestekken in 2023 is per abuis de aanneemsom over 2 jaren gelijk verdeeld over 2023 en 2024 terwijl de looptijd in 2023 37 weken was in plaats van 52 weken. Op basis van de aanneemsom van de drie integrale onderhoudsbestekken is in 2024 (op basis van 52 weken)

€ 113.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 113.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	-12	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

Het organiseren van tentoonstellingen met vondsten van het tempelcomplex Herwen-Hemeling neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Van het in de tweede voortgangsrapportage 2022 toegekende budget van € 25.000 is in 2022 € 3.000 en in 2023 € 10.000 uitgegeven. Het restant bedrag van € 12.000 is in 2023 vrijgevallen ten gunste van het resultaat 2023. Wij vragen het resterende bedrag opnieuw aan voor 2024. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	-25	25	0	0
---	------------	-----------	----------	----------

Bij de begrotingsbehandeling 2024-2027 is de motie vitale en multifunctionele speelplaatsen voor jong en oud aangenomen. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar een bredere doelgroep waarbij ook rekening wordt gehouden met de behoefte van senioren om meer te bewegen en sociale contacten op te doen. Hierdoor krijgen deze beweegplekken een nieuwe maatschappelijke functie (inclusiviteit). Hiervoor wordt dit budget van € 25.000 van 2025 naar 2024 verschoven. Dit heeft een negatief effect op de begroting 2024 van € 25.000.

Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	8	8	8	8
--	----------	----------	----------	----------

Het was de verwachting dat de provinciale subsidie voor de instandhouding van monumentale molens vanaf 2024 zou komen te vervallen. Om die reden was hiervoor € 8.000 in onze begroting opgenomen. De regeling is echter weer opgenomen in het nieuwe coalitieakkoord 2023-2027 van de provincie Gelderland. Een structureel voordeel vanaf 2024 van € 8.000 per jaar.

Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Van het Rijk (ministerie van VWS) zijn specifieke uitkeringen ontvangen op grond van regeling 'Eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen'. De specifieke uitkeringen zijn bestemd als tegemoetkoming in de kosten die gemeenten maken voor de oprichting van nieuwe bibliotheekvestigingen en het verbeteren of doorontwikkelen van bestaande beperkte bibliotheekvoorzieningen. De uitkeringen zijn verleend voor de periode 2024/2025 t.b.v. de bibliotheekvoorzieningen in de kernen Lobith (€ 100.000) en Pannerden (€ 52.000).

Daarnaast is een specifieke uitkering ontvangen (€ 45.035) op grond van de regeling 'specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid 2024'. Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan gemeenten ter bekostiging van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid. De ontvangen specifieke uitkeringen worden beschikbaar gesteld aan de Bibliotheek (Kunstwerk!) voor de uitvoering van vermelde activiteiten. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

Subsidie "Project Erfgoed telt"	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Door het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen is in 2022 op grond van Erfgoed Telt aan de gemeente Zevenaar een subsidie toegekend van € 10.000 voor het opknappen van onze Joodse begraafplaats aan de Jacques Perkstraat in Zevenaar. Het project mag een looptijd hebben tot eind augustus 2025. Het restant bedrag ultimo 2023 ad € 5.000 wordt overgeheveld naar 2024.

Subsidie klompenpaden Giesbeek	0	0	0	0
---------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Met deze begrotingswijziging ramen wij het resterende bedrag aan ontvangen subsidies met betrekking tot de aanleg van de klompenpaden in Giesbeek. Voor 2024 is het besteedbare budget € 56.000.

3. Nieuw beleid

Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	-12	0	0	0
---------------------------------	-----	---	---	---

In het collegeakkoord staat opgenomen: Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen. Het Filmhuis heeft in het kader daarvan al meerdere verzoeken gedaan voor het verhogen van de subsidiebijdrage, om de organisatie te kunnen versterken/professionaliseren, deze zijn afgewezen. Om ervoor te zorgen dat het Filmhuis onderdeel kan blijven van de culturele basis infrastructuur van Zevenaar moet er breder gekeken worden naar de toekomstbestendigheid van de organisatie, niet alleen vanuit hun eigen perspectief. Daarom is het advies om door een externe partij onderzoek te laten uitvoeren. Hierbij zullen meerdere toekomstscenario's gemaakt worden, die vervolgens zullen worden voorgelegd. Door het onafhankelijk onderzoek, waarvan de kosten € 12.000 bedragen, kunnen we ervoor zorgen dat eventuele investeringen ook gegrond zijn en daarmee bijdragen aan een toekomstbestendige culturele infrastructuur van Zevenaar. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

Totaal mutaties	-293	-9	-48	-52
-----------------	------	----	-----	-----

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het sociaal domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het sociaal domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht.

Begin 2020 is de Beleidsvisie sociaal domein 2020-2023 vastgesteld. Dit is een visie op hoofdlijnen voor het brede sociaal domein. We werken aan een samenhangend en integraal beleid. Hierbij sluiten we aan op de belevingswereld van de Zevenaarse inwoners en op de sociale structuren in onze gemeente. De visie draagt bij aan het realiseren van de ambities en doelstellingen binnen het sociaal domein.

Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden: financiële beheersbaarheid, goed opdrachtgever-opdrachtnemerschap en datagestuurd werken.

De ambities voor het sociaal domein zijn: we doen wat nodig is; meer inwoners in Zevenaar leven in een (sociaal) veilige omgeving; meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij.

We houden bij de beleidsontwikkeling en uitvoering de volgende principes in acht:

- Rechtszekerheid – we doen wat nodig is
- Primaire levensbehoefte – eigen verantwoordelijkheid
- Positieve gezondheid – samen verantwoordelijk
- Integrale benadering – de mens staat centraal
- Van en voor inwoners – inclusieve samenleving
- Participatie – netwerk samenleving
- Regionale samenwerking – slim volgen in de basis en vooroplopen waar nodig

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen jeugd

In 2023 zijn we begonnen met de ontwikkeling van een nieuwe visie en integrale nota sociaal domein. We streven naar een brede kijk en integrale aanpak bij de ondersteuningsvragen in het sociaal domein.

Landelijk is de hervormingsagenda Jeugdzorg vastgesteld en deze wordt regionaal en lokaal uitgewerkt in een uitvoeringsagenda.

Maatschappelijke ondersteuning

We werken regionaal en lokaal aan de transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis. Daarnaast werken we in het kader van zorg en veiligheid aan een preventieve en betere aanpak voor personen met verward- en/of onbegrepen gedrag. In het 2e kwartaal 2024 ronden we het lokale plan voor kwetsbare inwoners af.

We actualiseren het beleid maatschappelijke ondersteuning.

Aan de hand van het verbeterplan doelgroepenvervoer voeren we diverse verbeteringen in onze werkwijze door, actualiseren we het vervoersbeleid (Wmo, Jeugd en leerlingenvervoer) en maken diverse voorliggende vervoersmogelijkheden beter zicht- en inzetbaar.

We maken inzichtelijk welke impact de voor 2024 doorgevoerde bezuinigingen op de voorliggende voorzieningen (maatschappelijk werk en welzijn) hebben voor de dienstverlening en mogelijkheden van preventie, in relatie tot zwaardere vormen van ondersteuning en hulpverlening. Dit wordt zo nodig gevolgd door een of meerdere voorstellen.

Inburgering

De druk op de huisvesting en opvang van onder andere inburgeraars is onverminderd hoog en blijft stijgen. Het tekort aan sociale huurwoningen vraagt om creatieve oplossingen om inburgeraars te huisvesten, passend bij hun leefsituatie en leeftijd. De spreidingswet, om gemeenten te verplichten om asielzoekers op te vangen is vanaf februari 2024 in werking. De inburgeringstrajecten lopen via verschillende (leer-) routes bij een aantal aanbieders. De aanbieders lopen eerdere achterstanden in. We werken aan kwaliteitsverbetering. De B1- en Z-route voor inburgeraars worden regionaal opnieuw aanbesteed. Door de stijgende aantallen inburgeraars is er meer formatie nodig voor de uitvoering. Zo investeren we in effectieve inburgering en re-

integratie op weg naar werk. Hiermee bevorderen we dat mensen snel aan de slag gaan en voorkomen we (langdurige) afhankelijkheid van een uitkering. Hiermee bevorderen we dat mensen snel aan de slag gaan en voorkomen we (langdurige) afhankelijkheid van een uitkering.

Oekraïne

De oorlog duurt voort en mensen vluchten naar veilige landen. De druk op de opvanglocaties is hoog. De gemeente Zevenaar voldoet aan de resultaatverplichting om 195 mensen in de Gemeentelijke Opvanglocaties op te vangen. Er is een inspanningsverplichting voor de opvang van 240 mensen in de gemeentelijke opvanglocaties, daaraan heeft de gemeente niet voldaan. Bij particulieren wonen ongeveer 35 mensen uit Oekraïne. De mensen die kunnen werken zijn voor het overgrote deel aan het werk, zij werken vooral op basis van tijdelijke contracten. De leerplichtige kinderen gaan naar school in Zevenaar of Arnhem. De druk op de gezondheidsvoorzieningen is hoog, met de huisartsen zijn afspraken gemaakt.

Schuldhelpverlening

In november 2023 is in een Kamerbrief gekomen waarin beschreven staat dat het ministerie van SZW samen met de VNG, NVVK en Divosa gewerkt heeft aan een verbeterplan om de kwaliteit van schuldhelpverlening per gemeente te waarborgen. Dit verbeterplan bestaat uit de basisdienstverlening. Een groot deel van de elementen waaraan de basisdienstverlening per gemeente aan moet voldoen is in 2023 geïmplementeerd in de basisdienstverlening van de gemeente Zevenaar.

Minimabeleid

Nieuwe bestuurlijke opdracht RSD 2024 -2026

In de raadsvergadering van 20 december 2023 heeft de raad de RSD een nieuwe bestuurlijke opdracht gegeven voor de periode 2024 tot en met 2026.

De focus in deze nieuwe opdracht is gericht op het investeren in mensen met arbeidspotentieel binnen alle klantgroepen van de RSD. Er wordt geïnvesteerd om deze inwoners, die veelal langer in de uitkering zitten en waarbij de persoonlijke omstandigheden complex kunnen zijn, te begeleiden richting werk en aan het werk te houden.

Toekomstvisie sociaal ontwikkelbedrijf

Eind december 2023 bent u geïnformeerd over het proces dat is gestart om te komen tot een toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijf in de Arbeidsmarktregio Midden Gelderland. In de loop van 2024 wordt u over de uitkomsten van dit proces nader geïnformeerd.

Preventie van discriminatie

Om discriminatie tegen te gaan krijgt de gemeente vanaf dit jaar een structurele decentralisatie-uitkering. De middelen worden door het Rijk beschikbaar gesteld bij de meicirculaire 2024. Vizier adviseert de gemeente over het inzetten van de middelen in de gemeente. Een verzoek voor de inzet van de middelen voor 2024 is in deze voortgangsrapportage opgenomen. De inzet voor 2025 volgt in de kadernota of meerjarenbegroting.

Hersteloperatie kindertoeslagenaffaire

Om de gedupeerden zo goed mogelijk te kunnen helpen is de brede ondersteuning verlengd tot 2026. De middelen worden door het Rijk beschikbaar gesteld via de SPUK-kindertoeslagenaffaire.

Beleidskaders

- Notitie participatie, een kijk op de samenwerking tussen inwoners en gemeente 2018
- Convenant Schoolveiligheid (Financiële en inhoudelijke onderlegger: Samenwerkingsagenda Veilig en Zorgzaam Schoolklimaat)
- Radar-rapport behorende bij raadsvoorstel 'Toekomst uitvoering participatiewet' (vastgesteld: raad Rijnwaarden 27-6-2017 en raad Zevenaar 6-7-2017)
- Agenda werk en economie (april 2018)
- Bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026
- [Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning \(Wmo\) en Participatiewet 2020-2023 \(2020\)](#)
- Beleidsvisie Sociaal domein 2020-2023 (2020)
- [Beleidsnota Armoede en Schuldhelpverlening \(2019\)](#)
- Onderwijskansenbeleid 2020- 2023

- Uitvoeringsagenda Onderwijskansenbeleid 2020-2023
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Zevenaar 2023.
- Beleidsregels en Nadere regels Wmo 2022.
- Kadernota Samen aan Zet 2022 en verder (transformatie beschermd wonen naar beschermd thuis).
- Verordening jeugdhulp 2023 inclusief beleidsregels en nadere regels

WAT WILLEN WE?

6. Sociaal domein

Wij willen dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Mensen die hier hulp bij nodig hebben ondersteunen we zo goed mogelijk. We richten ons op preventie: voorkomen is beter dan genezen. Als problemen eerder gesignaleerd worden, kan er op een laagdrempelige manier een oplossing gezocht worden. Voor werkzoekenden zetten we primair in op het vinden van passend werk.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
6.1.1 Bestendigen en versterken samenwerking armoedeplatform	2022-2026		
6.1.2 Wij synchroniseren waar mogelijk de inkomensgrenzen van minimaregelingen	2022-2024		
6.1.3 Wij breiden de aanpak vroegsignalering schulden uit en zetten in op doorontwikkeling hiervan	2022-2023		
6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023	2023-2023		
6.2.2 Wij bieden een herkenbare toegang tot het sociaal domein	2023-2025		
6.2.3 Wij verbeteren de afspraken en sturen op het aantal contracten met (regionale) aanbieders van jeugdzorg en wmo	2022-2026		
6.2.4 Wij werken efficiënt en eenvoudig in het sociaal domein	2022-2026		
6.2.5 Wij stellen een verbeterplan doelgroepenvervoer op	2023-2025		
6.2.6 Wij volgen de landelijke (financiële) ontwikkelingen rondom jeugdzorg	2022-2026		
6.3.1 Wij onderzoeken een manier van waardering voor mantelzorgers	2022-2023		
6.4.1 Wij willen een passende uitvoering van de Participatiewet	2022-2025		
6.4.2 Wij heroverwegen de bezuinigingen in het maatschappelijke veld	2023-2024		
6.4.3 Wij experimenteren met de regels voor werkzoekenden voor het verkrijgen van een baan en de regels voor vrijwilligerswerk	2022-2024		

6.2 Ondersteunen van inwoners door passende jeugd- en maatschappelijke zorg, hulp en ondersteuning aan te bieden

6.2.1 Wij beoordelen en evalueren de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023

2023-2023

Beleid dat een positieve invloed heeft op de gezondheid en welzijn van onze inwoners, daar zetten we op in. We leggen een grotere nadruk op preventie en blijven oog houden voor de betaalbaarheid van de zorg. De situatie in het sociaal domein is de afgelopen jaren veranderd. Zowel op het gebied van de (financiële) relatie met het Rijk, maar ook in de ontwikkeling van de zorgvragen van inwoners zijn veranderen. Deze steeds veranderende context maakt dat we de Beleidsvisie Sociaal Domein in 2023 evalueren en actualiseren waar nodig.

Status
2023

Volgens plan

Status
1e VGR

Gerealiseerd

Stand van zaken

In 2023 is het traject gestart om te komen tot de nieuwe beleidsvisie Sociaal Domein met inwoners en sociale partners. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren met de visie 2020-2023 hebben we de uitgangspunten voor de visie 2024 en verder opgesteld.

Voorstel raad

Wij stellen u voor om dit resultaat af te sluiten.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	13.690	16.017	16.705	17.121
Tot de 1e voortgangsrapportage	34	204	239	204
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	13.724	16.221	16.944	17.325

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.647	1.647	1.747	1.747
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	5.560	40	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	7.207	1.687	1.747	1.747

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	20.931	17.908	18.691	19.072
---	---------------	---------------	---------------	---------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	72.477	73.730	74.056	74.501
Tot de 1e voortgangsrapportage	74	55	204	204
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	72.551	73.786	74.260	74.706

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	1.272	1.647	1.647	1.647
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	0	0
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	-71	0	0	0

Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	-90	0	0	0
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-214	0	0	0
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	9.236	4.771	4.731	4.731
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	112	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	5	5	5	5
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	3.544	4.725	4.725	4.725
Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	15	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	10.508	6.418	6.378	6.378
Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	83.059	80.203	80.638	81.083
Saldo voor bestemming	-62.128	-62.295	-61.947	-62.011
Mutaties reserves				
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2024-2027	24	24	24	24
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	24	24	24	24
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	24	24	24	24
Saldo na bestemming	-62.104	-62.271	-61.922	-61.987

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
--	----------	----------	------------	------------

De compensatie voor de jeugdzorg is na de meicirculaire 2023 naar beneden bijgesteld. Het Rijk heeft een deel van de compensatie uit de algemene uitkering gehaald en dat bedrag voor uitvoering van de hervormingsagenda overgeheveld naar het ministerie van VWS. Een structureel voordeel vanaf 2026 van € 100.000.

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	71	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de gemeenschappelijke regeling voor de module WgSW daalt in 2024 voor de deelnemende gemeenten met in totaal € 682.000, als gevolg van een hoger dan begrootte uitstroom in 2023 en lagere loonkostenstijging dan begroot in 2023. Daarnaast is de verdeling van de gemeentelijke bijdrage, conform de regeling, aangepast voor de gewijzigde begroting op basis van het aantal arbeidsjaren per gemeente op 30/10/2023. Voor 2024 wordt gerekend met dezelfde verdeling op basis van een gelijkmatige uitstroom voor alle gemeenten. Het voordeel voor Zevenaar voor de module WgSW bedraagt € 82.700.

De modules inkoop en beheer laten een hogere bijdrage in 2024 zien van € 11.500. Deze stijging heeft te maken met het versterken van de operationele aansturing en strategische positie voor verbetering van het inkoopbeleid. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024 van € 71.000.

Er is besloten tot het instellen van een nieuwe module 'Regionale facilitering zorg' bij de MGR. De kosten voor deze nieuwe module zijn al in de begroting opgenomen, maar werden voorheen aan centrumgemeente Arnhem betaald. Deze nieuwe module kan dus budgettair neutraal worden opgenomen in de begroting. De effecten van de begroting 2025 en verder worden opgenomen in de kadernota 2025.

Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	90	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De bijdrage per fte voor 2024 van gemeenten voor het materieel werkgeverschap Wsw aan Scalabor is verlaagd (van € 2.601 naar € 2.338 per fte) omdat de in eerdere jaren door gemeenten verstrekte bijdragen voor corona- en energiecompensatie niet volledig zijn ingezet. Het incidenteel voordeel in 2024 bedraagt afgerond € 90.000.

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het Rijk) is geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de voorlopige bijdrage van het Rijk voor 2024. Wij ramen structureel € 1.170.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer	214	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten hierdoor met € 235.000 (Wmo-vraagafhankelijk vervoer € 93.000, Wmo-vervoer dagbesteding € 119.000 en jeugdvervoer € 23.000). De daling wordt verklaard door de aanbesteding van het Wmo-vervoer, door een daling van genoemde onderdelen van het doelgroepenvervoer eind 2023 en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten).

Tegenover de daling in de kosten van het doelgroepenvervoer via de BVO DRAN is de subsidie van de Plusbus gestegen. Dit zijn communicerende vaten. In 2024 is op de subsidie van de Plusbus een nadeel van € 21.000 ontstaan. De stijging van de subsidie komt door indexerings, die na een aantal jaren echt weer nodig was, en de aanstelling en pensioenvoorzieningen van een coördinator en administratieve medewerker bij de Plusbus. Deze personen zijn aangesteld om de dienstverlening te verruimen en te verbeteren. Om die reden is ook een klein subsidiebedrag verleend voor de aankoop van een extra bus. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024

van € 214.000.

Budgetmutatie Wet inburgering	o	o	o	o
--------------------------------------	---	---	---	---

De voorlopige rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor de Wet inburgering wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de geprognostiseerde taakstelling van het aantal asielstatushouders dat inburgeringsplichtig is. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 477.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

2. Actualisatie bestaand beleid

Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	-112	o	o	o
--	------	---	---	---

Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (meicirculaire 2023). Voor 2024 is ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (Septembercirculaire 2023/cluster Participatie). De extra middelen (incidenteel voor 2024: € 112.000) zijn toegevoegd aan het budget 'minimabeleid'. Per saldo budgettair neutraal in combinatie met de algemene uitkering.

Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	o	o	o	o
---	---	---	---	---

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. De verwachting is dat alle kosten door het Rijk worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 5.400.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	-5	-5	-5	-5
--	----	----	----	----

Overeenkomstig de Wet Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (WGA) zijn wij verplicht om te voorzien in een meldpunt discriminatie. Door aan te sluiten bij een antidiscriminatievoorziening (ADV) wordt hierin voorzien. Voor de financiering van de voorziening zijn middelen toegevoegd aan de algemene uitkering (6 mio in 2009 en 6,9 mio in 2021). Deze algemene uitkering wordt jaarlijks geïndexeerd waardoor er voor de uitvoering van de ADV het bedrag per inwoner € 0,89 bedraagt. Het beschikbaar budget is gebaseerd op een bedrag van € 0,77 per inwoner, waarbij geen rekening is gehouden met jaarlijkse indexeringen, waardoor bijstelling nodig is. Het structureel nadeel bedraagt € 5.000.

Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	-3.544	-4.725	-4.725	-4.725
--	--------	--------	--------	--------

Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. Ditzelfde beeld laten ook de landelijk ingekochte zorgproducten zien. Ook de effecten van deze prijsstijging zijn in deze begrotingswijziging meegenomen. Omdat de meeste tarieven wijzigen per 1-4-2024 is het effect voor 2024 € 3.544.000 en vanaf 2025 € 4.725.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	-15	o	o	o
--	-----	---	---	---

Het incidenteel voor 2023 beschikbaar gestelde bedrag van € 15.000 voor een minima effect rapportage door het Nibud is niet ingezet en is uitgesteld naar 2024 in afwachting van de effecten van de in 2023 door het Rijk genomen maatregelen ter ondersteuning van de minima. Om het onderzoek in 2024 uit te voeren wordt voorgesteld het budget in 2024 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 15.000.

Subsidie ZonMw GGD in de wijk	o	o	o	o
--------------------------------------	---	---	---	---

Voor het project GGD in de wijk is subsidie aangevraagd bij ZonMw (Nederlandse organisatie voor

gezondheidsonderzoek en zorginnovatie). ZonMw heeft voor de periode van 1-4-2024 tot 1-4-2025 een bedrag van € 200.000 toegekend. Met deze begrotingswijziging worden de uitgaven en inkomsten geraamd.

Totaal mutaties	-3.301	-4.731	-4.631	-4.631
-----------------	--------	--------	--------	--------

7. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Milieu richt zich op de onderdelen lucht, geluid, bodem, externe veiligheid en duurzaamheid (klimaat).

Over duurzaamheid/klimaat zijn in het Nationaal Klimaatakkoord afspraken gemaakt waarbij de uitvoering bij de gemeenten is belegd. De aanpak en invulling van Zevenaar is onderverdeeld in de 'resultaten': energietransitie, warmtetransitie, circulaire economie/fairtrade gemeente en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Volksgezondheid

Voor de gemeente is het prioriteit dat de inwoners zoveel mogelijk en zo lang mogelijk gezond blijven en zich gezond voelen. Dat betekent namelijk dat het goed gaat met hun welzijn en dat zij zo lang mogelijk mee kunnen blijven doen in de maatschappij. Preventie van gezondheidsproblemen draagt daaraan bij en de GGD (onderdeel van VGGM) is de uitvoeringsorganisatie hiervoor. Voor de algemene publieke gezondheidszorg (APG) en jeugdgezondheidszorg (JGz) geldt dat in 2022-2023 een aantal taken tijdelijk niet of minder uitgevoerd zijn vanwege financiële en personele krapte. Voor 2024 heeft een bijstelling van budgetten plaatsgevonden en is personeel geworven, waarmee in 2024 alle basistaken APG en JGz weer kunnen worden uitgevoerd. In de loop van 2024 volgt besluitvorming voor een toekomstbestendige GGD.

Beleidskaders

- Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Geluidbeleid Rijnwaarden
- Watertakenplan de Liemers 2022-2026 (2022)
- Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie (DPRA) (2022)
- Integraal beleidsplan openbare ruimte 2022-2032 (2022)
- Beheerplan water en riolering (2022)
- Beheerplan begraafplaatsen (2022)

WAT WILLEN WE?

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Wij willen een bijdrage leveren aan een gezonder Zevenaar. Dit bereiken we door meer dan een goede gezondheidszorg alleen. De omgeving waarin we leven is ook belangrijk om ons geestelijk en lichamelijk fit te voelen. We werken ook aan een duurzame samenleving. Zo borgen we de toekomstbestendigheid en leefbaarheid van de samenleving voor onze toekomstige generaties.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
7.1.1 Wij optimaliseren de aanwezigheid van AED's in wijken en dorpen	2022-2025		
7.1.2 Wij werken aan verbetering van aanrijdtijden van ambulancezorg	2022-2025		
7.1.3 Wij versterken de ondersteuning van (aanstaande) ouders en bieden van passende hulp aan kwetsbare (aanstaande) ouders	2023-2025		

7.1.4 Wij zetten ons in voor behoud van de ziekenhuiszorg in ziekenhuis Rijnstate Zevenaar	2022-2025		
7.2.1 Wij stimuleren maatschappelijke discussie, bewustwording en voorlichting over de energietransitie	2023-2026		
7.2.2 Wij verduurzamen onze eigen organisatie en vastgoed	2025-2026		
7.2.3 Wij werken in de regio samen aan de regionale energiestrategie	2023e.v.		
7.2.4 Wij zetten in op energiebesparing	2023-2026		
7.2.5 Wij verruimen de laadinfrastructuur voor elektrische auto's	2022-2026		
7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit	2023-2026		
7.3.2 Wij zetten in op een warmtenet en het gebruik van restwarmte	2023-2026		
7.4.1 Wij zetten ons in voor het keurmerk Fairtrade gemeente	2023-2026		
7.4.2 Wij werken aan de opgave circulaire economie, ook via de Groene Metropoolregio	2023-2025		
7.4.3 Wij vernieuwen het afvalbeleid	2024-2025		
7.5.1 Wij nemen maatregelen ter voorkoming van wateroverlast en droogte	2023-2026		
7.5.2 Wij verminderen hittestress	2024-2026		
7.6.1 Wij onderzoeken de mogelijkheden van verbeteren van de luchtkwaliteit	2023-2024		

7.3 Werken aan een aardgasvrij Zevenaar in 2050

7.3.1 Wij voeren de plannen van de Warmtevisie uit

2023-2026

Het Nationaal Klimaatakkoord heeft de regie van de warmtetransitie bij de gemeenten neergelegd, om te komen tot alternatieven voor aardgas als warmtebron. In Zevenaar moeten ongeveer 20.000 woningen aardgas vrij worden, waarbij betaalbaarheid en betrouwbaarheid belangrijke uitgangspunten zijn. Dit hebben we vastgelegd in de Warmtetransitievisie (vastgesteld 2019).

De planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is vanwege financiële afwegingen bij de kadernota 2020-2023 getemporeerd. Er is afgesproken dat vanaf 2023 de verdere uitrol versneld opgepakt gaat worden. De planning wordt daarvoor geactualiseerd. In 2023 starten we de uitvoering van de warmtevisie. Daarin staat de aanpak van het energiezuiniger en aardgasvrij maken van de woningen in de gemeente Zevenaar. Per kern dorp, wijk of en buurt wordt bekeken welke de meest logische alternatieven voor aardgas zouden kunnen zijn en wanneer. Er wordt een termijn van 2 jaar ingepland voor overleg en planvorming met de bewoners.

In Angerlo is al een pilot voor de warmtetransitie opgestart. Het opgestelde plan, vastgesteld door de gemeenteraad op 29 september 2021, vormt de basis voor een uitvoeringsplan. Voor het opstellen daarvan wordt gewerkt door alle betrokken partijen (bewoners, woningcorporatie, netbeheerder en gemeente) samen in de Programma Organisatie Angerlo. De ervaringen en uitkomsten van deze pilot zijn waarschijnlijk goed bruikbaar voor de uitrol over rest van de gemeente.

Stand van zaken

Status
2023

Niet volgens
plan

Status
1e VGR

Niet volgens
plan

De warmtetransitie visie wordt in 2024-2025 geactualiseerd en gaat per dorp inzicht geven in kansrijke en - arme alternatieven voor aardgas. Het wijkuitvoeringsprogramma Angerlo wordt medio zomer 2024 opgeleverd.

Voorstel raad

Kennismemen van de vertraging.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	11.090	11.056	11.075	10.831
Tot de 1e voortgangsrapportage	-286	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	10.804	11.056	11.075	10.831

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	24	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	24	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	10.828	11.056	11.075	10.831
---	---------------	---------------	---------------	---------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	14.521	14.145	13.507	13.454
Tot de 1e voortgangsrapportage	175	0	0	0
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	14.696	14.146	13.507	13.454

Mutaties 1e voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	9	9	9	9
Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	9	9	9	9
2. Actualisatie bestaand beleid	-211	194	6	6
Actualisatie investeringen afval en storting in de voorziening afval	0	0	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-9	0	0	0
Actualisatie investeringen revitalisering riolering	0	0	0	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	6	6	6	6
Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)	0	0	0	0

Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-202	203	15	15
--	------	-----	----	----

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	14.494	14.348	13.522	13.469
---	--------	--------	--------	--------

Saldo voor bestemming	-3.667	-3.292	-2.447	-2.637
-----------------------	--------	--------	--------	--------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	562	812	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	461	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-232	188	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	791	999	0	0

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	791	999	0	0

Saldo na bestemming	-2.875	-2.293	-2.447	-2.637
---------------------	--------	--------	--------	--------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	-9	-9	-9	-9
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 is de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. De maternale kinkhoestvaccinatie is toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). In de septembercirculaire 2023 zijn de bijbehorende middelen voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie aan het gemeentefonds toegevoegd aan het cluster Sociale basisvoorzieningen. De uitvoering is opgedragen aan de GR VGGM, waardoor de bijdrage m.i.v. 2024 structureel wordt verhoogd met afgerond € 9.000 (nadeel).

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen afval en storting in de voorziening afval	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

We hebben de afval gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van twee investeringsbudgetten afval worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit bedrag van € 113.000

wordt gestort in de voorziening afval. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	9	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen revitalisering riolering	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De riool gerelateerde investeringen die betrekking hebben op de revitaliseringsprojecten hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Dit leidt tot de volgende resultaten in programma 7. In 2025 een positief resultaat van € 62.000, in 2026 van € 11.000 en in 2027 een negatief resultaat van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld Angerlo en herstel duikers, hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd.

Daarnaast verwachten we dat de investeringen Methen en Heerematen een jaar later wordt afgerond en wordt het budget voor de mechanisch/electrische gemalen deels doorgeschoven naar 2025 en 2026. Dit geeft in programma 7 een positief resultaat in 2024 € 58.000 in 2025 van € 38.000 en in 2026 van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-6	-6	-6	-6
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Op 10 maart 2020 is de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III) geïmplementeerd. Deze richtlijn stelt vanaf 2023 technische eisen aan de energieprestaties van de technische bouwsystemen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Hiervoor is begin 2024 een aanvullende opdracht aan ODRA verstrekt. In de septembercirculaire 2023 is hiervoor een taakmutatie opgenomen vanaf 2023 van € 6.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 6.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	232	-188	0	0
---	------------	-------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken.

Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000.

In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Subsidie overdracht bodemtaken	o	o	o	o
---------------------------------------	---	---	---	---

De provincie Gelderland heeft een bedrag van € 50.000 aan subsidie verstrekt voor de overdracht van bodemtaken naar de gemeente Zevenaar onder de Omgevingswet. De ODRA is in 2023 gestart met de uitvoering van het projectplan en gaat hier in 2024 mee verder. Hiervoor is nog € 24.000 beschikbaar. In 2025 moet de gemeente Zevenaar een subsidieverantwoording doen als afronding van het project.

Subsidie Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)	o	o	o	o
---	---	---	---	---

De gemeente Zevenaar heeft bij de Provincie een subsidieverzoek ingediend voor het treffen van klimaatadaptieve maatregelen. Wij hebben deze aanvraag ingediend voor het afkoppelen van verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorziening. Met deze activiteiten dragen we bij aan het vergroten van grondwatervoorraden, het optimaliseren van grondwatersystemen en efficiënt gebruik van water. Tevens wordt bijgedragen aan het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost Nederland 2022 -2027. Deze subsidie wordt ingezet voor een 5-tal projecten. Wij hebben de raming van de investeringsbudgetten hierop aangepast. Het gaat hier om een budgetneutrale wijziging.

Totaal mutaties	226	-203	-15	-15
------------------------	------------	-------------	------------	------------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	o	o
---	-------------	------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken. Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000.

In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025.
Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Totaal reservemutaties	-232	188	0	0
------------------------	------	-----	---	---

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Ontwikkelingen

Ontwikkeling woningmarkt

Voor de woningbouw is de ambitie om per jaar 150 tot 200 woningen toe te voegen. Het is van essentieel belang om deze ontwikkelingen te integreren in de omgevingsvisie, zodat de verschillende ruimteclaims effectief op elkaar kunnen worden afgestemd. Een doelgerichte afstemming zal niet alleen bijdragen aan een aansluitende ruimtelijke planning, maar ook een positieve impact hebben op de aanpak van sociaal-maatschappelijke vraagstukken. Bij het ontwikkelen van de woningbouwplannen streven we naar een constante stroom van bouwprojecten, maar dit is ook afhankelijk van complicerende factoren op de woningmarkt. Wij hebben momenteel te maken met hoge bouw- en materiaalkosten, een tekort aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beperkte beschikbaarheid van energie. Daarnaast ervaren we de meeste last van de afhankelijkheid van externe partijen vanwege het ontbreken van eigen grondposities. Daarom zijn we hard bezig met het voeren van een situationeel grondbeleid, waarbij we actief gronden verwerven voor toekomstige woningbouwontwikkelingen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen hebben op de woningbouwproductie.

Wet goed verhuurderschap (arbeidsmigranten)

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. Met de invoering van deze wet gelden aanvullende regels voor verhuur van woonruimte en voor verhuur van verblijfsruimte aan arbeidsmigranten. De kern van deze wetgeving is de introductie van een algemene landelijke norm voor goed verhuurderschap. Vanaf 1 januari 2024 hebben wij vanuit deze wet een digitaal meldpunt ongewenst gedrag van verhuurders ingesteld, zoals wettelijk voorgesteld. Zodra de gemeente een melding binnen krijgt wordt het opgepakt. In 2024 gaan wij onderzoeken of wij een vergunningsstelsel moeten gaan inzetten volgens de wet.

Wet kwaliteitsborging (Wkb)

Vanaf 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging voor nieuwbouwwerken voor gevolgklasse 1 in werking getreden. Dus nog niet voor te verbouwen bouwwerken. Voor 1 juli 2024 neemt het Rijk een besluit wanneer de Wkb voor verbouw in werking gaat treden. In 2024 draaien wij nog proefprojecten bij verbouw van woningen. Hiervoor zetten wij de beschikbare financiële middelen in.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030](#)
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)
- Plan Woningbouw (2022)
- Nota grondbeleid Zevenaar 2021
- Woondeal Regio Arnhem-Nijmegen 2.0 (2023)
- Nota vastgoedbeleid
- [Liemerse Woonagenda 2020](#)
- [Regionaal Programma Werklocaties \(RPW\) 2021 - 2024](#)
- [Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking \(zon en wind\)](#)
- Integraal accommodatieplan 2020-2040 (IAP)

WAT WILLEN WE?

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

We maken gewenste ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de natuur- en cultuurhistorische waarden. We zetten de veranderopgave van de Omgevingswet in voor een andere manier van werken binnen

het fysieke domein. We vinden dat er voor iedereen een geschikte woning moet zijn en dat onze inwoners prettig moeten kunnen wonen in een veilige en schone omgeving.

WAT DOEN WE?

Naam resultaat		Status 2023	Status 1e VGR
8.1.1 Wij actualiseren de woonvisies	2023-2024		
8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in	2023-2026		
8.1.3 Wij maken jaarlijks prestatieafspraken met woningcorporaties	2023e.v.		
8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan	2022-2026		
8.2.1 Wij nemen deel aan de Groene Metropool Regio: opgave Groene Groeiregio	2023-2025		
8.2.2 Wij geven uitvoering aan de Omgevingswet	2022-2026		
8.2.3 Wij intensiveren participatie bij ruimtelijke plannen en wonen	2022-2026		
8.2.4 Wij werken samen met partners aan de realisering van het Rivierklimaatpark	2022e.v.		

8.1 Zorgen voor een geschikte woning voor iedereen

8.1.2 Wij zetten een doorstroommakelaar in

2023-2026

Een doorstroommakelaar adviseert inwoners (op eigen verzoek) over welke woonsituatie het beste bij hen past. We vragen hiervoor bij een provincie een bijdrage aan vanuit de Verhuiscoachregeling.

Status
2023

Niet volgens
plan

Status
1e VGR

Niet volgens
plan

Stand van zaken

In het collegeprogramma staat vermeld dat er geëxperimenteerd zal worden met een doorstroommakelaar. Wij achten het juiste moment nog niet aangebroken om hiermee van start te gaan. Ons eerste doel is om het woonbeleid te actualiseren met een nieuwe woon(zorg)visie. Aansluitend gaan we in kaart brengen welke woningen geschikt (te maken) zijn voor de doelgroep en hoe we nieuwe woningen kunnen realiseren om doorstroming te bevorderen. Nadat deze stappen zijn gezet, kunnen we onderzoeken op welke manier de "doorstroommakelaar" het meest effectief kan worden ingezet.

Voorstel raad

Kennismaken van de vertraging.

8.1.4 Wij stellen een woningbouwplan voor een continue bouwstroom op en geven uitvoering aan dit plan

2022-2026

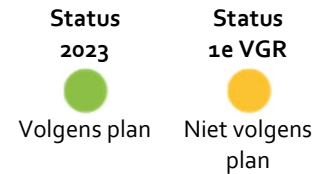
In dit plan staat aangegeven welke woningbouw (nieuwbouw) op welke locaties de komende jaren plaatsvindt. Dit plan is afgestemd op de woningbouwbehoefte.

Wij streven naar een continue bouwstroom door het toevoegen van 150-200 woningen per jaar. Wij kijken naar mogelijkheden om woningen sneller te realiseren. Bouwen met nieuwe technieken, bijvoorbeeld fabrieksmatig (prefab) en alternatieve materialen zoals hout, bieden kansen voor versnelling van de realisatietijd. Daarnaast bekijken we hoe wij het proces nog effectiever kunnen inrichten.

Voor leegkomende of leegstaande gebouwen bekijken we of deze een nieuwe functie kunnen krijgen, bij voorkeur wonen. We gaan hiervoor het gesprek aan met eigenaren van leegstaande objecten om te kijken of

deze zich lenen voor functieverandering. Dit kan het geval zijn voor individuele objecten maar ook voor een groter gebied dat om herstructurering vraagt. Als het om ons eigen vastgoed gaat zetten we in op een combinatie van maatschappelijke functies en wonen. Er moet voldoende capaciteit zijn om goed uitvoering te kunnen geven aan de ambitieuze bouwopgaven (meer bouwen, strakke vergunningverlening) en om uitvoering te kunnen geven aan de Omgevingswet (o.a. kortere procedures, participatie, integrale besluitvorming).

Stand van zaken

De ambitie voor woningbouw is het toevoegen van tussen gemiddeld 150 tot 200 woningen per jaar.

Tot nu toe zijn er 30 woningen in 2024 opgeleverd. Wij verwachten dit jaar in totaal circa 200 woningen op te leveren.

Wij blijven ons inzetten voor een continue bouwstroom echter vanwege een aantal complicerende ontwikkelingen op de woningmarkt blijft het lastig. Naast de bekende problemen met betrekking tot hoge bouw- en materiaalkosten, gebrek aan personeel, beperking van de leencapaciteit van kopers en de beperkte beschikbaarheid van energie, ervaren wij de meeste last van de afhankelijkheid van externe partijen door het ontbreken van eigen grondposities. We zijn derhalve hard aan het werk om een meer actief grondbeleid te gaan voeren door actief gronden voor toekomstige woningbouwontwikkelingen aan te kopen. Dit alles met als doel om meer regie te kunnen hebben op de woningbouwproductie.

Voorstel raad

Wij stellen u in het derde kwartaal 2024 op de hoogte van de stand van zaken.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Meerjarenbegroting 2024-2027	6.350	7.119	6.504	49.033
Tot de 1e voortgangsrapportage	2.310	0	0	0
Baten tot de 1e voortgangsrapportage	8.660	7.119	6.504	49.033

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-215	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-225	0	0	0
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
Totaal mutaties baten 1e voortgangsrapportage	-215	0	0	0

Totaal baten na de 1e voortgangsrapportage	8.445	7.119	6.504	49.033
---	--------------	--------------	--------------	---------------

LASTEN

Meerjarenbegroting 2024-2027	9.830	9.627	8.757	51.267
------------------------------	-------	-------	-------	--------

Tot de 1e voortgangsrapportage	3.565	27	27	27
Lasten tot de 1e voortgangsrapportage	13.395	9.654	8.784	51.294

Mutaties 1e voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid	-830	-83	-83	-83
Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	54	-16	-16	-16
Actualisatie investering Rivierklimaatpark IJsselpoort	0	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-450	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	10	0	0	0
Onderzoek wonen en zorg	-6	-6	-6	-6
Uitvoeringskosten Omgevingswet	-63	-61	-61	-61
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	0	0	0	0
Totaal mutaties lasten 1e voortgangsrapportage	-830	-83	-83	-83

Totaal lasten na de 1e voortgangsrapportage	12.565	9.571	8.701	51.211
--	---------------	--------------	--------------	---------------

Saldo voor bestemming	-4.120	-2.452	-2.197	-2.178
------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Mutaties reserves

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	1.025	500	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	900	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	-375	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	1.550	500	0	0

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2024-2027	0	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.550	500	0	0

Saldo na bestemming	-2.570	-1.952	-2.197	-2.178
----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	375	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	-54	16	16	16
---	------------	-----------	-----------	-----------

Nu de raad heeft besloten dat op locatie Vesterbos 4 woningbouw gaat plaatsvinden sluiten wij het voorbereidingsbudget af. Er moet een eenmalige afschrijving plaatsvinden voor de kosten die zijn gemaakt voor deze locatie met betrekking tot de voorbereiding van een schoolgebouw. De kapitaallasten vallen hiermee echter ook vrij. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 54.000, een voordeel in de jaren 2025 tot en met 2028 van € 16.000.

Actualisatie investering Rivierklimaatpark Ijsselpoort	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Vanuit het project Rivierklimaatpark Ijsselpoort zijn er voor gemeente Zevenaar twee belangrijke speerpunten voor Rhederlaag: het vergroten van de verkeersveiligheid van de Marsweg en het versterken van de gebiedsentree aan de Koestraat. Voor aanpassing van de Marsweg is er vanuit provincie en gemeente gezamenlijk een budget beschikbaar van € 2.400.000 (50/50 verdeling).

De herinrichting van de Koestraat (de verbindingsweg tussen Rivierweg en Marsweg) is momenteel geen onderdeel van de scope van het project. Deze herinrichting is echter noodzakelijk voor het vergroten van de verkeersveiligheid rondom Rhederlaag en de herkenbaarheid van het gebied. Wij willen hiervoor in 2024 een planstudie laten uitvoeren. De investering hiervoor bedraagt € 75.000. De uiteindelijke uitvoeringskosten van de herinrichting Koestraat worden op basis van de huidige inzichten grofweg geraamd op € 225.000. Wat ons betreft wordt voor de financiering hiervan gekeken naar creëren van ruimte binnen het reeds beschikbaar gestelde budget door bepaalde werkzaamheden niet of versoberd uit te voeren. De structurele extra last vanaf 2028 (voorlopig jaar van afronden project Rivierklimaatpark) bedraagt € 3.000.

Dorpendeal Lathum later	225	0	0	0
--------------------------------	------------	----------	----------	----------

Voor het project Lathum later is voor de fase van onderzoek en voorbereiding een bedrag beschikbaar van € 800.000 (waarvan € 400.000 subsidie van de provincie Gelderland). Op basis van de uitkomsten van de fase van onderzoek en voorbereiding zal uit de te nemen stappen moeten blijken of tot een uitvoerbaar plan kan worden gekomen en/of welke aanvullende middelen hiervoor noodzakelijk zijn. Uit de voorbereiding blijkt dat de kosten voor deze fase aanzienlijk lager zullen uitvallen. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 225.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	-10	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is € 75.000 beschikbaar gesteld in 2023 voor het actualiseren van de woonvisies. Eind 2023 resteerde hier nog € 22.000 en dit bedrag is ten gunste van het jaarrekeningresultaat gebracht. Echter er moeten in 2024 nog afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd door het adviesbureau. De kosten hiervoor bedragen € 10.000. Een nadeel in 2024 van € 10.000.

Onderzoek wonen en zorg	6	6	6	6
--------------------------------	----------	----------	----------	----------

In de begroting is structureel budget opgenomen voor onderzoek wonen en zorg. Dit onderzoek wordt echter door de GMR uitgevoerd en is onderdeel van de inwonersbijdrage. Een structureel voordeel vanaf 2024 van

€ 6.000.

Uitvoeringskosten Omgevingswet	63	61	61	61
---------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor extra nog nader te duiden uitvoeringskosten is in de begroting 2023-2026 € 190.000 beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging rekenen wij de volgende kosten toe aan dit budget:

1. het uitvoeren van controles op bodemsaneringen door ODRA. Deze taak is van de provincie overgegaan naar de gemeente zonder dat hier budget voor beschikbaar is gesteld door het Rijk. (€ 23.000 in 2024).
2. een nieuwe functie voor regelanalist (0,8 fte) als gevolg van de invoering van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) (€ 41.000 oplopend tot € 61.000 structureel vanaf 2024. Per saldo een budgettair neutrale wijziging: een nadeel in programma 0 en een voordeel in programma 8.

Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 € 10.000 voor vorderingen dwangsommen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 10.000.

Totaal mutaties	615	83	83	83
------------------------	------------	-----------	-----------	-----------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
--------------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Totaal reservemutaties	-375	0	0	0
-------------------------------	-------------	----------	----------	----------

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding

In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage en het actuele financieel meerjarenbeeld.

Beleidskaders

Voor wat betreft de financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2023
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2022
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES IN DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle financiële baten en lasten, zoals die zijn opgenomen in deze rapportage. In de tabel worden baten en lasten apart gepresenteerd.

Na de tabel geven wij de toelichtingen op alle financiële mutaties. Deze toelichtingen staan op alfabetische volgorde, maar er is geen indeling op baten en lasten. Elke wijziging wordt daarmee eenmalig ("netto") toegelicht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
1. Autonome ontwikkelingen	3.024	2.792	2.461	3.669
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.580	1.133	579	1.787
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
Dividend Alliander	287	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	5.669	34	-6	-6
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	4	4	4	4
Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-10	-10	-10
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-225	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	6	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
Totaal mutaties 1e voortgangsrapportage - Baten	8.692	2.826	2.455	3.663

LASTEN

1. Autonome ontwikkelingen	2.471	2.812	2.812	2.812
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.000	1.000	1.000	1.000
Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	9	9	9	9
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	-71	0	0	0
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	3	0	0	0
Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	-90	0	0	0
Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	14	14	14	14
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170

Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-214	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	29	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	10	8	8	8
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	9.569	4.963	5.074	4.955
Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	54	-16	-16	-16
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-104	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	84	76	76	56
Actualisatie investeringen hardware werkplekken	-14	0	0	0
Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	-11	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	0	-2	2	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	-3	0	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-59	51	68
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	-9
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	-17	-25
Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	-67	-6	-16	2
Actualisatie investeringen wegen	-54	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-370	-50	100	0
Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	65	0	0	0
Budgetmutatie accountantskosten	25	25	25	25
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	140	0	0	0
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	112	0	0	0
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	75	0	0	0
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	6	6	6	6
Budgetmutatie inhuur interim griffier	42	0	0	0
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	101	0	0	0
Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	-41	14	14	14
Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	50	0	0	0
Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Budgetmutatie opvang zwerfdieren	51	83	87	87
Budgetmutatie organisatie verkiezingen	30	0	30	30
Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	5	5	5	5

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	105	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	3.544	4.725	4.725	4.725
Dorpendeal Lathum later	-450	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	10	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	41	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	28	-28	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	113	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	15	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	490	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	45	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	12	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	78	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	25	-25	0	0
Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	-8	-8	-8	-8
Onderzoek wonen en zorg	-6	-6	-6	-6
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	0	0	0	0
3. Nieuw beleid	132	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	120	0	0	0
Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	12	0	0	0
Totaal 1e voortgangsrapportage - Lasten	12.172	7.776	7.886	7.768
Totaal mutaties 1e VGR voor bestemming	-3.480	-4.950	-5.431	-4.105
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	-1.156	13	115	0
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-1.156	13	115	0
Totaal mutaties 1e VGR na bestemming	-4.636	-4.937	-5.316	-4.105

TOELICHTING MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

1. Autonome ontwikkelingen

Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
---	-------------	-------------	----------	----------

In de decembercirculaire 2023 is de uitkeringsfactor vanwege een actualisatie van maatstaven geactualiseerd. Voor Zevenaar levert dit een nadeel voor 2024 op van € 500.000. Daarnaast zijn voor een beperkt aantal maatstaven de aantallen definitief geworden. Een nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000 respectievelijk € 123.000. Per saldo een resultaat voor 2024 van -/- € 625.000 en voor 2025 van -/- € 123.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	580	133	-421	787
--	------------	------------	-------------	------------

In RIB 2023-065 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van de septembercirculaire 2023 voor de gemeente Zevenaar. De belangrijkste mutaties zijn:
 *accres voor loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 € 1.000.000. De stijging bestaat geheel uit een verwachte stijging van de lonen. Dit bedrag zetten wij apart om de budgetten van de lonen te verhogen.
 *accres voor volumeontwikkeling (groei bevolking en economie). Het volumedeel is over de periode 2022-2025 vastgezet. In de septembercirculaire 2022 is vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteematiek compensatie toegekend voor de groei in 2026. In deze septembercirculaire is een nieuwe financieringssysteematiek op basis van het bbp (bruto binnenlands product) uitgewerkt. Dit betekent een groei van € 1.471.000 in 2027.
 Tenslotte zijn nog diverse taakmutaties en hoeveelheidsverschillen verwerkt. Per saldo resulteert dit in een resultaat in 2024 van € 580.000, in 2025 van € 133.000, in 2026 van € -/- 421.000 en in 2027 van € 787.000. Tenslotte is ook het begrotingsjaar 2028 toegevoegd aan de berekening van de algemene uitkering. Dit heeft een positief effect in 2028 van € 887.000.

Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
--	----------	----------	------------	------------

De compensatie voor de jeugdzorg is na de meicirculaire 2023 naar beneden bijgesteld. Het Rijk heeft een deel van de compensatie uit de algemene uitkering gehaald en dat bedrag voor uitvoering van de hervormingsagenda overgeheveld naar het ministerie van VWS. Een structureel voordeel vanaf 2026 van € 100.000.

Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	-9	-9	-9	-9
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 is de uitvoering van deze maternale kinkhoestvaccinatie formeel overgedragen aan de gemeenten. De maternale kinkhoestvaccinatie is toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). In de septembercirculaire 2023 zijn de bijbehorende middelen voor de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie aan het gemeentefonds toegevoegd aan het cluster Sociale basisvoorzieningen. De uitvoering is opgedragen aan de GR VGGM, waardoor de bijdrage m.i.v. 2024 structureel wordt verhoogd met afgerond € 9.000 (nadeel).

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	71	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de gemeenschappelijke regeling voor de module WgSW daalt in 2024 voor de deelnemende gemeenten met in totaal € 682.000, als gevolg van een hoger dan begrootte uitstroom in 2023 en lagere loonkostenstijging dan begroot in 2023. Daarnaast is de verdeling van de gemeentelijke bijdrage, conform de regeling, aangepast voor de gewijzigde begroting op basis van het aantal arbeidsjaren per gemeente op

30/10/2023. Voor 2024 wordt gerekend met dezelfde verdeling op basis van een gelijkmatige uitstroom voor alle gemeenten. Het voordeel voor Zevenaar voor de module WgSW bedraagt € 82.700.

De modules inkoop en beheer laten een hogere bijdrage in 2024 zien van € 11.500. Deze stijging heeft te maken met het versterken van de operationele aansturing en strategische positie voor verbetering van het inkoopbeleid. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024 van € 71.000.

Er is besloten tot het instellen van een nieuwe module 'Regionale facilitering zorg' bij de MGR. De kosten voor deze nieuwe module zijn al in de begroting opgenomen, maar werden voorheen aan centrumgemeente Arnhem betaald. Deze nieuwe module kan dus budgettair neutraal worden opgenomen in de begroting.

De effecten van de begroting 2025 en verder worden opgenomen in de kadernota 2025.

Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	-3	o	o	o
---	-----------	----------	----------	----------

De begroting van de MGR voor de module 'Onderwijs (RBL)' is voor 2024 gewijzigd als gevolg van het doorvoeren van de 2e fase van de aangepaste formatierichtlijn. De aanpassing betekent voor het aandeel van Zevenaar in 2024 een eenmalig nadeel van € 3.000.

Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	90	o	o	o
--	-----------	----------	----------	----------

De bijdrage per fte voor 2024 van gemeenten voor het materieel werkgeverschap Wsw aan Scalabor is verlaagd (van € 2.601 naar € 2.338 per fte) omdat de in eerdere jaren door gemeenten verstrekte bijdragen voor corona- en energiecompensatie niet volledig zijn ingezet. Het incidenteel voordeel in 2024 bedraagt afgerond € 90.000.

Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	-14	-14	-14	-14
---	------------	------------	------------	------------

Het beheer en onderhoud van de overnachtingshaven in Spijk is overgedragen vanuit het ministerie van Verkeer en waterstaat naar de gemeente. Dit heeft een structureel nadelig effect van € 14.000 op de begroting vanaf 2024.

Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	o	o	o	o
---	----------	----------	----------	----------

De raming van de uitkeringslasten en de baten (BUIG bijdrage van het Rijk) is geactualiseerd. Hierbij is uitgegaan van de voorlopige bijdrage van het Rijk voor 2024. Wij ramen structureel € 1.170.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie doelgroepenvervoer	214	o	o	o
---	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. In totaal dalen de kosten hierdoor met € 235.000 (Wmo-vraagafhankelijk vervoer € 93.000, Wmo-vervoer dagbesteding € 119.000 en jeugdvervoer € 23.000). De daling wordt verklaard door de aanbesteding van het Wmo-vervoer, door een daling van genoemde onderdelen van het doelgroepenvervoer eind 2023 en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten).

Tegenover de daling in de kosten van het doelgroepenvervoer via de BVO DRAN is de subsidie van de Plusbus gestegen. Dit zijn communicerende vaten. In 2024 is op de subsidie van de Plusbus een nadeel van € 21.000 ontstaan. De stijging van de subsidie komt door indexering, die na een aantal jaren echt weer nodig was, en de aanstelling en pensioenvoorzieningen van een coördinator en administratieve medewerker bij de Plusbus. Deze personen zijn aangesteld om de dienstverlening te verruimen en te verbeteren. Om die reden is ook een klein subsidiebedrag verleend voor de aankoop van een extra bus. Per saldo een eenmalig voordeel in 2024 van € 214.000.

Budgetmutatie leerlingenvervoer	-29	o	o	o
--	------------	----------	----------	----------

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de aangepaste meerjarenbegroting 2024 van de BVO DRAN. De bijdrage in 2024 daalt met € 31.000 door een daling van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN en een daling van de NEA-index (index vervoerskosten). Daarnaast verwachten wij dat de stijging van het vervoer in natura uit de 2e VGR 2023 zich ook in 2024 voordoet. Hierdoor stijgen deze kosten met € 60.000.

Deze stijging komt door 'verplaatsing' van het leerlingenvervoer via de BVO DRAN naar bekostiging van het leerlingenvervoer via openbaar vervoer en door de aanhoudende stijging van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 op leerlingenvervoer van € 29.000.

Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de door het CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 135.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	-10	-8	-8	-8
--	------------	-----------	-----------	-----------

Voor organisaties die boa's in dienst hebben en daarbij opsporingstaken uitvoeren, is de toegankelijkheid van bevoegde medewerkers tot politiegegevens van belang. Bij deze opsporingstaken is de Wpg van toepassing. Volgens deze wet zijn wij verplicht om ieder jaar een interne audit uit te voeren en elke vier jaar een externe audit. Ook de interne audit wordt uitgevoerd door een externe partij. Wij waren niet op de hoogte van deze verplichting. Om die reden zijn deze kosten nog niet eerder in de begroting opgenomen. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 10.000 aflopend naar € 8.000 vanaf 2025.

Budgetmutatie Wet inburgering	0	0	0	0
--------------------------------------	----------	----------	----------	----------

De voorlopige rijksbijdrage (specifieke uitkering) voor de Wet inburgering wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de geprognostiseerde taakstelling van het aantal asielstatushouders dat inburgeringsplichtig is. De ramingen voor 2024 e.v. jaren zijn hierop aangepast. Wij ramen structureel € 477.000 aan extra lasten en baten. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Dividend Alliander	287	0	0	0
---------------------------	------------	----------	----------	----------

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 17 april 2024 is het voorstel tot uitkering van het reguliere dividend over het boekjaar 2023 van € 120,3 miljoen ter vaststelling aan de aandeelhouders voorgelegd.

Verder heeft Alliander in 2023 overeenstemming bereikt over de verkoop van Kenter, waarvan de overdracht van de aandelen heeft plaatsgevonden. De verkoopopbrengst draagt bij aan een extra dividend van € 53 miljoen. Voor Zevenaar betekent dit een dividenduitkering van € 781.000 en een eenmalig voordeel in 2024 van € 287.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	375	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	-54	16	16	16
---	------------	-----------	-----------	-----------

Nu de raad heeft besloten dat op locatie Vesterbos 4 woningbouw gaat plaatsvinden sluiten wij het voorbereidingsbudget af. Er moet een eenmalige afschrijving plaatsvinden voor de kosten die zijn gemaakt voor deze locatie met betrekking tot de voorbereiding van een schoolgebouw. De kapitaallasten vallen hiermee echter ook vrij. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 54.000, een voordeel in de jaren 2025 tot en met 2028 van € 16.000.

Actualisatie investering Rivierklimaatpark IJsselpoort	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Vanuit het project Rivierklimaatpark IJsselpoort zijn er voor gemeente Zevenaar twee belangrijke

speerpunten voor Rhederlaag: het vergroten van de verkeersveiligheid van de Marsweg en het versterken van de gebiedsentree aan de Koestraat. Voor aanpassing van de Marsweg is er vanuit provincie en gemeente gezamenlijk een budget beschikbaar van € 2.400.000 (50/50 verdeling).

De herinrichting van de Koestraat (de verbindingsweg tussen Rivierweg en Marsweg) is momenteel geen onderdeel van de scope van het project. Deze herinrichting is echter noodzakelijk voor het vergroten van de verkeersveiligheid rondom Rhederlaag en de herkenbaarheid van het gebied. Wij willen hiervoor in 2024 een planstudie laten uitvoeren. De investering hiervoor bedraagt € 75.000. De uiteindelijke uitvoeringskosten van de herinrichting Koestraat worden op basis van de huidige inzichten grofweg geraamd op € 225.000. Wat ons betreft wordt voor de financiering hiervan gekeken naar creëren van ruimte binnen het reeds beschikbaar gestelde budget door bepaalde werkzaamheden niet of versoberd uit te voeren. De structurele extra last vanaf 2028 (voorlopig jaar van afronden project Rivierklimaatpark) bedraagt € 3.000.

Actualisatie investeringen afval en storting in de voorziening afval	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Actualisatie investeringen bedrijfswagens	104	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

De investeringen van de bedrijfswagens (servicewagens) zijn beoordeeld. Als gevolg van latere levering dan verwacht sluiten we deze investeringsbudgetten niet af en worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 104.000 (programma 0: € 69.000, programma 2: € 9.000, programma 5: € 17.000 programma 7: € 9.000).

Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	-80	-71	-72	-52
---	------------	------------	------------	------------

De vastgoed gerelateerde budgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Zo stijgen de huurkosten van het steunpunt in Zevenaar noord in verband met personele voorzieningen en opslag van materiaal/gereedschappen, hetgeen onnodige reisbewegingen voorkomt. Verhoging van de huur van diverse panden waaronder Gezondheidscentrum Markt 5 Lobith en Raadhuisplein 14 en 1d Zevenaar. Daarnaast zijn de gaskosten van de gebouwen en de belastingen van het sportbedrijf geactualiseerd. Dit heeft per saldo een negatief effect in 2024 van € 80.000, in 2025 en 2026 € 72.000 en vanaf 2027 € 52.000.

Actualisatie investeringen hardware werkplekken	14	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

De planning van de uitgaven van de investeringen in hardware van werkplekken is aangepast. Dit leidt tot een voordeel in de afschrijvingslasten in 2024 van € 14.000 en een even groot nadeel in 2028.

Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	11	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

Voor de herinrichting Babberichseweg is in de kadernota 2018 € 75.000 en op 26 januari 2022 door de raad € 443.000 beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de Babberichseweg. Onderdeel van dit project is de herinrichting van het parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Het bedrag van € 518.000 rekenen wij toe aan de herinrichting van het parkeerterrein. Dit project wordt apart geregistreerd. Om die reden hevelen wij € 518.000 over van project herinrichting Babberichseweg naar herinrichting parkeerterrein centrum/Babberichseweg. Daarnaast worden deze projecten pas in 2024 afgesloten. Een eenmalig voordeel op de afschrijvingslasten in 2024 van € 11.000.

Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-8	-12	-10
--	------------	-----------	------------	------------

De openbaar groen gerelateerde investeringsbudgetten hebben we nagelopen en opnieuw geraamd. Met betrekking tot de Gimbornhof heeft de betrokken partij zich teruggetrokken waardoor de verwachting is dat dit in 2025 wordt afgerond en derhalve wordt een deel van het budget verplaatst naar 2025. Het investeringsbudget voor de uitbreiding van bomen voor eerstgeborene wordt van 2026 naar 2024 verplaatst. Tot slot worden de baten voor tuinonderhoud (bij overgang van publiek naar particulier terrein) ten dele (€ 10.000) afgeramd. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 10.000 vanaf 2024. Per saldo een

eenmalig nadeel van € 8.000 in 2025 en van € 12.000 in 2026 in programma 5.

Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	3	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

We hebben de openbare verlichting en verkeersregelininstallaties gerelateerde investeringsbudgetten nagelopen. In verband met het niet afsluiten van een investeringsbudget worden de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit heeft een eenmalig positief effect in 2024 van € 3.000 in programma 2.

Actualisatie investeringen revitalisering riolering	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

De riool gerelateerde investeringen die betrekking hebben op de revitaliseringsprojecten hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Dit leidt tot de volgende resultaten in programma 7. In 2025 een positief resultaat van € 62.000, in 2026 van € 11.000 en in 2027 een negatief resultaat van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	59	-51	-68
--	----------	-----------	------------	------------

De wegen-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. De werkzaamheden met betrekking tot de revitaliseringsprojecten rondom Bloemenkamp en Pannerden hebben we naar voren (2025) gehaald. Voor Kop van Tolkamer schuift een deel van de werkzaamheden door naar 2025. Voor Lobith-Zuid naar 2025 en 2026 en voor Lobith-Noord van 2024 naar 2026. Daarnaast verwachten we dat de werkzaamheden van fietspad Geitenwaard in 2025 plaatsvinden in plaats van 2024. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2025 van € 59.000 (programma 2: € 51.000 programma 5: € 8.000) een eenmalig negatief resultaat in 2026 € 51.000 (programma 2: € 47.000 programma 5: € 4.000) en een eenmalig negatief resultaat in 2027 van € 68.000 (programma 2: € 59.000 programma 5: € 9.000)

Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

De riool-gerelateerde investeringen hebben we nagelopen en waar gewenst de raming geactualiseerd. In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten van bijvoorbeeld Angerlo en herstel duikers, hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Daarnaast verwachten we dat de investeringen Methen en Heerematen een jaar later wordt afgerond en wordt het budget voor de mechanisch/electrische gemalen deels doorgeschoven naar 2025 en 2026. Dit geeft in programma 7 een positief resultaat in 2024 € 58.000 in 2025 van € 38.000 en in 2026 van € 50.000. Bovenstaande wijzigingen verrekenen we binnen de voorziening riolering.

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	9
--	----------	----------	----------	----------

Wij hebben de startdatum van twee investeringsprojecten met 1 jaar in de tijd verschoven. Het gaat hierbij "Monitoring geluid/fijnstof/trillingen A12/A15 en "Gebiedsopgave Babberich met Witte Kruis". Deze projecten zijn afhankelijk van externe besluitvorming. Daarnaast wordt de startdatum van twee andere investeringsprojecten met 2 jaar verschoven. Het gaat hierbij om "Planvorming herinrichting Edisonstraat" en "Planvorming herinrichting Mercurion". Bovenstaande heeft een eenmalig voordeel van de kapitaallasten tot gevolg in 2027 en 2028 van € 9.000 respectievelijk € 25.000.

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	17	25
--	----------	----------	-----------	-----------

Door het uitblijven van een beslissing over het project ViA15 schuift de start van het project Herinrichting Edisonstraat / Doesburgseweg twee jaar door. Wij verwachten te starten met de uitvoering in 2026. In 2024 vindt de planvorming en de afstemming met de omgeving plaats. Het jaar erop worden de bestekken gemaakt en gestart met de aanbesteding. De realisatie wordt verwacht in 2026. Voor het project

"Toekomstbestendig bedrijventerrein Hengelder/Tatelaar" gaan we dit jaar samen met de stuurgroep van ondernemers een vereniging opzetten en de aanbesteding opstarten voor een parkmanager. Een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2026 van € 17.000 en in 2027 van € 25.000.

Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	67	6	16	-2
---	-----------	----------	-----------	-----------

Door het uitblijven van een beslissing over het project ViA15 kunnen een aantal onderdelen die opgenomen zijn in het budget van "aanleg 2e viaduct 7Poort" nog niet worden uitgevoerd. Het gaat om het doortrekken van de verharding zijde Hengelderweg, het aanpassen en realiseren van de aansluiting van het viaduct op de Hengelderweg en tijdelijke maatregelen in afwachting van de realisatie van de definitieve herinrichting van de Hengelderweg. Om die reden stellen wij voor de resterende middelen (€ 225.842) toe te voegen aan het investeringsbudget "Vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort". De werkzaamheden kunnen dan gecombineerd worden met dit project dat ook vertraging oploopt in afwachting van de uitspraak over het project ViA15. Door de vertraging een eenmalig voordeel van de afschrijvingslasten in 2024 van € 67.000, in 2025 van € 6.000 en in 2026 van € 16.000. Door het samenvoegen een structureel nadeel vanaf 2027 van € 2.000.

Actualisatie investeringen wegen	54	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	400	50	-100	0
---	------------	-----------	-------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een budgettair neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	-65	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

Om het project Rhederlaagse Meren goed vorm te geven is het noodzakelijk om capaciteit te labelen. Voor de rol van projectleider is in eerste instantie 8 uur per week nodig voor een periode van 2 jaar. We vragen nu voor 2024 €50.000 aan voor de functie van projectleider vanuit OOV. Voor de juridische handhaving in het kader van het bestemmingsplan van VTH vragen we € 15.000 eenmalig in 2024. In 2023 is € 15.000 door uw raad beschikbaar gesteld voor juridische ondersteuning van handhavingsproject Ariadne. Dit budget is in 2023 niet gebruikt omdat deze juridische ondersteuning is verzorgd door de provincie Gelderland waardoor het bedrag eind 2023 ten gunste van het rekeningresultaat is gebracht. In verband met verloop van personeel binnen de provincie Gelderland is deze ondersteuning weggefallen. Binnen de bestaande formatie is er onvoldoende capaciteit beschikbaar om deze werkzaamheden op te pakken. Betreffende inzet vervalt zodra de ondersteuning vanuit de provincie weer kan worden verzorgd. In 2024 een eenmalig nadeel van € 65.000

Budgetmutatie accountantskosten	-25	-25	-25	-25
--	------------	------------	------------	------------

De te verwachten accountantskosten over het boekjaar 2023 overstijgen het budget. De toename van het aantal SISA regelingen is de belangrijkste oorzaak. Vanaf 2024 een structureel nadeel van € 25.000.

Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	-140	0	0	0
Op het budget van de wet WOZ (Wet Waardering Onroerende Zaken) verwachten wij in 2024 een nadeel van € 140.000. Het gaat om werkzaamheden vanwege het grote aantal beroepszaken WOZ (ruim 50), vervolgwerkzaamheden naar aanleiding van het hoge aantal bezwaarschriften in 2023 en extra handelingen c.q. controlewerkzaamheden van de in dit jaar ingekomen bezwaren. We zijn genooddaakt tot extra ondersteuning in de vorm van inhuur. Ook verwachten wij ondanks de gewijzigde proceskostenvergoeding meer (verplichte) kosten te moeten betalen. De bezwaren zien we met name bij de no-cure-no-pay bedrijven die namens belastingplichtigen bezwaren indienen en hier een winstmodel van maken.				
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	-112	0	0	0
Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen voor de jaren 2022 tot en met 2024 beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is er in 2023 in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (meicirculaire 2023). Voor 2024 is ook in totaal € 50 miljoen via het gemeentefonds aan gemeenten beschikbaar gesteld (Septembercirculaire 2023/cluster Participatie). De extra middelen (incidenteel voor 2024: € 112.000) zijn toegevoegd aan het budget 'minimabeleid'. Per saldo budgettair neutraal in combinatie met de algemene uitkering.				
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	-75	0	0	0
In 2023 hebben wij een evaluatie gehouden over de exploitatie van de TCF. Hier is een aantal adviezen uitgekomen voor verbetering van de exploitatie. Op woensdag 3 april bent u hierover al geïnformeerd tijdens de informatieve raadsbijeenkomst. We hebben voor 2024 extra financiële middelen nodig (€ 75.000). Dit wordt ingezet voor extra ondersteuning en het opvragen van externe adviezen. De verwachting is dat we deze investering de komende jaren terugverdienen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 75.000.				
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	-6	-6	-6	-6
Op 10 maart 2020 is de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III) geïmplementeerd. Deze richtlijn stelt vanaf 2023 technische eisen aan de energieprestaties van de technische bouwsystemen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Hiervoor is begin 2024 een aanvullende opdracht aan ODRA verstrekt. In de septembercirculaire 2023 is hiervoor een taakmutatie opgenomen vanaf 2023 van € 6.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 6.000.				
Budgetmutatie inhuur interim griffier	-42	0	0	0
Onze huidige griffier is voorgedragen als burgemeester van Mook en Middelaar. We huren de komende maanden een interim griffier in. De extra lasten in 2024 ramen wij op € 42.000.				
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	-101	0	0	0
In 2023 is incidenteel extra budget (€ 60.000) beschikbaar gesteld voor het actualiseren van het IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs), waarvan € 12.000 is ingezet. Voor het proces t.b.v. het IHP is een basis gelegd die we in 2024 verder uitwerken om tot een nieuw IHP 2025-2050 te komen. Daarnaast is in 2023 voor het uit te voeren onderzoek en organiseren van bijeenkomsten naar verduurzaming van onze schoolgebouwen, een incidenteel budget van € 25.000 beschikbaar gesteld. Wegens onvoorziene omstandigheden is het onderzoek naar duurzaamheid niet gestart. Het proces om tot een nieuw IHP te komen strekt zich uit over meerdere jaren en vraagt extra aandacht in verband met de geplande woningbouw voor de komende jaren en de mogelijke consequenties voor onderwijshuisvesting in met name Zevenaar en Babberich. Het restant budget 2023 is niet toereikend. O.b.v. offertes is incidenteel voor 2024 een bedrag nodig van € 76.000 (inclusief het restant budget van 2023 ad. € 48.000) voor het IHP en € 25.000 voor het uit te voeren onderzoek naar verduurzaming. Per saldo een eenmalig nadeel in 2024 van € 101.000.				

Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	41	-14	-14	-14
--	-----------	------------	------------	------------

In het kader van een (Europese) subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied (LEADER 2023-2027) is bestuurlijk commitment uitgesproken om medewerking te verlenen aan de totstandkoming van een lokale ontwikkelstrategie voor de vijf gemeenten in de Liemers. In de kadernota 2024 is hiervoor € 275.000 beschikbaar gesteld met een fasering van 5 jaar. De fasering zal nu in 4 jaar plaatsvinden. De totale bijdrage blijft gelijk. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 41.000 en een eenmalig nadeel in 2025, 2026 en 2027 van € 14.000 per jaar.

Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	-50	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is voor 2024 een bedrag van € 26.000 beschikbaar gesteld voor het omvormen van het bestaande gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) tot een bredere mobiliteitsvisie (inclusief enquête). Het uitgangspunt hierbij was dat het in 2020 vastgestelde GVVP voldoende input zou leveren om gemakkelijker (en goedkoper) dan gebruikelijk een mobiliteitsvisie op te stellen. Er zijn echter na afronding van het GVVP in de gemeente Zevenaar veel nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (op de korte en lange termijn) bijgekomen die van invloed zijn op bereikbaarheid en mobiliteit en waar dus in de op te stellen mobiliteitsvisie aandacht voor moet zijn. Daarnaast zijn er ook nieuwe ontwikkelingen en ambities op het gebied van mobiliteit die nu meegenomen moeten worden. Hoewel het eerder leek dat een lager bedrag voldoende was, is dat door voorgaande niet meer het geval. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een bureau in die de visie met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale verwachte kosten bedragen € 76.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 50.000.

Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	-30	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

De parkeernota is een vervolg op de afgeronde evaluatie van het parkeerbeleid. De parkeernota bevat de visie van de gemeente Zevenaar op parkeren en de daarbij behorende normen en maatregelen. In de parkeernota worden vragen beantwoord zoals: hoe gaan we om met parkeren en de parkeernormen, hoeveel ruimte bieden we aan de auto, waar vindt parkeren plaats en waar niet, waar is het gratis en waar gereguleerd? Is er voldoende overschot aan parkeren om ruimte te bieden aan ontwikkelingen zoals woningbouw (nieuwe locaties en transformatie van detailhandel naar woningbouw). Hierbij leggen we nadrukkelijk een link met de op te stellen mobiliteitsvisie. Om tot deze beleidsnota te komen huren wij een adviesbureau in die de nota met onze inbreng zal opstellen en intern laat toetsten. Daarnaast zal het bureau ondersteunen bij de afstemming met belangengroepen, college en raad. De totale kosten hiervoor zijn € 30.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 30.000.

Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Op basis van de huidige opvanglocaties en de daarin opgevangen vluchtelingen uit Oekraïne ramen wij hierbij zowel de uitgaven als de rijkscompensatie. De verwachting is dat alle kosten door het Rijk worden vergoed. Wij ramen de baten en lasten op € 5.400.000. Per saldo is deze raming budgettair neutraal.

Budgetmutatie opvang zwerfdieren	-51	-83	-87	-87
---	------------	------------	------------	------------

Samen met acht andere gemeenten is met stichting dierentehuis Arnhem en omstreken met ingang van 1 januari 2024 een nieuwe overeenkomst gesloten voor de periode van tien jaar, daarna stilzwijgend te verlengen met maximaal vier maal gedurende 5 jaar. Op basis van de begroting 2024-2026 van het dierentehuis is de bijdrage voor Zevenaar in 2024 € 85.000, in 2025 € 117.000 en vanaf 2026 € 121.000. Een structureel nadeel vanaf 2024 van € 51.000 oplopend naar een structureel nadeel vanaf 2026 van € 87.000.

Budgetmutatie organisatie verkiezingen	-30	0	-30	-30
---	------------	----------	------------	------------

Door nieuwe wettelijke verplichtingen zien we dat de kosten van de organisatie van de verkiezingen toenemen. Daarnaast zien we ook een toename van de kosten van het drukwerk en de portokosten. Er wordt een bedrag van € 30.000 bijgeraamd.

Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	-5	-5	-5	-5
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Overeenkomstig de Wet Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (WGA) zijn wij verplicht om te voorzien in een meldpunt discriminatie. Door aan te sluiten bij een antidiscriminatievoorziening (ADV) wordt hierin voorzien. Voor de financiering van de voorziening zijn middelen toegevoegd aan de algemene uitkering (6 mio in 2009 en 6,9 mio in 2021). Deze algemene uitkering wordt jaarlijks geïndexeerd waardoor er voor de uitvoering van de ADV het bedrag per inwoner € 0,89 bedraagt. Het beschikbaar budget is gebaseerd op een bedrag van € 0,77 per inwoner, waarbij geen rekening is gehouden met jaarlijkse indexeringen, waardoor bijstelling nodig is. Het structureel nadeel bedraagt € 5.000.

Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	-105	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Het rapport n.a.v. het verkennend onderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder' biedt te weinig informatie om op basis daarvan een onderbouwd voorstel ter besluitvorming voor te leggen. Dit vraagt om verdere uitwerking in de vorm van een voorlopig ontwerp, voorlopige kostenraming en het in beeld brengen van juridische en financiële consequenties. Het in 2023 beschikbare gestelde budget is niet volledig ingezet en wordt als voordeel (€ 23.000) in het resultaat van de jaarrekening 2023 verwerkt. De kosten voor het vervolgonderzoek bedragen € 105.000 (excl. btw.).

Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	-3.544	-4.725	-4.725	-4.725
--	---------------	---------------	---------------	---------------

Regionaal is een onderzoek gedaan om te komen tot reële kostprijzen voor zorgproducten (Wmo en jeugd). Dit heeft geleid tot forse structurele tariefstijgingen. Ditzelfde beeld laten ook de landelijk ingekochte zorgproducten zien. Ook de effecten van deze prijsstijging zijn in deze begrotingswijziging meegenomen. Omdat de meeste tarieven wijzigen per 1-4-2024 is het effect voor 2024 € 3.544.000 en vanaf 2025 € 4.725.000.

Dorpendeal Lathum later	225	0	0	0
--------------------------------	------------	----------	----------	----------

Voor het project Lathum later is voor de fase van onderzoek en voorbereiding een bedrag beschikbaar van € 800.000 (waarvan € 400.000 subsidie van de provincie Gelderland). Op basis van de uitkomsten van de fase van onderzoek en voorbereiding zal uit de te nemen stappen moeten blijken of tot een uitvoerbaar plan kan worden gekomen en/of welke aanvullende middelen hiervoor noodzakelijk zijn. Uit de voorbereiding blijkt dat de kosten voor deze fase aanzienlijk lager zullen uitvallen. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 225.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	15	0	-15	0
--	-----------	----------	------------	----------

Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	-10	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2026 is € 75.000 beschikbaar gesteld in 2023 voor het actualiseren van de woonvisies. Eind 2023 resteerde hier nog € 22.000 en dit bedrag is ten gunste van het jaarrekeningresultaat gebracht. Echter er moeten in 2024 nog afrondende werkzaamheden worden uitgevoerd door het adviesbureau. De kosten hiervoor bedragen € 10.000. Een nadeel in 2024 van € 10.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	-35	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In 2023 werkten gemeente Zevenaar, Stichting Activiteiten Zevenaar (centrumondernemers) en de vastgoedeigenaren centrum Zevenaar onder leiding van het Kadaster samen aan het behoud van een

aantrekkelijk centrumgebied Zevenaar. Dit resulteerde in het Toekomstperspectief Centrum Zevenaar. Het college heeft dit stuk als uitvoering van de Centrumvisie vastgesteld. Uitsluitend transformeren naar andere functies van winkelpanden is echter niet voldoende. Om het toekomstige centrumgebied vitaal te houden is meer regie nodig. Voor de start van de uitvoering van het vervolg compacter maken centrum Zevenaar is € 35.000 nodig als incidentele impuls. Hiervoor was in het coronaherstelplan budget beschikbaar. Door gebrek aan tijd en uitvoeringscapaciteit is dit budget echter niet volledig benut. In de jaarrekening 2023 vloeien de resterende middelen van het coronaherstelplan terug naar de algemene reserve. Het college gaat nu een vervolg geven aan dit traject en de nodige maatregelen treffen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 35.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	28	0	0
---	------------	-----------	----------	----------

Woningstichting Plavei is van plan om aan de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Doordat de bouw van de woningen eerder wordt gerealiseerd dan gepland, en daarmee de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen naar voren schuift, stellen wij voor om het budget hiervoor van 2025 naar 2024 te halen. Dit is een eenmalig nadeel van € 28.000 in 2024 en een eenmalig voordeel van € 28.000 in 2025.

Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	-113	0	0	0
---	-------------	----------	----------	----------

Bij de aanbesteding van de drie integrale onderhoudsbestekken in 2023 is per abuis de aanneemsom over 2 jaren gelijk verdeeld over 2023 en 2024 terwijl de looptijd in 2023 37 weken was in plaats van 52 weken. Op basis van de aanneemsom van de drie integrale onderhoudsbestekken is in 2024 (op basis van 52 weken) € 113.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 113.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget minima effect rapportage	-15	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

Het incidenteel voor 2023 beschikbaar gestelde bedrag van € 15.000 voor een minima effect rapportage door het Nibud is niet ingezet en is uitgesteld naar 2024 in afwachting van de effecten van de in 2023 door het Rijk genomen maatregelen ter ondersteuning van de minima. Om het onderzoek in 2024 uit te voeren wordt voorgesteld het budget in 2024 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 15.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	-490	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In de meerjarenbegroting 2023-2026 heeft u voor het jaar 2023 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de gehele organisatieontwikkeling. Daar bovenop is door de Provincie Gelderland een subsidie Vitaal Bestuur beschikbaar gesteld van € 120.000. Dit brengt het totale budget op € 620.000. In 2023 zijn kosten gemaakt ter voorbereiding van de organisatieontwikkeling. Dit zijn onder meer de kosten van een organisatieadviesbureau. Op 8 november 2023 heeft u een akkoord gegeven voor de verdere doorontwikkeling. Vanaf dat moment zijn wij gestart met het werving- en selectietraject voor de domeinmanagers en deze is inmiddels afgerond. Een bedrag van € 490.000 is nog niet besteed en is bedoeld voor de verdere doorontwikkeling. In 2024 vragen we dit budget opnieuw aan en melden nu een nadeel van eenmalig € 490.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	-45	0	0	0
---	------------	----------	----------	----------

In de begroting 2023-2027 is budget beschikbaar gesteld voor een pilot met de inzet van jeugdboa's. Deze pilot heeft in 2023 niet plaats kunnen vinden in verband met het ontbreken van externe deskundigheid. Betreffende firma heeft de gewenste inzet niet kunnen leveren. De pilot is nu gepland in de zomer van 2024. De kosten bedragen € 45.000. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 45.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	-12	o	o	o
---	------------	----------	----------	----------

Het organiseren van tentoonstellingen met vondsten van het tempelcomplex Herwen-Hemeling neemt meer tijd in beslag dan verwacht. Van het in de tweede voortgangsrapportage 2022 toegekende budget van € 25.000 is in 2022 € 3.000 en in 2023 € 10.000 uitgegeven. Het restant bedrag van € 12.000 is in 2023 vrijgevallen ten gunste van het resultaat 2023. Wij vragen het resterende bedrag opnieuw aan voor 2024. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	-100	o	o	o
--	-------------	----------	----------	----------

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten voor de eerste keer verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Doordat het wetgevingstraject onduidelijk was tot eind 2023 en wij de meeste voorbereidende werkzaamheden zelf hebben kunnen uitvoeren is dit budget in 2023 niet nodig geweest. In 2024 stellen wij de eerste verantwoording op en hebben wij de eerste inzichten in de benodigde verbeteringen. In 2024 zetten wij de nog niet bestede middelen in om met de ervaringen en aanbevelingen versneld aan de slag te kunnen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 100.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	-78	o	o	o
--	------------	----------	----------	----------

In het collegeprogramma is er voor 2023 een bedrag van € 80.000 beschikbaar gesteld voor het uitbreiden van de online dienstverlening. Het is niet gelukt om dit in 2023 al uit te voeren en daarom is een bedrag van € 78.000 vrijgevallen bij de jaarrekening van 2023. In 2024 zal de uitbreiding van de dienstverlening worden uitgevoerd. Wij vragen om hiervoor weer € 78.000 beschikbaar te stellen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 78.000.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	232	-188	o	o
---	------------	-------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken. Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000. In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	-25	25	o	o
---	------------	-----------	----------	----------

Bij de begrotingsbehandeling 2024-2027 is de motie vitale en multifunctionele speelplaatsen voor jong en oud aangenomen. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar een bredere doelgroep waarbij ook rekening wordt gehouden met de behoefte van senioren om meer te bewegen en sociale contacten op te doen. Hierdoor krijgen deze beweegplekken een nieuwe maatschappelijke functie (inclusiviteit). Hiervoor wordt dit budget

van € 25.000 van 2025 naar 2024 verschoven. Dit heeft een negatief effect op de begroting 2024 van € 25.000.

Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	8	8	8	8
--	----------	----------	----------	----------

Het was de verwachting dat de provinciale subsidie voor de instandhouding van monumentale molens vanaf 2024 zou komen te vervallen. Om die reden was hiervoor € 8.000 in onze begroting opgenomen. De regeling is echter weer opgenomen in het nieuwe coalitieakkoord 2023-2027 van de provincie Gelderland. Een structureel voordeel vanaf 2024 van € 8.000 per jaar.

Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
------------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 een bedrag van € 11.000 voor opgelegde vorderingen bestuursdwang. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 11.000.

Onderzoek wonen en zorg	6	6	6	6
--------------------------------	----------	----------	----------	----------

In de begroting is structureel budget opgenomen voor onderzoek wonen en zorg. Dit onderzoek wordt echter door de GMR uitgevoerd en is onderdeel van de inwonersbijdrage. Een structureel voordeel vanaf 2024 van € 6.000.

Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Van het Rijk (ministerie van VWS) zijn specifieke uitkeringen ontvangen op grond van regeling 'Eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen'. De specifieke uitkeringen zijn bestemd als tegemoetkoming in de kosten die gemeenten maken voor de oprichting van nieuwe bibliotheekvestigingen en het verbeteren of doorontwikkelen van bestaande beperkte bibliotheekvoorzieningen. De uitkeringen zijn verleend voor de periode 2024/2025 t.b.v. de bibliotheekvoorzieningen in de kernen Lobith (€ 100.000) en Pannerden (€ 52.000).

Daarnaast is een specifieke uitkering ontvangen (€ 45.035) op grond van de regeling 'specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid 2024'. Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan gemeenten ter bekostiging van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid. De ontvangen specifieke uitkeringen worden beschikbaar gesteld aan de Bibliotheek (Kunstwerk!) voor de uitvoering van vermelde activiteiten. Per saldo een budgettaire neutrale wijziging.

Subsidie "Project Erfgoed telt"	0	0	0	0
--	----------	----------	----------	----------

Door het ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen is in 2022 op grond van Erfgoed Telt aan de gemeente Zevenaar een subsidie toegekend van € 10.000 voor het opknappen van onze Joodse begraafplaats aan de Jacques Perkstraat in Zevenaar. Het project mag een looptijd hebben tot eind augustus 2025. Het restant bedrag ultimo 2023 ad € 5.000 wordt overgeheveld naar 2024.

Subsidie klompenpaden Giesbeek	0	0	0	0
---------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Met deze begrotingswijziging ramen wij het resterende bedrag aan ontvangen subsidies met betrekking tot de aanleg van de klompenpaden in Giesbeek. Voor 2024 is het besteedbare budget € 56.000.

Subsidie overdracht bodemtaken	0	0	0	0
---------------------------------------	----------	----------	----------	----------

De provincie Gelderland heeft een bedrag van € 50.000 aan subsidie verstrekt voor de overdracht van bodemtaken naar de gemeente Zevenaar onder de Omgevingswet. De ODRA is in 2023 gestart met de uitvoering van het projectplan en gaat hier in 2024 mee verder. Hiervoor is nog € 24.000 beschikbaar. In 2025 moet de gemeente Zevenaar een subsidieverantwoording doen als afronding van het project.

Subsidie Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)	o	o	o	o
---	----------	----------	----------	----------

De gemeente Zevenaar heeft bij de Provincie een subsidieverzoek ingediend voor het treffen van klimaatadaptieve maatregelen. Wij hebben deze aanvraag ingediend voor het afkoppelen van verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorziening. Met deze activiteiten dragen we bij aan het vergroten van grondwatervoorraden, het optimaliseren van grondwatersystemen en efficiënt gebruik van water. Tevens wordt bijgedragen aan het werkprogramma Zoetwatervoorziening Oost Nederland 2022 -2027. Deze subsidie wordt ingezet voor een 5-tal projecten. Wij hebben de raming van de investeringsbudgetten hierop aangepast. Het gaat hier om een budgetneutrale wijziging.

Subsidie ZonMw GGD in de wijk	o	o	o	o
--------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Voor het project GGD in de wijk is subsidie aangevraagd bij ZonMw (Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie). ZonMw heeft voor de periode van 1-4-2024 tot 1-4-2025 een bedrag van € 200.000 toegekend. Met deze begrotingswijziging worden de uitgaven en inkomsten geraamd.

Uitvoeringskosten Omgevingswet	o	o	o	o
---------------------------------------	----------	----------	----------	----------

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor extra nog nader te duiden uitvoeringskosten is in de begroting 2023-2026 € 190.000 beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging rekenen wij de volgende kosten toe aan dit budget:

1. het uitvoeren van controles op bodemsaneringen door ODRA. Deze taak is van de provincie overgegaan naar de gemeente zonder dat hier budget voor beschikbaar is gesteld door het Rijk. (€ 23.000 in 2024).
2. een nieuwe functie voor regalanalist (0,8 fte) als gevolg van de invoering van het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) (€ 41.000 oplopend tot € 61.000 structureel vanaf 2024. Per saldo een budgettair neutrale wijziging: een nadeel in programma 0 en een voordeel in programma 8.

Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	o	o	o
---	-----------	----------	----------	----------

Wij ramen in 2024 € 10.000 voor vorderingen dwangsommen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 10.000.

3. Nieuw beleid

Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	-120	o	o	o
---	-------------	----------	----------	----------

In de hervormingsagenda Jeugd staan belangrijke punten voor lokale teams. Een van deze punten is dat zo'n team verschillende soorten basishulp moet bieden, zowel lichte als intensievere hulp, voor korte en lange periodes. Om alvast vooruitgang te boeken volgens deze agenda, willen we in 2024 al acties uitvoeren die snel voordelen opleveren.

Gezinscoach:

Op dit moment krijgen mensen in Zevenaar nauwelijks hulp van maatschappelijk werkers en is er geen ondersteuning vanuit de toegang. Daardoor moeten veel mensen een officiële aanvraag doen voor hulp. Uit analyse blijkt dat de meeste hulptrajecten gemiddeld acht maanden duren. Als we zelf hulp bieden, kan inzet van zwaardere zorg mogelijk voorkomen worden. We vragen de gemeenteraad om geld vrij te maken voor tijdelijke inzet van een gezinscoach. We willen de besparingen en de caseload van deze begeleider evalueren. Voor 2024 vragen we €50.000. We verwachten minstens €20.000 te besparen in 2024 en €700 per traject. Dit wordt tijdens het proces gecontroleerd. Als de besparingen behaald worden, willen we de coach structureel financieren vanaf 2025.

Verminderen van het aantal uithuisplaatsingen:

Het aantal uithuisplaatsingen moet naar beneden. In 2024 willen we een extra gedragswetenschapper inhuren die zich richt op de efficiëntie van zorgtrajecten en het aantal uithuisplaatsingen. Deze deskundige

kan ook helpen bij Wmo-zaken. We verwachten hiervoor €70.000 uit te geven in 2024. Samen met andere maatregelen verwachten we minstens €300.000 te besparen. Op basis van de resultaten willen we kijken of we deze deskundige structureel kunnen inzetten en of we de kostenbesparingen kunnen gebruiken om dit te financieren. Een belangrijke indicator voor de kostenbesparing is een afname in het aantal kinderen dat uithuisgeplaatst wordt.

Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	-12	0	0	0
--	------------	----------	----------	----------

In het collegeakkoord staat opgenomen: Ook stellen wij Kunstwerk! en Filmhuis Zevenaar in staat zich te blijven ontwikkelen. Het Filmhuis heeft in het kader daarvan al meerdere verzoeken gedaan voor het verhogen van de subsidiebijdrage, om de organisatie te kunnen versterken/professionaliseren, deze zijn afgewezen. Om ervoor te zorgen dat het Filmhuis onderdeel kan blijven van de culturele basis infrastructuur van Zevenaar moet er breder gekeken worden naar de toekomstbestendigheid van de organisatie, niet alleen vanuit hun eigen perspectief. Daarom is het advies om door een externe partij onderzoek te laten uitvoeren. Hierbij zullen meerdere toekomstscenario's gemaakt worden, die vervolgens zullen worden voorgelegd. Door het onafhankelijk onderzoek, waarvan de kosten € 12.000 bedragen, kunnen we ervoor zorgen dat eventuele investeringen ook gegrond zijn en daarmee bijdragen aan een toekomstbestendige culturele infrastructuur van Zevenaar. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 12.000.

Totaal mutaties	-3.480	-4.950	-5.431	-4.105
------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

TOELICHTING RESERVEMUTATIES

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
--	-------------	----------	----------	----------

In 2024 verwachten wij dat € 375.000 minder uit de bestemmingsreserve woningbouw wordt onttrokken dan oorspronkelijk begroot. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen wegen	-9	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

In verband met het niet afsluiten van investeringsbudgetten hebben we de kapitaallasten in 2024 gecorrigeerd. Dit betreft bijvoorbeeld de investeringsbudgetten van revitalisatie Angerlo, reconstructie Arnhemseweg en het Raadhuisplein. Dit heeft per saldo een eenmalig positief resultaat in 2024 van € 54.000 in programma 2.

Actualisatie uitname bestemmingsreserve kapitaallasten onderwijshuisvesting primair onderwijs (PO)	-125	-125	0	0
---	-------------	-------------	----------	----------

In de eerste voortgangsrapportage 2023 is de raming van de fasering voor de investeringen in de onderwijshuisvesting (primair onderwijs) geactualiseerd. Abusievelijk is de fasering van de bestemmingsreserve kapitaallasten niet aangepast. Een eenmalig nadeel in 2024 en 2025 van € 125.000.

Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-400	-50	100	0
---	-------------	------------	------------	----------

Het uitblijven van een uitspraak over het project ViA15 betekent dat het project A12/A15 vertraging oploopt. Om die reden verwachten wij dat de advisering en begeleiding van het project A12/A15 pas vanaf 2026 daadwerkelijk zal gaan lopen. Om die reden passen wij de fasering van de kosten aan. Een voordeel in 2024 € 400.000, in 2025 een voordeel van € 50.000 en in 2026 een nadeel van € 100.000. Per saldo is het een

budgettaire neutrale wijziging omdat dekking plaatsvindt uit de bestemmingsreserve Advies en begeleiding project A12/A15.

Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
--	------------	----------	-----------	----------

Door de vertraging van het project ViA15 loopt de opening van de outlet ook vertraging op. De synergiemeting kan daarom pas op z'n vroegst in 2026 gedaan worden. Een verschuiving van € 15.000 van 2024 naar 2026. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
---	-------------	------------	----------	----------

In het uitvoeringsprogramma duurzaamheid dat u op 21 september 2022 heeft vastgesteld zijn diverse onderdelen opgenomen voor uitvoering in 2023, 2024 en 2025. Diverse onderdelen schuiven om diverse redenen door:

1. Subsidie groene daken: Rond de zomer wordt de subsidie voor groene daken gepubliceerd. Wij verwachten dat er een aanzienlijke belangstelling zal zijn met een verwacht hoogtepunt in 2025. Om die reden schuiven we € 15.000 door van 2024 naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 15.000.
2. Stimuleren energiebesparende maatregelen samenleving: In 2024 is voor het verbreden van activiteiten met betrekking tot de verduurzaming van de woningvoorraad € 188.350 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 150.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 39.000.
3. Laadinfrastructuur elektrisch laden voertuigen: In 2024 is hiervoor € 12.000 gereserveerd. Wij verwachten echter dat € 6.000 voldoende is. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 6.000.
4. Aardgasvrij Angerlo: In afwachting van de afronding van het wijkuitvoeringsplan is het momenteel onzeker hoe een eventuele vervolgfase eruitziet, welke werkzaamheden hierbij verricht worden en welke middelen hiervoor benodigd zijn. In de tweede voortgangsrapportage 2024 bekijken wij opnieuw de stand van zaken. Om die reden schuiven wij het restant uit 2023 ad € 97.000 en de raming 2024 ad € 75.000 (in totaal € 172.000) door naar 2025. Een eenmalig voordeel in 2024 van € 172.000 en een eenmalig nadeel in 2025 van € 172.000. In totaal een mutatie van € 232.000 voordelig eenmalig in 2024 en € 188.000 nadelig eenmalig in 2025. Dekking komt uit de bestemmingsreserve duurzaamheid.

Totaal reservemutaties	-1.156	13	115	0
-------------------------------	---------------	-----------	------------	----------

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
Primitieve begroting 2024-2027	160.033	157.879	149.674	191.218
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2024	2.155	146	151	204
Totale baten tot de 1e VGR	162.187	158.025	149.825	191.422

Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)

1. Autonome ontwikkelingen	3.024	2.792	2.461	3.669
Algemene uitkering - decembercirculaire 2023	-625	-123	0	0
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.580	1.133	579	1.787
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023 hervormingsagenda jeugd	0	0	100	100
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
Dividend Alliander	287	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	5.669	34	-6	-6
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	4	4	4	4
Actualisatie investeringen openbaar groen	-10	-10	-10	-10
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Dorpendeal Lathum later	-225	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	6	0	0	0
Invorderingen bestuursdwang	11	0	0	0
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Verbeurde dwangsommen Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	10	0	0	0
Totaal gemuteerde baten	8.692	2.826	2.455	3.663
Totale baten tot en met de 1e VGR	170.879	160.851	152.279	195.085

LASTEN

Primitieve begroting 2024-2027	163.454	157.138	155.004	198.123
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2024	4.772	280	272	225
Totale lasten tot de 1e VGR	168.226	157.418	155.276	198.348

Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	2.471	2.812	2.812	2.812
Algemene uitkering - septembercirculaire 2023	1.000	1.000	1.000	1.000
Bijdrage GR VGGM - Rijksvaccinatieprogramma	9	9	9	9
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland	-71	0	0	0
Bijdrage MGR sociaal domein Centraal Gelderland / module Onderwijs (RBL)	3	0	0	0
Bijdrage SW aanwijsbesluit 2024	-90	0	0	0
Budgetmutatie beheer en onderhoud overnachtingshaven Spijk	14	14	14	14
Budgetmutatie bijstandsuitkeringen	1.170	1.170	1.170	1.170
Budgetmutatie doelgroepenvervoer	-214	0	0	0
Budgetmutatie leerlingenvervoer	29	0	0	0
Budgetmutatie onderwijsachterstandenbeleid	135	135	135	135
Budgetmutatie verplichte jaarlijkse audit Wet politiegegevens (Wpg)	10	8	8	8
Budgetmutatie Wet inburgering	477	477	477	477
2. Actualisatie bestaand beleid	9.569	4.963	5.074	4.955
Actualisatie fasering plan woningbouw	-375	0	0	0
Actualisatie investering herontwikkeling Vestersbos - voorbereiding schoolgebouw	54	-16	-16	-16
Actualisatie investering Rivierklimaatpark IJsselpoort	0	0	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-104	0	0	0
Actualisatie investeringen en budgetten vastgoed	84	76	76	56
Actualisatie investeringen hardware werkplekken	-14	0	0	0
Actualisatie investeringen herinrichting Babberichseweg en parkeerterrein centrum/Babberichseweg	-11	0	0	0
Actualisatie investeringen openbaar groen	0	-2	2	0
Actualisatie investeringen openbare verlichting en verkeersregelininstallaties	-3	0	0	0
Actualisatie investeringen revitaliseringsprojecten wegen	0	-59	51	68
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 2)	0	0	0	-9
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling (programma 3)	0	0	-17	-25
Actualisatie investeringen uitvoering aanleg 2e viaduct 7Poort en vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort	-67	-6	-16	2

Actualisatie investeringen wegen	-54	0	0	0
Actualisering fasering project advies en begeleiding project A12/A15	-370	-50	100	0
Budgetmutatie aanpak en prioritering recreatiepark Rhederlaagse Meren	65	0	0	0
Budgetmutatie accountantskosten	25	25	25	25
Budgetmutatie bezwaar- en beroepschriften WOZ	140	0	0	0
Budgetmutatie bijzondere bijstand en vroegsignalering	112	0	0	0
Budgetmutatie doorontwikkeling Turmac Cultuur fabriek (TCF)	75	0	0	0
Budgetmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	6	6	6	6
Budgetmutatie inhuur interim griffier	42	0	0	0
Budgetmutatie Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijshuisvesting	101	0	0	0
Budgetmutatie opstellen lokale ontwikkelstrategie	-41	14	14	14
Budgetmutatie opstellen mobiliteitsvisie	50	0	0	0
Budgetmutatie opstellen nota parkeerbeleid	30	0	0	0
Budgetmutatie opvang ontheemden Oekraïne	5.400	0	0	0
Budgetmutatie opvang zwerfdieren	51	83	87	87
Budgetmutatie organisatie verkiezingen	30	0	30	30
Budgetmutatie uitvoering Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	5	5	5	5
Budgetmutatie vervolgonderzoek 'Herinrichting sportpark Hengelder'	105	0	0	0
Budgetmutatie zorgkosten Wmo en Jeugd	3.544	4.725	4.725	4.725
Dorpendeal Lathum later	-450	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actieplan synergiemaatregelen FOZ	-15	0	15	0
Eerder beschikbaar gesteld budget actualiseren woonvisies	10	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget compact maken centrum Zevenaar	41	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	28	-28	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget integraal groenbestek Zevenaar noord-midden-zuid	113	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget minimabeleid - minima effect rapportage	15	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget organisatieontwikkeling	490	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget pilot inzet jeugdboa's	45	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	12	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget rechtmatigheidsverantwoording	100	0	0	0

Eerder beschikbaar gesteld budget uitbreiden online dienstverlening	78	0	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget uitvoeringsprogramma 2023-2025 bestemmingsreserve duurzaamheid	-232	188	0	0
Eerder beschikbaar gesteld budget verbeteren speel- en ontmoetingsplekken voor jong en oud	25	-25	0	0
Gemeentelijke bijdrage vier molens 2024	-8	-8	-8	-8
Onderzoek wonen en zorg	-6	-6	-6	-6
Specifieke uitkeringen t.b.v. bibliotheekvoorzieningen	197	0	0	0
Subsidie "Project Erfgoed telt"	5	0	0	0
Subsidie klompenpaden Giesbeek	56	0	0	0
Subsidie overdracht bodemtaken	24	0	0	0
Subsidie ZonMw GGD in de wijk	160	40	0	0
Uitvoeringskosten Omgevingswet	0	0	0	0
3. Nieuw beleid	132	0	0	0
Lokale teams in het kader van de hervormingsagenda	120	0	0	0
Onderzoek ontwikkeling Filmhuis	12	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	12.172	7.776	7.886	7.768
Totale lasten tot en met de 1e VGR	180.398	165.193	163.162	206.116
Resultaat voor bestemming	-9.519	-4.342	-10.882	-11.031

ONTTREKKINGEN

Primitieve begroting 2024-2027	5.423	2.611	1.064	1.064
Mutaties tot de 1e Voortgangsrapportage 2024	2.438	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2024	-1.156	13	115	0
Totaal onttrekkingen reserves	6.705	2.623	1.179	1.064

TOEVOEGINGEN

Primitieve begroting 2024-2027	2.393	0	0	0
Mutaties tot de 1e voortgangsrapportage 2024	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2024				
Totaal toevoegingen reserves	2.393	0	0	0
Saldo reserve mutaties	4.313	2.623	1.179	1.064
Resultaat na bestemming	-5.206	-1.719	-9.703	-9.967

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning	118.159	119.704	112.499	112.638
1. Veiligheid	142	131	131	131
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	310	280	280	280
3. Economie	9.184	2.039	493	493
4. Onderwijs	1.212	1.208	1.208	1.209
5. Sport, cultuur en recreatie	1.668	1.405	1.397	1.397
6. Sociaal domein	20.931	17.908	18.691	19.072
7. Volksgezondheid en milieu	10.828	11.056	11.075	10.831
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.445	7.119	6.504	49.033
Actuele stand begroting - baten	170.879	160.851	152.279	195.085
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	29.570	29.037	29.023	28.735
1. Veiligheid	4.991	4.903	4.896	4.898
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	6.849	6.787	7.083	7.183
3. Economie	9.842	2.601	1.093	1.108
4. Onderwijs	6.396	6.174	6.677	6.833
5. Sport, cultuur en recreatie	12.632	11.568	11.529	11.596
6. Sociaal domein	83.059	80.203	80.638	81.083
7. Volksgezondheid en milieu	14.494	14.348	13.522	13.469
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	12.565	9.571	8.701	51.211
Actuele stand begroting - lasten	180.398	165.193	163.162	206.116
Saldo voor bestemming				
0. Bestuur en ondersteuning	88.589	90.667	83.476	83.903
1. Veiligheid	-4.849	-4.771	-4.765	-4.766
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-6.539	-6.507	-6.803	-6.903
3. Economie	-657	-563	-600	-615
4. Onderwijs	-5.184	-4.966	-5.469	-5.624
5. Sport, cultuur en recreatie	-10.964	-10.163	-10.131	-10.198
6. Sociaal domein	-62.128	-62.295	-61.947	-62.011
7. Volksgezondheid en milieu	-3.667	-3.292	-2.447	-2.637
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-4.120	-2.452	-2.197	-2.178
Saldo 1e voortgangsrapportage voor bestemming	-9.519	-4.342	-10.882	-11.031
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	1.286	404	452	452
1. Veiligheid	0	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	9	100	150	50
3. Economie	34	0	32	17
4. Onderwijs	-308	143	268	268
5. Sport, cultuur en recreatie	926	454	254	254
6. Sociaal domein	24	24	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	791	999	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.550	500	0	0

Totaal mutaties reserves	4.313	2.623	1.179	1.064
Saldo 1e voortgangsrapportage na bestemming	-5.206	-1.719	-9.703	-9.967

BIJLAGEN

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 1E VOORTGANGSRAPPORTAGE

In deze bijlage nemen wij het overzicht op van de wijzigingen van de begroting die nog niet in de meerjarenbegroting 2024-2027 zijn verwerkt tot deze voortgangsrapportage. Dit betreft de wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage en de administratieve wijzigingen.

De wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage betreffen de verwerking van uw besluiten in de afgelopen maanden die nog niet in de meerjarenbegroting verwerkt konden worden. In de administratieve wijzigingen nemen wij aanpassingen op de vastgestelde begroting op, zonder financieel effect.

Wijzigingen tot de 1e voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BATEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Evaluatie parkeerbeleid	12	8	0	0
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	0	-110	-129	0
Totaal programma 0.	12	-102	-129	
6. Sociaal domein				
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	0	0	35	0
Stationsplein 4 Zevenaar	34	204	204	204
Totaal programma 6.	34	204	239	204
7. Volksgezondheid en milieu				
Inzet reserve afval	-126	0	0	0
Inzet reserve riolering	-160	0	0	0
Totaal programma 7.	-286			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	2.300	0	0	0
Totaal programma 8.	2.300			
Totaal baten	2.060	103	111	204
LASTEN				
0. Bestuur en ondersteuning				
Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024	0	-8	-8	-8
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	1	12	7	0
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	39	0	0	0
Strategiebepaling voor een gezonde toekomst	75	0	0	0
Totaal programma	115	3	-1	-8
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Evaluatie parkeerbeleid	15	0	0	0
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	250	0	0	0
Totaal programma	265			
3. Economie				
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	-6	0	0	0
Totaal programma	-6			
4. Onderwijs				
Actualisatie investering renovatie/uitbreiding basisschool De Overlaat	0	2	2	2
Verbeterplan doelgroepenvervoer	35	0	0	0
Totaal programma	35	2	2	2
5. Sport, cultuur en recreatie				
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	364	0	0	0

Totaal programma	364			
6. Sociaal domein				
Stationsplein 4 Zevenaar	34	204	204	204
Verbeterplan doelgroepenvervoer	140	0	0	0
Totaal programma	174	204	204	204
7. Volksgezondheid en milieu				
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	175	0	0	0
Totaal programma	175			
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024	0	27	27	27
Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	2.300	0	0	0
Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	1.255	0	0	0
Totaal programma	3.555	27	27	27
Totaal lasten	4.677	237	232	225
Saldo voor bestemming	-2.617	-134	-122	-21
Mutaties reserves				
Onttrekkingen	900	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	900	0	0	0
Saldo na bestemming	-179	-134	-122	-21

Toelichting financiële ontwikkelingen

Mutaties exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Actualisatie investering renovatie/uitbreiding basisschool De Overlaat	0	-2	-2	-2

In de raadsvergadering van 20 december 2023 zijn aanvullende investeringen beschikbaar gesteld voor verbouwing/herstel werkzaamheden t.b.v. IKC De Overlaat en de financiële effecten te verwerken in de 1e voortgangsrapportage 2024. Een structureel nadeel vanaf 2025 van € 2.000.

Evaluatie parkeerbeleid	-3	8	0	0
--------------------------------	-----------	----------	----------	----------

Op 28 februari 2024 heeft de raad de evaluatie van het parkeerbeleid 2023 vastgesteld. Daarin start in juni 2024 een pilot voor een jaar om de verblijfsduur in het centrum te verlengen. Daarvoor wordt het 2e uur parkeren gratis gemaakt. De geschatte inkomstenderving hiervan (€ 75.000) wordt gedekt door een verhoging van het tarief (€ 95.000). Per saldo wordt een extra opbrengst van € 20.000 per jaar verwacht. Hiervan worden ook de eenmalige wijzigingskosten van de programmatuur van de parkeerautomaten betaald.

Huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024	0	-18	-18	-18
---	----------	------------	------------	------------

In de raadsvergadering van 20 december 2023 is de huisvestingsverordening gemeente Zevenaar 2024 vastgesteld. In dit voorstel is opgenomen dat de kostenverdeling tussen corporaties en gemeenten in de regio meer in balans wordt gebracht. Dit betekent vanaf 2025 een kostenverhoging voor de gemeenten van in totaal € 327.000. Voor onze gemeente betekent dit een verhoging vanaf 1 januari 2025 van € 8.000 naar € 27.000 per jaar. Een structureel nadeel vanaf 2025 van € 18.000.

Inzet reserve afval	-126	o	o	o
----------------------------	-------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 126.000 van de reserve afval in te zetten ter egalisering van de tarieven afval in 2024. De onttrekking aan de reserve afval was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Inzet reserve riolering	-160	o	o	o
--------------------------------	-------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 160.000 van de reserve riolering in te zetten om daarmee de kwietschelding te bekostigen. De onttrekking aan de reserve was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Openen grondexploitatie 4 vastgoedlocaties	-1	-121	-101	o
---	-----------	-------------	-------------	----------

De raad heeft op 1 november 2023 de grondexploitatie vastgoedlocaties vastgesteld. Het betreft 4 locaties: Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar, Nieuwe Komstraat 19 Lobith en Da Costastraat 2 Zevenaar. Ook is de bezuinigingstaakstelling van de locaties Markt 8 Lobith, Steenhuizen 6 Zevenaar en Nieuwe Komstraat 19 Lobith naar beneden bijgesteld met een totaal bedrag van € 203.000.

Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	-2.077	o	o	o
--	---------------	----------	----------	----------

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2023 naar 2024. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Stationsplein 4 Zevenaar	o	o	o	o
---------------------------------	----------	----------	----------	----------

De gemeente Zevenaar heeft een taakstelling voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Om aan deze taakstelling te voldoen moeten geschikte locaties gevonden worden voor de (tijdelijke) opvang. Een mogelijkheid hiervoor is het pand Stationsplein 4 in Zevenaar. In de raadsvergadering van 24 april 2024 is besloten om een bedrag van € 1.726.000 beschikbaar te stellen voor de aankoop van dit pand. Door het ministerie van justitie en veiligheid is een bijdrage van € 777.000 toegezegd voor de kosten van transformatie. De jaarlijkse kosten ramen wij budgettair neutraal.

Strategiebepaling voor een gezonde toekomst	-75	o	o	o
--	------------	----------	----------	----------

Gezien de hoogte van het structurele begrotingstekort en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein verwachten we dat er maatregelen nodig zijn die nadrukkelijk de dienstverlening en het voorzieningenniveau dat we kunnen bieden raken. We verwachten daarmee een traject met een lange doorlooptijd en grote complexiteit. Voor een succesvolle uitvoering hiervan hebben wij ondersteuning nodig van een onafhankelijke partij die externe expertise en capaciteit inbrengt. Om te kunnen starten met het externe onderzoek is in de raadsvergadering van 28 november 2024 € 75.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een onderzoeksrapport. Dit bedrag wordt onttrokken uit de algemene reserve. Afhankelijk van de maatregelen die nodig zijn en de zwaarte van het proces is hier naar verwachting een aanvullend budget voor nodig. Vanwege de verschillende onzekerheden kunnen we op dit moment hier nog geen inschatting van maken.

Verbeterplan doelgroepenvervoer	-175	o	o	o
--	-------------	----------	----------	----------

In de raad van 27 maart 2024 is het verbeterplan doelgroepenvervoer vastgesteld. In deze 1e voortgangsrapportage ramen wij de kosten die daarmee in 2024 zijn gemoeid. Voor uitvoering van het verbeterplan wordt in 2024 incidenteel een projectleider aangesteld (€ 100.000). Daarnaast ramen wij voor 2024 een vervoersconsulent Wmo (€ 40.000) en voor maatregelen voorliggende voorzieningen (€ 35.000). De projectleider en de vervoersconsulent ramen wij op programma 6. De maatregelen voorliggende voorzieningen worden geraamd op programma 4 (leerlingenvervoer). De structurele effecten van het verbeterplan worden in de kadernota 2025 opgenomen. Een eenmalig nadeel in 2024 van € 175.000. Deze resultaten doen zich voor in programma 4 (€ 35.000) en programma 6 (€ 140.000).

Totaal mutaties	-2.617	-134	-122	-21
------------------------	---------------	-------------	-------------	------------

Toelichting reservemutaties

Reservemutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
---	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------

Inzet reserve afval	126	0	0	0
----------------------------	------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 126.000 van de reserve afval in te zetten ter egalisering van de tarieven afval in 2024. De onttrekking aan de reserve afval was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Inzet reserve riolering	160	0	0	0
--------------------------------	------------	----------	----------	----------

Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 is besloten € 160.000 van de reserve riolering in te zetten om daarmee de kwijschelding te bekostigen. De onttrekking aan de reserve was nog niet in de begroting verwerkt. Per saldo een budgettair neutrale wijziging.

Restant budgetten met dekking uit reserves 2023	2.077	0	0	0
--	--------------	----------	----------	----------

Diverse budgetten waar een dekking vanuit een reserve tegenover staat zijn, conform de financiële verordening, doorgeschoven van 2023 naar 2024. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.

Strategiebepaling voor een gezonde toekomst	75	0	0	0
--	-----------	----------	----------	----------

Gezien de hoogte van het structurele begrotingstekort en de ontwikkelingen binnen het sociaal domein verwachten we dat er maatregelen nodig zijn die nadrukkelijk de dienstverlening en het voorzieningenniveau dat we kunnen bieden raken. We verwachten daarmee een traject met een lange doorlooptijd en grote complexiteit. Voor een succesvolle uitvoering hiervan hebben wij ondersteuning nodig van een onafhankelijke partij die externe expertise en capaciteit inbrengt. Om te kunnen starten met het externe onderzoek is in de raadsvergadering van 28 november 2024 € 75.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een onderzoeksrapport. Dit bedrag wordt onttrokken uit de algemene reserve. Afhankelijk van de maatregelen die nodig zijn en de zwaarte van het proces is hier naar verwachting een aanvullend budget voor nodig. Vanwege de verschillende onzekerheden kunnen we op dit moment hier nog geen inschatting van maken.

Totaal reservemutaties	2.438	0	0	0
-------------------------------	--------------	----------	----------	----------

Administratieve wijzigingen

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
0. Bestuur en ondersteuning				
Aanbesteding applicaties sociaal domein	-100	-150	0	0
Aanpassen ramingen opbrengsten parkeren	0	0	0	0
Budget organisatieontwikkeling	0	0	0	0
Budgetmutatie cao-effecten	0	0	0	0
Detacheringsvergoedingen ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	0	0	0	0
Fietsvergoeding / reiskostenvergoeding	0	0	0	0
Herverdelen budgetten dienstverlening	0	0	0	0
Herverdeling opleidingsbudgetten	0	0	0	0
Inhuur wegens ziekte en zwangerschap	0	0	0	0
Totaal programma 0.	-100	-150	0	0
3. Economie				
Presentatieboekings bestemmingsreserve centrummanagement	0	0	0	0
Totaal programma 3.	0	0	0	0
4. Onderwijs				
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	2	-5	0	0
Totaal programma 4.	2	-5	0	0
5. Sport, cultuur en recreatie				
Budgetmutatie schoorsteen Swanenberg dotatie voorziening jaarlijkse onderhoudskosten	0	0	0	0
Doorbelasting materieel openbare werken	0	0	0	0
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	-3	6	0	0
Totaal programma 5.	-3	6	0	0
6. Sociaal domein				
Aanbesteding applicaties sociaal domein	100	150	0	0
Administratieve mutaties minderheden/inburgering	0	0	0	0
Bestuurlijke opdracht RSD 2024-2026	0	0	0	0
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	1	-1	0	0
Herverdelen kosten jeugdhulp buiten berichtenverkeer	0	0	0	0
Samenvoegen budgetten pilot jongerenwerk op straat	0	0	0	0
Totaal programma 6.	101	149	0	0
7. Volksgezondheid en milieu				
Doorbelastingen Kulturhus de Brede Blik	0	0	0	0
Inzet ODRA voor advies	0	0	0	0
Ondersteuning initiatieven samenleving	0	0	0	0
Totaal programma 7.	0	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Formatie ten behoeve van projecten	0	0	0	0
Planschade	0	0	0	0
Totaal programma 8.	0	0	0	0
Totaal Administratieve wijzigingen exploitatie	0	0	0	0

Reserve mutaties (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Verdelen bestemmingsreserves afschrijvingslasten naar juiste reserve	0	0	0	0
Totaal programma	0	0	0	0
Totaal administratieve wijzigingen reserves	0	0	0	0